

neprešlo žiadnou jazykovou korektúrou

Človek na ceste za osvietením

Milan Kališ

Motto :

Pospěšme milovat lidi,
protože žijí tak krátko...

Prvá časť

Človek mal sen.

Sen o svetle, ktoré k nemu prišlo ticho. Bolo krásne, bolo sväté, bolo nepokorené nikým a ničím. Bolo odpoveďou na jestvovanie. Ale zdalo sa, že len pre človeka, ktorému sa sníva.

Človek bol šťastný, človek plakal v tom sne, ale netrpel, hoci cítil zvláštnu bolesť. Bola to bolesť z naplnenia. Cítil sa nepokorený spoločnosťou a jej nezmyselným prežívaním, po prvýkrát. Bol to pocit, ktorý sa nemusel na nič odvolávať.

Človek vedel, že sa mu sníva, ale dokázal sa vcítiť do skutočnosti toho svetla vďaka tomu, že sníval.

Človek mal sen, ale prebudil sa. Zabudol na to, že čas a dátum sú dôležité. Oči mal otvorené.

Bol to muž z ľudstva, a plakal.

Svetlo stálo pred ním.

Svetlo podišlo k nemu a on sa roztriasol.

Priveľmi krásne pre človeka v tomto veku, priveľmi čisté, priveľmi žiarivé a úprimné bez slov.

Priveľmi emocionálne, priveľmi jednoduché a priveľmi priateľské bez pochybností.

Človek si zakryl oči. Zakričal :

- Bez preč, ty nepatíš tomuto svetu. Zničíš ma v jednom okamihu !

Človek mal zakryté oči. Cítil prázdnotu, lebo svetlo ho volalo, a on nedokázal odpovedať na to volanie.

Cítil teplo, cítil vlny pocitov, ktoré k nemu akoby hovorili.

- Máš strach pred pravdou stvorenia, človek ?

Nedokázal odpovedať, mlčal. Roztriasol sa.

Nemal kam ujsť. Vedel, že nemá kam ujsť. Jeho oči boli stále zavreté. A svetlo stále cítil.

Čo bude robiť ?

Svetlo do neho začalo prenikať, bola to dráma ľudského rodu, lebo človek sa ešte viac roztriasol, z úst mu začala vystupovať pena.

Človek sa modlil :

Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno tvoje, buď vôľa tvoja...

Svetlo v človeku začalo rotovať, aspoň človek to tak cítil.

Človek začal hystericky vrieskať. Nedokázal ovládať svoj hlas, nedokázal ovládať svoje telo.

- Panebože, pomôž mi, pomôž ! – jeho plač bol plačom dieťaťa, ktoré stratilo nádej, že je niekým zbožňované len preto, že je dieťa.

Svetlo zrazu zase prehovorilo cez city samého človeka :

- Nevieš sa milovať so stvorením tohto sveta, nevieš sa oddať pravde tvojho bytia, robíš všetko preto, aby si sa sám zavádzal tým, že prežiješ sýty, ale bez lásky k svetlu.

Človek mlčal, nedokázal odpovedať, veď sa sústredil na to, aby prežil, aby mu svetlo dalo pokoj.

Bál sa o svoj život, slová a city svetla, ktoré sa v ňom znenazdajky objavovali prúdom, nedokázal prijať, držal sa skutočnosti prežitia oveľa viac ako dobra a sily toho svetla.

A pritom to bol sčítaný človek. Okolie ho považovalo za génia.

Bol to úspešný skladateľ. Miloval hudbu a pocity, emócie, ktoré dokázala vykúziť.

Svetlo z človeka vystúpilo.

Človek otvoril oči. V okamihu, kedy z neho svetlo vystúpilo, pocítil samotu, tieseň, strach, bolesť, všetko tak bytostné, že nedokázal vydať ani hláska.

Znova sa rozplakal ako malé dieťa. Cítil sa ako malé dieťa.

Svetlo pomaly odchádzalo, cítil ako sa stráca. Už sa naň nebál pozerieť.

Pomaly za ním načahoval ruky, pomaly sa zdvíhal z postele. Na tvári sa mu objavil pot, kútiky úst sa mu mykali.

Kľakol si na posteli, vzopäl ruky k nebu, a padol pred seba.

Oči mu hľadeli do stropu, nežmurkal. Oči sa mu zaliali slzami.

Svetlo v ňom zanechalo odkaz :

- Ty nemiluješ tento svet, ty ho len prežívaš. Stal si sa inteligentným a rozhl'adeným zvieratom, stal si sa len životom, ktoré vychádza zo mňa, zo svetla, stal si sa životom ako každé zviera.

Svetlo sa úplne vytratilo z miestnosti.

Človek vybehol z miestnosti. Dvere, ktoré otvoril veľmi rýchlo a bez sebakontroly, buchli o stenu.

Svetlo ešte videl v diaľke.

Znovu spadol na kolená. Chodba bola prázdna, nikto nevidel jeho vnútorný boj, ktorému sa dostávalo po prvýkrát vonkajšieho prejavu. Rozplakal sa, ale tento raz nie ako dieťa. Nefňukal. Plakal ako dospelý muž, ako človek, ktorý sa práve dozvedel, že jeho svet bol prekonaný inými pravdami, ktorým nerozumie.

Postavil sa na nohy. Oprel sa o stenu a dlhú chvíľu sa pozeral na stenu oproti. Neuvedomoval si to.

Keď si priznal, že nemá ani poňatia, o čo išlo, čo práve zažil, s pohľadom, pripomínajúcim šialenstvo génia, zamieril naspäť do bytu.

V byte, ktorý mal tri miestnosti žil sám. Nezniesol prítomnosť iného človeka. Nemal žiadnych priateľov.

Jeho jediný druh v šťastí aj nešťastí, klavír značky Steinway, bol vrcholom v obývacej miestnosti.

Človek tam zamieril, sadol si zaň. Utreľ si pot na čele. Nadýchol sa.

Začal hrať spamäti Beethovenovu PIANO SONATA No.14 in c – moll / C minor Op. 27 No.2, „Moonlight“, na konci mu začali stekať na klávesnicu slzy, ale nepôsobilo to gýčovo, bola v tom precítenosť z bytia človeka, z bytia, v ktorom sa nedostáva človeku veľa odpovedí.

Cítil sa ako stavec, ktorý stratil celoživotnú milenkú.

- Môj život je bez toho svetla... trápením človeka, ktorý nenachádza zmysel v tejto spoločnosti.

Ešte raz zahral „Moonlight“.

Hral dielo génia, pretože cítil to trápenie, miloval prekonanie trápenia z bytia v diele, ktoré hovorilo po stáročia. Miloval všetkých tých génirov, ktorí sa dokázali postaviť prežívaniu svojim dielom.

Dohral. Zavrel klávesnicu.

Začal sa triasť. Pomaly načiahol ruku pred seba. Buchol rukou o klavír, ale nebolo to silné buchnutie, len zvýraznenie jeho stavu.

Zrazu si uvedomil svoju samotu a svoju beznádej bez človeka, ktorému by sa mohol spovedať.

Zrazu si uvedomil, že hudba, pre ktorú sa oplatí zomrieť, je hudba pre niekoho.

Obliekol sa, jeho črty boli veľmi ostré. Mal výrazný pohľad, ktorý do vás prenikol v okamihu, kedy sa vám s ním stretli oči.

Zaviazal si topánky. Myslel na svetlo, pretože vedel, že našiel svoj zmysel života.

Doteraz si myslel, že jeho zmysel je nemenný, ale musel sa o ňom stále presviedčať.

Vždy si totiž myslel, že zmysel ľudského života je na ňom samom, ale teraz akoby vychádzal odniekiaľ inakadiaľ, len nie z neho.

Cítil sa šťastný, lebo si hovoril, že svet má potom zmysel aj bez ľudského myslenia, bez jeho myslenia.

Keď si nasadzoval čiapku, už bol pevne presvedčený, že našiel svoje oddanie.

Po dlhom čase vyšiel z domu. Presne po mesiaci, kedy sa vrátil zo štúdia, kde nahrával dielo E. GRIEGA Piano Concerto in A minor.

Vždy sa bál ľudí, nemal pre to logické vysvetlenie. Bolo to odcudzenie a strach, ktorého ovládali, keď stretol niekoho neznámeho.

Teraz, keď vychádzal na ulicu, sľúbil si, že sa bude pozeráť ľuďom do očí. Tak dlho sa nepozeral nikomu do očí.

Ludia budú nesmierne dôležití v jeho probléme.

Pomaly stisol kľučku vchodových dverí, otvoril ich. Najskôr len vystrčil hlavu, pozrel sa, či je niekto vonku, nikoho však nevidel. Uvoľnil sa teda, a nebojácne vyšiel z domu.

Vonku bola veľká zima, ale nesnežilo. Usmial sa, lebo mal cieľ. A hoci nevedel, ktorým smerom sa má vydať, cítil, že niekam ísť musí.

Musí nájsť svoje svetlo, svetlo, ktoré odmietol, pretože nebol pripravený.

Kráčal veľmi dlho, mesto nepoznal, aj keď v ňom žil desať rokov, pretože chodil len tam, kam musel, aj to v sprievode ľudí, ktorí sa o neho starali, lebo im dával zarobiť svojim umením.

Kráčal prázdny ulicami a cítil sa tak spokojne, najmä preto, že nikoho nestretol. Stále myslel na svetlo, stále ho v sebe cítil, ale bola to len jeho predstava, jeho uchovaná predstava z okamihov, kedy sa svetlo nachádzalo v ňom.

Pomaly mu začínala byť zima, ocitol sa v uličkách starého mesta, ale nádej ho neopúšťala. Stále ho hnalo dopredu pocit, ktorého sa najskôr tak bál, keď bolo svetlo v ňom.

Túžil, aby dostal ešte jednu šancu. Jeho chcenie sa znenazdajky stupňovalo, veľmi pomaličky, tak, že si to ani neuvedomoval.

Stratil sa v prázdnych uličkách. Ale stále si vychutnával tú samotu v uličkách.

Usmieval sa, jediné, čo spoznával, boli holuby, ktoré k nemu zlietavali, lebo očakávali nejakú potravu, tie ho nerušili.

Asi po hodine kráčania začal cítiť zimu, cez ktorú sa už nedokázal preniesť ani v jeho hľadaní.

Zima si začala podmaňovať jeho cieľ cesty, útočila na jeho telo. Myšlienky a presvedčenie v človeku už nebolo schopné kontrovať.

Uvedomoval sa, ale zima prekonala to jeho uvedomenie... Alebo iba cítil zimu a chcel sa zbaviť strachu o život - akokoľvek, napriek tomu „uvedomeniu, že hľadá svetlo bytia“ !?

Človek sa otočil, rozhodol sa, že sa v samote vráti, zima ho premohla. Jeho tieň sa predlžoval tak, ako sa vzdŕaľoval od poslednej pouličnej lampy starého mesta.

Človek stratil dnešnú nádej, že svetlo bolo skutočné. To zima bola zrazu jediná skutočná.

Pri hľadaní správnej cesty späť, si vyčítal tú naivnosť, že išiel hľadať „niečo tak smiešne“. Zase sa začal spochybňovať, a o to mu bola väčšia zima.

Dom, kde býval, našiel až o dve hodiny, keď si odomykal, bola mu taká zima, že plakal. Pri tom prírodnom plači zo zimy, zabudol nielen na „naivné a detinské

hľadanie, pri ktorom sa len ponížil“, ale aj na to, že sú Vianoce, a že nedal nikomu žiadny dar, tak ako ani žiadny nedostal.

Keď zaspával, posledné, čo sa mu objavilo v mysli, bol strach zo zimy.

*

„Človek mal sen o svete, v ktorom prežije s láskou k tomu svetu.“

Po príchode domov človek zaspal, bol unavený. Keď zaspával, stále ľutoval, že nezašiel ďalej. Ale dobre vedel, že mu bola zima, ktorá prekonala jeho bytosť.

Človek mal sen.

V tom sne sa mu znovu objavilo svetlo. A napriek všetkým vetám, že už nedopustí, aby to svetlo vyhnal, sa stal pravý opak :

Otvoril oči, ale nebol si istý, či je v realite tohto sveta. Nedokázal pohnúť končatinami. Svetlo uvidel pred sebou. Chcel ho pozdraviť, ale nervový systém bol akoby vyradený z prevádzky.

Znovu nepovedal nič.

Svetlo stálo pred ním.

Želal si, aby znovu cítil jeho hlas, jeho odkaz, ale necítil nič. Ak niečo cítil, tak len svoju prázdnotu.

Zľakol sa toho rozdielu, na ktorý nebol pripravený, ak porovnáme situáciu zo včera.

Zase sa rozplakal. Tento raz to bol plač, z ktorého nevychádzal strach o život, ale len nemohúcnosť človeka. Bol to zúrivy plač.

A nakoniec predsa len niečo dokázal zo seba dostať :

- Prečo ?

Svetlo bolo už dlhú chvíľu v rovnakej polohe, človek ho pomaly začínal vnímať ako niečo zosobnené, len ešte nevedel čo presne.

Človek sa s vypätím síl prevrátil na brucho a zaryl päste do vankúša.

Odmietal vidieť svetlo, lebo mu spôsobovalo neuveriteľné muky.

Spod vankúša sa ozýval tlmený hlas :

- Veď ja ťa milujem, ale nedokážem sa na teba pozeráť bez bolesti, ktorej dnes nerozumiem. Ak by som sa s tebou cítil tak ako včera... Na to som bol pripravený, ale tomuto vôbec nerozumiem. Keď ja len neviem, čo mám robiť !

Svetlo sa pomaly vzdalovalo, cítil to, hoci ho nevidel ako odchádza. Rýchlo sa otočil, načiahol ruku :

- Neodchádzaj, nič neviem o svete v ktorom žijem, neviem nič o tom prečo žijem... Viem, dobre viem, že vieš o tom, čo všetko sme sa už naučili, čo všetko sme vytvorili, čo všetko dokážeme zahrať, ty si ten pocit, keď hrám na klavír a pritom mi prechádzajú zimomriavky po tele... Ten pocit, to je tak krásne, aj keď mu nerozumiem, len si ho viem vychutnať !

Svetlo zmizlo.

*

Na dvere niekto zabúchal. Človek sa prebral z letargie pri klavíri.

- Len som potreboval vidieť človeka, zrazu som sa začal cítiť hystericky sám... – povedal starý učiteľ hry na klavír, ktorý prišiel pozrieť človeka. Neboli to priatelia, bol to človek, ktorý ho naučil hrať na klavír...

Objali sa bez slov, človekovi sa na tvári objavil pokoj. Dlho hladil po chrbte muža, v myslí mu znela už toľkokrát obohraná Beethovenova Symphony No. 6 in F dur / F Op.68 „Pastoral“. Pre neho však nebola nikdy obohraná, najmä teraz, vo chvíli objatia, ktoré bolo pre neho ľudskou vzácnosťou.

... hoci Beethoven nebol jeho najobľúbenejší génius.

Aj napriek tomu, že mlčal, cítil sa výborne. Už si ani nespomínal, kedy niekoho naposledy objal. V tejto chvíli dlhého objatia vôbec nemyslel na svetlo. Cítil sa naozaj šťastne.

Opäť mal chuť hrať na klavíri.

Človek prerušil objatie. Bol plný sily a odhodlania, ktoré nemalo nejaké presné zdôvodnenie.

- Poď, niečo ti zahrám, sadni si, - a podišiel ku klavíru, ktorý mal stále otvorenú klávesnicu.

Muž mal rád, keď človek hral na klavíri, ale teraz... teraz na to nemal veľkú chuť... Ale sadol si. Preč bolo jeho úprimné správanie, musel sa pretvarovať. Jeho úsmev, ktorý sa teraz objavil na jeho tvári, nebol úprimný.

Človek začal hrať nadšene na klavíri Chopenovu op. 9 No.2 Es – dur / in E flat major. Išlo o ten zvuk, ako kládol prsty na klávesnicu, muž, ktorý nemal chuť ho počúvať, musel jednoducho spozornieť.

Počúval, a výraz tváre človeka a jeho mimika tváre, to bolo niečo v spojení s tou hudbou krásne a vzrušujúce.

Počúval, a zrazu sa znovu začal cítiť úprimne sám pre seba. Musel vstať, musel sa priblížiť k človeku, ktorého ešte nikdy nevidel tak hrať, s takým oduševnením.

Muž sa oprel o klavír, pozeral sa na človeka v jeho heroickom výkone, ktorý nebol konečne predvádzaný len pre človeka v jeho samote.

Keď človek dohral, muž zatlieskal. Potom sa s úctou spýtal, či ho ešte raz môže objať. Človek mu dovolil objať ho. Bolo to iné objatie ako pred chvíľou. Je zvláštne... koľko rôznych objatí na svete jestvuje, a koľko rôznych uvedomení si tých objatí sa v ľuďoch nachádza.

Tentokrát sa obaja pri objímaní zhodovali s uvedomení si toho objatia, bolo to objatie človeka pre človeka po heroickom výkone.

Starý muž potom odišiel, na dnes mal už „dostatok“ ľudskej blízkosti, najmä, keď sa uistil, že v hre na klavír bol dávno prekonaný svojim žiakom.

Je zvláštne, ako človek miloval spoločnosť iných ľudí... A pritom sa ich stránil... Možno práve preto miloval spoločnosť ľudí v krátkych okamihoch, lebo mu boli nesmierne vzácne, tak ako aj objatia každého druhu.

Stále nevie odkiaľ pochádza jeho strach z ľudí. A pátrať v útrobach sa mu pred spánkom nechcelo. Vlastne nikdy sa mu nechce po tom pátrať.

Posledné, čo si pred spánkom povedal, bolo :

Dnes som už na svetlo pripravený, poznám tie dve možnosti, som pripravený...

Človek mal sen.

Sen o svetle, ktoré pomaly prichádzalo... Stále prichádzalo, ale nikdy neprišlo až k nemu.

Zobudil sa, ale stále mal rovnaký pocit. A ten pocit sa stupňoval, stupňoval sa až do bolesti.

Tá bolesť bola očakávanie, v ktorom dobre vedel, že to očakávanie nebude naplnené.

Posadil sa. Zle sa mu dýchalo. Necítil to svetlo, nevidel ho. Niečo sa v ňom bilo, ešte nikdy nemal v sebe dva protichodné pocity naraz. Prichádza, ale nepríde.

Nevedel, čo má robiť.

Nevedel a priznal si to.

Pozrel na klavír.

- Ale nebolo by to pre dnešok duševné sebaukájanie ? – spýtal sa nahlas.

Vedel však, že niečo musí podniknúť.

Vstal z postele, dostal nápad. V tej chvíli mu veril, zdalo sa mu, že je to zmysluplný nápad.

Nechcel si ublížiť v jeho „viem, že som... a neviem, čo s tým ďalej“.

Tri tabletky na spanie hneď po spánku, keď je ešte organizmus neprebraný, už to má vyskúšané. Len oddiali svoj boj, možno až natoľko, že keď sa prebudí, bude ten boj hlboko schovaný a neobjaví sa.

Čo najskôr a čo najbezbolestnejšie podviesť vedomie človeka. „Akýže je to podvod, ak práve pomáham prežitiu mojej bytosti v tomto svete ?“

To si myslel.

Škoda, že sa v ňom objavila istota, že je otrokom. Otrokom, ktorý nepotrebuje pána, lebo sa sám nazval otrokom tým, čo koná a ako koná – to bola len krátka chvíľka, kedy ešte nepocítoval účinok...

Nikdy si nemyslel, že pocity človeka môžu byť tak kruté.

Za chvíľu zaspal. Postupne sa z neho vytratili myšlienky a pocity, či už protichodné alebo také, ktoré v ňom zastupovali nejaký cieľ.

*

Človek sa prebudil a „nezmyselne, bezdôvodne“ rozmýšľal pri pohľade na svoje odokryté telo, či chcel niekedy niekoho zaujať hrou na klavír. Dospel k záveru, že nechcel.

Postupne, ako sa učil na ňom hrať, sa v ňom pri hraní objavovali pocity, ktoré pri ničom inom nezažíval.

Veľakrát, keď dospelieval, hrával už len pre tie pocity, ale niekedy neprichádzali, najmä vtedy, keď si uvedomoval, že žije márnny a prázdny život. Vtedy si to nevedel vychutnať, aj keď iróniou je, že ten najlepší pocit zažil práve pri hraní v sále, keď pochyboval sám o sebe (s nikým sa nedokázal rozprávať už deň predtým koncertom), a tak hral ako o život... On vtedy skutočne hral o život, musel sa presvedčiť, že tá hra, to je jeho zmysel, pre ktorý sa oplatí žiť.

Vtedy zahral svoje najlepšie skladby, ale keď dohral, zľakol sa sám seba. Zrazu si uvedomil, že predtým, ako začal hrať, bol tak blízko k zániku svojho sveta.

Vedel, že predviedol nevedomelé hranie, nechal sa uniesť, nehral to on, hral to život sám.

Bola to len spomienka, ktorá ho znepokojila. Ako má prekonať ten večer, keď sa bojí čo len priblížiť sa k tomu štádiu vnútorného boja...

Možno práve preto sa snaží, aby to svetlo vstúpilo do neho ešte raz. Svetlu nerozumel, ale bolo to niečo, čomu dalo také pocity, ako keď hral v ten večer, ale boli to pocity,

v ktorých sa napriek všetkej tej bolesti nachádzala akási nepomenovateľná nádej, že keď ich dokáže prekonať, nájde svoje vyslobodenie v tomto svete. Nebolo to celkom ako pri hre na klavír, lebo tam sám ovládal tempo, tu sa cítil ako „to tempo“, ktoré ovládal niekto iný, akoby sám bol tým pocitom toho, kto je „tým svetlom“.

Tak ako by mohol zabudnúť na svetlo ?

*

V predsieni, pre človeka cudzieho príbytku, sa rozsvietilo svetlo.

Starý učiteľ hry na klavíri zaviedol človeka do detskej izby v jeho dome. Hrali sa v nej dve deti. To prvé, chlapec, asi osemročný, sa hral z autíčkami, to druhé, dievčatko, si listovalo staré a otrhané leporelo.

Obe zdvihli zrak, keď vošiel otec a za ním človek. Chlapec v ňom spoznal klaviristu. Dievčatko sklopilo zrak, hanbilo sa. Človek si to hneď všimol. Cítil radosť, pretože vedel, že s tým dievčatkom sa rád porozpráva.

Mal rád ľudí a deti, ktoré mali rovnaký strach ako on.

Chlapec sa postavil. Starý muž ich zoznámil, človek si podal s chlapcom ruky.

Chlapec, pre ktorého bol klavirista veľký vzor, povedal s trasúcim sa hlasom :

- Dobrý deň.

Človek neodpovedal, už jeho zrak padol na dievčatko, ktoré sa stále pozeralo do leporela. Starý muž si to všimol, pozrel sa na syna, potom na dcéru.

- To je moja dcéra, jej meno je Danka.

- Danka sa bojí ľudí ? – spýtal sa človek, v jeho otázke sa akoby nachádzala nádej.

- No, je trochu hanblivá, to je pravda.

Človek sa uvoľnil. Podišiel k dievčatku a kľakol si na kolená. Dievčatko sa na človeka stále nepozeralo.

Syn stál pri otcovi, jeho pohľad sa podobal otcovmu, keď sa obaja pozerali na človeka a na dievčatko. Bol to pohľad nepochopenia, ale nebolo v ňom odmietnutie.

Človek sa spýtal dievčatka :

- Bojíš sa ma, však ?

Dievčatko však neodpovedalo, len pokrútilo hlavou. Pozeralo sa stále na jednu a tú istú stranu leporela.

- Rozumiem ti, - zašepkal človek, - rozumiem, hoci tvoj strach nie je uvedomelý, je to len strach, ktorý cítiš a nevieš prečo.

Dievčatko sa postavilo a čo najrýchlejšie sa schovalo za otcov chrbát. Človek sa postavil tiež, chovanie dievčatka ho neprekvapilo, čo sa odzrkadlilo na jeho tvári. Bola pokojná. Potom sa otočil k stojacim ľuďom.

Pozrel sa na chlapca.

Dlho sa mu pozeral do tváre. Ľuďom, čo ho obdivovali by sa dokázal pozerať do tváre celú večnosť...

- Tvoj otec mi povedal... že som tvoj vzor.

- Áno, ste, - odpovedal úsečne chlapec, srdce mu bilo veľmi rýchlo. Ruky sa mu potili, jeho otec mu často púšťal hudbu, ktorú hral človek.

- Prečo som tvoj vzor ?

- Podľa otca ste najlepší.

Otec na znak súhlasu so synovými slovami pokýval hlavou.

Človek sa pozeral dlho do zeme, potom akoby hľadal pohľadom dievčatko, stále schované za otcom, keď sa nepozeral učiteľovi do tváre, ale na pupok.

Rozprával, hoci sa neustále zameriaval na určité partie učiteľa, odkiaľ sem tam vykuklo dievčatko.

- Hm, najlepší... Ako chlapec v tvojom veku môže vedieť, kto je najlepší v niečom, čomu ešte sám dobre nerozumie... v čom sa ešte celkom neuvedomil ? A vôbec, v čom najlepší ? V technike ? Možno... – človek sa stretol pohľadom s dievčatkom, to sa však hneď schovalo. - V hre na klavír ide len o to, aby si dokázal pretaviť na klávesnicu svoje pocity, a keďže každý má pocity, ktoré vychádzajú len z jeho života, pocity, ktoré sa menia len v ňom, kto môže byť najlepší ? – znovu sa stretli očami a znovu sa dievčatko vyplašene schovalo.

Človek sa prestal konečne pozerať „tým smerom“... Nachvíľu sa zamyslel, aby pokračoval :

- Ty sám budeš navždy iba hráčom, ktorému ide len o tie pocity, aby sa ich občas zbavil, keď sú zlé, aby ich niekedy zosilnil, keď mu pomáhajú... Len aby si to ustál... Tá hra, nie, to nie je zhmotnenie života, ako by sme veľakrát chceli, je to len zhmotnenie pocitov a emócií človeka. A ani nikdy nebude tým zhmotnením, lebo tým zhmotnením je len sám hráč. Chlapče, ak na to zabudneš, staneš sa iba otrokom tej krásnej hry na klavír, nech budeš akokoľvek dobrý, ver mi...

Chlapec nerozumel, ale nerozumel ani jeho otec.

Človek v kútiku duše veľmi pochyboval o tom, čo povedal. Ved' on predsa veril, že hra na klavír je zhmotnenie života, a niekedy také dokonalé, že by samu chcelo až plakať z toho precítienia toho faktu !

Starý muž za krátku chvíľu, čo stál v detskej izbe, mal z človeka jednoducho zlý pocit. Uznával ho ako umelca, to áno, ale občas jednoducho... potrebujete len muža, s ktorým sa môžete porozprávať ako s mužom, a to sa s týmto človekom jednoducho nedalo...

Keď človek odtiaľ odchádzal, ľutoval iba, že sa neporozprával s tým malým dievčatkom, cítil, že napriek generačnému odstupu s ním mal spoločný jeden pocit...

*

Človek už nemal žiadny sen.

Priznal si, že to očakával.

Už cítil len strach zo svetla, pomaly ho začínal obviňovať, že má na svedomí jeho nový bytostný nepokoj !

Pomaly vstal z postele, s akýmsi upokojujúcim odmietnutím myslel na svetlo. Nenávisť je tak ľahká ak dáte do nej všetko, čoho sa potrebujete zbaviť.

Človek sa dnes nepotreboval pozerať do zrkadla, nepotreboval byť upravený. Akoby už nikoho a na nič nečakal.

Potreboval len základ, aby mohol „žiť“ v tomto svete.

Bol stále v pyžame, aj keď sa vrátil z kúpelne. Pozrel sa von z okna, skôr sa prinútil pozrieť von z okna, ale videl len to, čo vždy. Svet sa mu začal pripomínať neustálym opakovaním toho, čo videl každý deň z toho okna.

Jeho svet sa nikam nevyvíjal. Akoby mohol ?

Človek sa nechcel obviňovať, jeho samota mu pomáhala, tak si vravel, keď vedel, čomu dnes neujde.

Používal len jednu ženu.

Sadol si za klavír, ale nechcelo sa mu hrať, len si tak vybrnkával. V očiach mal prázdno, svetlo ho nezaujímalo o nič viac ako predtým, keď o ňom nevedel. Ale teraz už o ňom vedel, teraz to bol „hriech“.

Na dvere sa ozvalo klopkanie. Poznal to klopkanie, konal mechanicky.

Žena mala z človeka taký zvláštny rešpekt. Nebála sa ho, ale napriek tomu, čo spolu robili, nikdy sa pri ňom necítila tak, že odhaľuje svoju intimitu. Telo áno, ale čo má telo spoločné s tým, čo je v nej, ak sa snaží, aby to nebolo vidieť ?

Muž netrpel, keď robil to, čo muži musia robiť, aby vydržali v tomto svete. Aspoň tak to kedysi chápal on, že musia.

„Bola to len potreba, Mozart a Mendelssohn by o tom mohli rozprávať oveľa viac ako ja.“

Čo asi videl pred sebou ? Len chrbát krásnej ženy, na ktorý si už zvykol natoľko, že mohol byť uvoľnený v základnej potrebe ľudského prežitia po celé generácie ?

Keď ho fyzicky cítila, v skutočnosti vedomia toho veľa necítila, bola ženou v tom čo človek „musí“. Tak to chápala ona. Necítila smútok, necítila šťastie, bol to prirodzená vec, na ktorú sa zabudne v okamihu, kedy skončí. Žiadne novátorstvo.

Človek, muž aj žena v základnom a odosobnenom styku bez hlbšieho zmyslu v jestvovaní pre obidvoch. Kto je na vine ?

A mala by sa hľadať nejaká vina !?

Bol to živočíšny koniec. Človek nebol porazený, ani nevyhral, nič nové necítil, jeho spomienky to neovplyvní.

Muž však zostal stáť na mieste, kde skončil. Nahý od pásu dolu. Pozeral sa pred seba a ženu si nevšímal.

Keď sa žena obliekala, pozerala sa na neho. Prišlo jej ľúto, keď videla tak stáť muža. Mala chuť ho objať, ale nemala dostatok odvahy.

- V poriadku ? – spýtala sa.

Človek na ňu pozrel. Potom sa pozrel do zeme.

- Prosím, obleč ma...

Žena mu veľmi pomaly dala hore nohavice pyžama.

Muž mal kamennú tvár.

Žena stála pred ním a pozerala sa mu do tváre. Stále nemala dostatok odvahy objať ho. Bola to tá intimita, ktorú necítila ani keď sa na neho pozerala, hoci ho mala rada.

Vedela, že zväzda „nejaký neuveriteľný“ vnútorný boj. Nevedela aký.

Muž stupňoval svoj vnútorný nárek. V jeho myšlienkach bolo prázdno, cítil len obrovský smútok, ktorý nemal ani začiatok, ani koniec.

- Potrebuješ niečo ? Mám ti niečo priniesť ?

Muž prestal vnútorne plakať.

Jeho oči boli otvorené, pozerali sa priamo do očí ženy.

Žena začala cítiť bolesť, nechcela sa zachovať trápne, nechcela plakať. Chcela sa kontrolovať.

Muž sa na ňu usmial. Nedokázala pochopiť ten jeho úsmev. Bolo to na ňu moc. Už sa viac nedokázala kontrolovať, chcela ho objať, ale niečo v nej jej stále bránilo.

Stála tam pred ním, a zrazu sa cítila pri ňom najintímnejšie zo všetkých chvíľ, ktoré spolu zažili.

Stále sa pozerali jeden druhému do očí.

Žena sa rozplakala, bol to veľmi podobný nárek náreku, ktorý už znel vo vnútri muža, ibaže teraz ten nárek znel miestnosťou.

Len mimika tváre nebola podobná. Žena nebola kamenná.

Muž sa prestal usmievať.

A žena cítila bolesť, ktorú si v sebe nevedela vysvetliť.

Bol to muž, ktorý ju objal.

Človek si ani nespomínal kedy niekoho objal prvý...

Bol to pohľad v jeho očiach, keď jeho hlava bola vedľa jej hlavy, pohľad, ktorý ako prvý prezradil, čo sa stane.

Človek ju od seba odstrčil. Povedal len :

- Toto nie je nevyhnutné.

*

„Človek, ktorý bol poctený svetlom, dokáže zasiahť aj tú najväčšiu tmu.“

Človek mal sen = žena, ktorá s umelcom... mala sen vo svojom malom byte.

Bol to sen o tme, ktorú si uvedomovala, ktorú cítila pri plnom vedomí v tom sne. Bol to najväčší strach jej života. Chcela sa prebudiť, bola si vedomá, že sa jej sníva zlý sen. Prebudila sa celá spotená.

Vedľa nej spal jej partner. Skutočný partner.

Otvorila oči, ale stále cítila, že niečo nie je v poriadku. Ani sa nestihla nadýchnuť, tá tma, ktorú cítila, tma, o ktorej vedela celou svojou bytosťou, stála pred ňou. Stála vedľa nej na každej strane. Bola nad ňou.

Pociťovala strach ako v sne, ale pritom sa nebála ako v tom sne. Bol to len strach, ktorý sa v nej postupne začínal meniť na vnútorné uisťovanie (jej sa zdalo, že veľmi pomaly, ale v skutočnosti to bola len sekunda), že už sa nemá prečo báť, že toto je koniec ľudského uvedomenia sa v tomto svete. Že to uvedomenie nikam nesmeruje, že je iba zbytočnosťou samé o sebe, nebyť človeka s telom, nebyť prírody.

Nenachádzal sa v nej žiadny odkaz na „nejaké stvorenie“.

Cítila to, nemusela to „vedieť“.

Nemala prečo kričať.

Bol to strach o bytie človeka a nie strach o jej život. Ten strach sa postupne menil na zbytočnosť, na nezáujem.

V podstate tmu prijímala ako oslobodenie. Ešte pred chvíľou sa jej v sne bála tak strašne, že sa musela prebudiť do skutočnosti.

Cítila, že sa tma posmieva jej vedomiu, ale prijímala to ako fakt, ktorý „predsa už dávno prijala“.

Ako ležala na posteli, tma vstúpila do nej. Nehádzala sa, neprotestovala, a jej telu to bolo jedno.

Bola to prázdnota, ktorá ju v okamihu naplnila, ale necítila bolesť, čo bolo pre ňu najdôležitejšie.

Akoby sa ani neuvedomovala, ale stále vedela o sebe.

„Nikam nemusím zájsť vo svojom vedomí, stačí, že o sebe viem, ďalej už nezájdem.“

Už sa v nej nenachádzala tá sila, ktorá by sa pýtala, že prečo vlastne vznikla. Ktorá ju trápila, keď sa milovala s cudzími mužmi... ktorá ju trápila, keď sa bozkávala s jej skutočným partnerom.

Objavila sa v nej malá myšlienka :

„Tak toto je vyslobodenie.“

Postavila sa. Na jej tvári bol badať pokoj a mier, ale keď sa pozerala do zrkadla, nebola si vedomá toho pokoja a toho mieru.

Cítila len istotu, že musí žiť.

Už nevedela o tme v sebe.

Niekoľko ju chytil za rameno. Zľakla sa, aj keď dobre vedela, že to môže byť jedine jej partner... Vedela to a očakávala to, ale zľakla sa...

Otočila sa k nemu tvárou.

Pre muža boli jej oči takým, akými boli vždy. Krásne modrými. Nevidel v nich spoveď života bez ľudského vedomia. Ani nemohol, nemal v sebe samotný život, ktorý by videl za neho bez vedomia človeka.

- Mala si zlý sen ?

- Áno.

Objali sa navzájom.

- Chcem sa milovať, - povedala.

Partnerovi sa to javilo zvláštne, nikdy nepovedala nahlas, že sa chce milovať, vždy to len naznačila. Vždy to stačilo, veď on si to zakaždým všimol.

Zobral ju na ruky a odniesol do postele.

Áno, milovali sa, ale...

Mužovi sa to zdalo veľmi zvláštne, bolo to dobré milovanie, ale niečo mu chýbalo. Keď sa na ňu pozeral, cítil len seba, ju nie. Naozaj sa snažila... lenže, keď sa jej pozeral do očí... Bol v nich záblesk živočíšneho „to som ja, tak pridaj, uži si, na nič sa nepýtaj“.

To pocítil, ale nevadilo mu to. Nie dnes a nie teraz. Ale čo zajtra, pozajtra ? Tak ďaleko však nezašiel.

Človek sa miluje s blízkou osobou, ku ktorej cíti blízkosť, cíti spätosť s ňou... Muž cítil len jej telo, a tak sa len miloval. Rozhodol sa teda, že si to naozaj vychutná. Nachvíľu mu to naozaj nevadilo.

Ale ona sa milovala, akoby to potrebovala nie pre lásku, nie pre cit k človeku, s ktorým sa milovala, ale „milovala sa vo svete pre ten svet, lebo tak to bolo pôvodne chcené“. Hoci o láske a cite k tomu človeka, s ktorým sa milovala, vedela, no „práve tu a teraz“ to nepotrebovala cítiť ako väčšinou.

Správala sa jemne, bozkala ho, hladila ho a pocítila „skutočnú“ slobodu, lebo už v sebe nemusela hľadať odpovede na to, či je to správne, keď „len o tom viem, ale akosi to už zabúdam cítiť, no cítim zase to, že sa dobre milujem“.

Kedysi sa spytovala, či „je to dobré milovanie“ - keď skončili, spytovala sa to tým, čo cítila alebo necítila. Teraz to však už v sebe nepotrebovala. Vydýchla si. Znovu pocítila tú „novú“ slobodu.

Ani sa jej nechcelo zistiť, že odkiaľ sa v nej berie to nové... „predurčenie“.

Mala v sebe „len“ prírodu, mala v sebe zhmotnenie samej prírody, už ju neprepadávala neistota, či je to presne to, čo človek odpradáva chcel.

Bolo to milovanie pre ňu.

Muž si myslel, že to bolo milovanie pre neho.

*

Človek mal sen = muž, partner ženy mal sen o tme, ktorá do neho vstúpila.

Prebudil sa, ale necítil nič neobvyklé. Nemal žiadny strach, tma v ňom už bola tak dokonalá, že ihneď vedel o svojom „predurčení“.

Vstal z postele a otvoril okno. Pozeral sa do tmy, keďže bolo nadržanom.

Nikoho nevidel. Nepočul spievať vtákov, keďže bola zima, ale ten spev mu chýbal.

Pozrel sa na partnerku. Cítil s ňou akúsi živočíšnu spätosť.

Vrátil sa k nej do postele, odokryl ju.

Pozeral sa na ňu. Bol hrdý na človeka, nevedel odkiaľ pochádza tá hrdosť. Stačilo mu, že sa pozerá na ženu, o ktorej vedel, že ju má rád.

Partnerka sa zobudila. Jej pohľad padol hneď na muža.

V ich vzájomnom pohľade bola sila, ktorá sa dá sotva niečím prekonať, najmä teraz, keď už išlo „iba“ o silu zachovania.

Milovali sa pre prírodu samú. Ich vedomie už patrilo prírode.

Miestnosť ovládla tma, ktorá vychádzala z oboch milencov súčasne. A obaja vedeli v jedinom okamihu, ktorý sa v nich opakoval zas a znova, že je to milovanie, ktoré vždy chceli, o ktoré vždy „prosili“ matku prírodu.

*

Človek mal sen.

Sen o tme, ktorú zasial do niekoho iného. Uvedomoval si to, lebo mal tú silu si to uvedomiť. Videl svetlo, tak vie aj o svojej tme !

Bol to krátky spánok, hoci ten sen sa zdal byť „tak dlhý“ ... Človek sa zobudil.

Prechádzal sa v noci po byte, ani nevedel koľko je hodín. Trápilo ho, že prehráva svoj boj.

„Sám nechápem a nerozumiem môjmu boju o bytie človeka.“

Bol len krôčik od toho, aby začal spochybňovať svoj boj.

Stále mal v sebe túžbu po svetle, ale tá túžba ho bolela, lebo ešte si spomínal na sen o tom, ako cítil, že prichádza, ale nikdy nepríde.

Keď sa človek bojí svojej túžby...

On sa pristihol pritom, ako sa bojí svojej túžby. Vystrašilo ho to.

Človek si povedal, že si uvarí čaj.

Keď si ho uvaril, sadol si za klavír, ale vedel, že nemôže hrať. Bola predsa noc, rušil by ostatných.

Chcel dospieť k tomu, kým sa stal. Chcel si to povedať sám a úprimne. Chcel nadhľad.

„Bojím sa ľudí, je v nich niečo choré. Bojím sa ich prázdnoty, tej choroby, tej tmy (vôbec si neuvedomil, že aj on ju včera šíril s „tou“ ženou), že už k ničomu, okrem prežitia, nedospejú, a všetky tie informácie, a všetky tie umelecké diela, ktoré ešte prídu... ich budú uisťovať len o tom, že je to tak správne... až sa to nakoniec stane správne. Obyčajné, celkom obyčajné. Lenže, ani ja... (zo strachu nedopovedal) Je tak ťažké priznať si, že neviem, čo chcem, ale napriek tomu niečo veľmi, veľmi chcem. Niečo ma ženie, ďaleko, tak ďaleko...“

Nachvíľku sa prerušil :

„Nerozmýšľam ako malé dieťa ? Tma alebo svetlo !?“

Povedal si, že určite nerozmýšľa ako malé dieťa. Nevedel, čo ho to napadlo, že rozmýšľa ako malé dieťa.

Nechcelo sa mu spať, to nie, ale už ho rozmýšľanie znepokojovalo.

Mal chuť si niečo pustiť, nejakú hudbu, ktorá by ho ničím nevyrušovala. Len tak si sadnúť, vyložiť si nohy a pozerať sa pred seba.

Pustil si Carmen – Suite No.1 od Georgesca Bizeta.

*

A tak plynula noc - až sa stala ránom, len človek zostal v jeho pomalom snení tým istým... Carmen sa opakovala tak ako sa opakujú jej podobizne na svetových javiskách ... tak ako sa opakuje klopanie na dvere muža, na dvere každého človeka :

Človek sa zobudil na klopanie, hudba stále hrala, ale pre človeka znela Carmen ráno inak ako v noci ! Možno to bolo tým svetlom vonku... Možno to bolo spôsobené iba pocitmi človeka.

Mala charizmu, akú ešte u žiadnej ženy nikdy nevidel. Zostal stáť bez slova.

- Dobrý deň, moje meno je... Som recenzentka a pracujem pre hudobný časopis, ktorý sa zaoberá vážnou hudbou...

(Žena si dohodla schôdzku so skladateľom cez jeho manažéra, ten jej povedal, že pokiaľ nebude skladateľ súhlasiť, tak sa jej ozve...)

Človek neodpovedal. Cítil v sebe niečo veľmi podobné, ako keď v sebe cítil svetlo, iba nemal žiadny strach, skôr chcenie, ničím neodvolateľné chcenie. Pustil ju dovnútra. Tá žena ho priťahovala za zopár sekúnd viac ako ktorákoľvek iná žena na tomto svete. V tom okamihu mal v sebe presne takúto víziu.

Človek sa prepadol do svojho vnútra. Nedokázal viac bojovať s krásou tej ženy ako muž, ktorý má základné svetské úlohy.

Predsa len sa na ňu pozrel, ale iba na krátku chvíľu. Stretli sa pohľadom.

Človek pokrútil hlavou a spýtal sa jej, či si nedá kávu alebo čaj.

Žena si obzerala byt človeka, ktorého ticho obdivovala. Jeho zvláštne chovanie ju priťahovalo, čomu veľmi nerozumela.

„Akoby som ho niečím vystrašila...“ A pritom vedela, že ho priťahuje.

Muž ju priťahoval. „Veď je to jednoducho fakt v realite sveta, tak ako aj v mojej realite.“

Tá žena mu ukradla vedomie človeka... Cítil vášň muža, bol ochotný odprisahať, že sa v ňom teraz nenachádza len príroda sama o sebe !

Stačila však jedna sekunda pochybností :

„Je to len ďalší boj môjho uvedomenia s príčinami a pokračovaním existencie, kde je moje uvedomenie len appendixom ?“

Bol to len klavirista, ktorí nemal skúsenosti, keď niečo naozaj cítil :

Povedal jej to nahlas, pričom sa jej pozeral do očí. Triasol sa.

Rozumela mu v jeho myšlienke, ale považovala ju za zbytočnú. Povedala mu to, pričom sa mu pozerala do očí. Netriasla sa.

- Tak pre toto žijete sám ? – spýtala sa ho. Vo vete nebola ani štipka irónie. Naopak, jej hlas bol ešte aj v tej vete pre neho príťažlivým, zdalo sa mu, že v tej vete je toľko inteligencie a v tom hlase toľko pochopenia...

Ale nedokázal jej odpovedať. Nevedel to.

Pozerali sa na seba, muž v sebe predsa len pocítil túžbu odpovedať.

Zlomil sa v ňom odpor bojovať s niečím, čo bolo „nachvíľu“ porazené v otázke „tak pre toto žijete sám ?“

Chcel podísť k nej, chcel ju vášnivo pobožkať... Prebudilo sa v ňom čosi, čo doteraz ešte neuzrelo svetlo sveta.

Spomenul si však na to, že nie je umytý. Bola to zvláštne spomenutie, veď napriek nezastaviteľnej vášni... v tom okamihu myslel aj na tú ženu. Skutočne ! Nemyslel to tak, že by sám seba zosmiešnil tým, ak by mu pri vášnivom bozku zapáchalo z úst.

Myslel na ženu, aby sa necítila zle ! Úbožiak, lebo si nedokázal kvôli „empatii“ zobrať to, čo si práve mal zobrať, ak by myslel len sám na seba ?

Zašermoval rukami pred telom ako sa rukami šermuje, keď sa chce naznačiť „chvíľku strpenia, chvíľku počkajte“.

Žena tomu nerozumela ! Chcel jej niečo povedať ?

On si, chudák, myslel, že ona myslí v jeho hlave, bol tak do nej zahľadený, že prestal rozlišovať svet iného človeka od toho svojho.

V kúpeľni, keď sa umýval, sa na neho vyrútili pochybnosti. Uvedomil si, že sotva mohla tušiť, čo chcel práve urobiť...

Keď sa vrátil do miestnosti, len úkosom na ňu hodil očami, cítil sa trápne, trápne v sebe...

Sadol si za klavír.

- Niečo vám zahrám, - povedal to takmer direktívne. V jeho hlase sa objavil podtón nahnevaného človeka.

„Tak toto chcel urobiť“, - pomyslela si žena, v tom pomyslení bolo trochu sklamania. Možno aj ona skryto v niečo dúfala...

Hral Modesta Mussorgského a jeho klavírnu skladbu Bydlo z „Pictures at an Exhibition“.

Dával do nej všetky svoje pochybnosti, hnev, ktorým sa obviňoval z povrchnosti, ale keďže je to „silná“ skladba, ktorá vyžaduje emócie, postupne ako hral, sa v ňom spätne prebúdza aj už takmer stratená vášeň :

„Charizma, to predsa nie je len krása ženského tela, to je aj náboj, ktorý vychádza z jej osobnosti !“ Uvedomenie kontra príroda, na večné veky ?

Stratená vášeň vytlačovala z neho „kadejaké filozofické a iné“ pochybnosti... čoraz viac a čoraz, čoraz viac.

Asi v polovici skladby zdvihol hlavu a nadviazal očný kontakt so ženou, hral však ďalej.

Porušil zabehnuté pravidlá a búšil do klávesnice, hoci mala nasledovať pasáž, kde sa hrá ticho... až zvuk zaniká a skladba sa končí.

Žena „zmyselne počúvala a srdce jej bilo rýchlejšie a rýchlejšie“.

Tesne pred koncom skladby, ktorá má presne tri minúty, však prekvapivo prestal hrať.

Bol spotený.

Prestal sa kontrolovať, prestal kontrolovať svoje reakcie. Bol to bezbranný muž, jeho myšlienky sa stali slovami :

- Chcem sa s vami milovať, - povedal, sediac za klavírom a tvár mal pokojnú ako dieťa, ktoré sa práve spovedá matke, - Verím, že v tom nie je len zhmotnenie prírody, cítim to v sebe... Prepáčte mi, že tak hovorím, ešte som tak k nikomu nehovoril... Vášeň, cítim ju, už si ju nedám vziať !

Vstal, ale zostal stáť pri klavíri. Zakryl klávesnicu. Na chvíľu sa zazdalo, že stratil sebaistotu, silu muža... No v okamihu zdvihol hlavu, bol to pohľad na všetko odhodlaného muža.

A ona uvidela v jeho očiach pohľad muža, ktorý chcela vidieť... a chcela sa brániť.

Pristúpil k nej a povedal jej vetu, ktorá ju odzbrojila, vetu, ktorú ani on sám nevedel ako vysloviť.

- Bráňte sa...

Chytil ju zozadu za krk, pritiahol si ju k sebe. Ešte to tak nikdy neurobil.

Už bola poddaná.

Pobozkal ju, bol to v skutku vášnivý bozk, zároveň však aj trochu „chlípný“. Bol to bozk na hrane. Ešte to tak nikdy neurobil.

Milovali sa ako deti, milovali sa ako vrabce, milovali sa ako bytosti, milovali sa ako vianoční zbehovia a milovali sa.

Miloval sa !?

Milovali sa ako žena a žena, milovali sa ako muž a muž, milovali sa ako dobro a zlo, milovali sa ako nenávisť a uvedomenie.

*

Žena sedela a muž sa jej otváral. Žena bola spokojná a muž prekvapený tým, čo dnes dokázal.

Milovanie, tú blízkosť, ktorú si bude navždy pamätať.

Rozprával sa s ňou ako s blízkou bytosťou, a ona ho počúvala ako milienka zvykne počúvať milenca.

Žena v sebe pocítila hrdosť, že sa milovala s týmto mužom.

Ale človek ju trochu vystrašil, keď medzi rečou povedal o historickom splodení Ježiša a oplodnení Márie :

„Dostala to bez vedomia, áno, ale dostala to aj bez pudu ! Jednoducho to len dostali...“

Povedal to v súvislosti s ich milovaním, keď sa zamýšľal nad tým, že aký to malo zmysel pre ich osud... Dospel k názoru a „poznaniu“, že „takéto“ milovania majú v sebe rovnaký druh odkaz, aký v sebe zhmotnil Kristus.

A ešte jej veľa a veľa rozprával... napríklad o strachu z ničoty všetkých ľudí, z vlastnej ničoty, „kde to vždy všetko končí – zatiaľ a bohužiaľ“, potom napríklad o šialenstve a úchyľkách niektorých jeho obľúbených géniov... Rozprával a rozprával, až nakoniec nemal čo povedať.

A žena mala rozhovor, ktorý chcela. Dostala známeho muža, aby si pomohla v jej stvorení a v „jej úcte k životu“.

*

Človek mal sen = žena 2 mala sen o svetle, ktoré ju oslepilo v dome jej skutočného partnera.

V sne cítila strach, jej uvedomenie zaostávalo, nebolo schopné dospieť k pravde, že je to len sen. A sen napredoval. A svetlo pálilo.

Zobudila sa s hysterickým revom.

Jej partner bol už prebudený a triasol ňou.

Žena precitla, ale ničomu nerozumela. Pozerala sa na partnera.

Cítila v sebe dobro, pre ktoré nemala vysvetlenie. Mala chuť sa rozdať tomuto svetu.

Mala chuť objať partnera a tak ho objala.

Zrazu pred sebou počas objímania uvidela stáť svetlo. Zľakla sa ho a to nesmierne.

Mala v sebe utkvелú predstavu, ktorá pochádzala zo sna, že jej svetlo ublíži, aj keď cítila niečo iné.

Nevedela, či sa má rozhodnúť pre tú „predstavu“ alebo pre ten „pocit“...

Nakoniec sa nerozhodla a tým dala voľnosť reflexom. Dostala hysterický strach o život.

V jej očiach sa zablysko, ovládla ju úzkosť z toho ako sa v nej stupňovalo to dobro, ale ona ho nemala pod kontrolou.

Bola to len hra jej vedomia, ktorej ona verila ako svojmu osudu ?

So silou, ktorú by sme žene prisúdili len sotva, odstrčila partnera, až spadol z postele. Cítila jeho lásku, cit k nej tak intenzívne, že to nezniesla. Nemohla to jeho cítenie v sebe obmedziť, nemohla ho zastaviť, a ten cit sa v nej stále šírila.

Začala sa triasť celým svojim telom.

Partner zostal zaskočený. Ani sa nestihol postaviť, už na ňom kľáčala a nevedomelou silou všetkého bytia v nej, silou, ktorú mala v sebe, áno, môžeme povedať, že to bola sila všetkého bytia, ktorú ona nevedomky práve využívala, tak tou silou udierala do jeho tváre, do jeho hrude. Musela predsa zastaviť to „zlovestné“ dobro, ktoré z neho vchádzalo do nej, ten cit, tú bytostnú lásku, ktorá ju rozkladala tak bolestivo a stupňujúco, že sa nedokázala ovládať... Nejestvovala pre ňu žiadna realita, len tá bolesť z dobra, z jeho lásky, ktorá sa stupňovala, lebo bola súčasťou toho svetla, ktoré stále osvetľovalo celú miestnosť. Ešte chvíľu a zomrela by... Musela to zastaviť, bola „presvedčená reflexom sebazáchovy“, že to neznesiteľné svetlo, neznesiteľné dobro, neznesiteľná pravda vychádza z neho !

Preto ho zabila.

Ale ten nepokoj z nej nezmizol, neupokojila sa. Naopak jej pocity sa stupňovali...

Cítala ako do nej vchádza „utrpenie celého svetla, všetky hriechy slobodných bytostí, ich bolesť a neistota zo slobody v bytí, ktorej si často ani nie sú vedomé“.

Tá bolesť sa nedala zničiť.

Bolo jej jedno koho zabila, a či vôbec niekoho zabila. Bolo jej jedno, kto je mŕtvy a kto je živý.

Cítala len ľútosť, pretože to dobro sa v nej stupňovalo do (pre človeka) smrteľných výšin.

Cítala len naplnenie celým bytím, ale nebolo to pre ňu oslobodenie, skôr nepredstaviteľné „večné“ trápenie, ktoré trvalo „skutočne večnosť“, nech to bola len minúta.

Cítala také dobro a poznanie, že jej srdce to nebolo schopné vydržať... Puklo od „uvedomenia si celého stvorenia ako seba samej“. Od žiaľu pre úbohosť človeka v jeho žití.

Zomrela bez uvedomenia si, že zabila svojho partnera, ale zomrela s uvedením „hriechov, ktoré páchame na seba“, zomrela pre uvedomenie, že sme „slobodní v uvedomení si sveta, ale málokto o tom vieme...“, a nakoniec : zomrela pre pocit, že „nevieme o tom, že si za nás samých naše bytie nikto nikdy neuvedomí - **nikdy**“.

*

Človek mal sen.

Sen o svetle, ktoré zasial. Ale keďže svetlu sám nerozumel...

Bol to veľmi znepokojujúci sen.

A obecnosť tleskala umelcovi, keď si sadal za klavír. Človek sa cítil veľmi zle, po prvýkrát sa uvedomoval, keď sedel za klavírom v sále plnej ľudí.

Pozrel sa do prvej rady. Pozrel sa do očí ľuďom. Videl ľudské svety, ktorými opovrhoval. Tak ako mohol hrať pre tých ľudí ?

Človek za človekom, oko za okom, tvár striedala tvár, ale ako mohol hrať, keď tými svetmi v ľudoch pohrádal !?

„Mal by som sa sústrediť len sa seba a na svoju geniálnu hru, ja viem...“

Už, už sa zdalo, že naozaj niečo zahrá, lebo zavrel oči. Nechcel a nepotreboval vidieť ľudí.

Zrazu to znova pocítil, záchranu v sebe !

Otvoril oči a opäť sa pozrel tam, kde sedelo obecnstvo. Tento raz však videl len svetlo samotného bytia, ktoré vychádzalo z obecnstva, nevidel ľudí v ich osobách a svetoch. Načo ?

Jeho svetlo !

Postavil sa.

Bol to celkom nový súboj, aj keď človek teraz nemyslel na to, čo je reálne a čo nie.

Bol šťastný, ale nachádzal sa v ňom aj obrovský nepokoj, pretože stále vedel, kde je, stále vedel, koľko ľudí je okolo neho.

Vždy považoval bytostné svetlo za niečo intímne, takže teraz sa cítil, keď videl to svetlo pred toľkými ľuďmi, veľmi neintímne a odhalene. Prekážalo mu to.

Prekážalo mu to natoľko, že svetlo nebol schopný prijať, ani keby do neho vstúpilo... tak ako v prvý večer...

Stál pred obecnstvom, ktoré nevedelo, čo sa deje, čo sa odohráva v mysli klaviristu.

A človek povedal len :

- Nemôžem hrať, prekážate mi.

*

Mesiace nehral na klavír.

Klavirista zabudol v mysli na to, že je klavirista. Vôbec na to nemyslel, tak ako nemyslel na to, že jestvujú nejaké ženy, lebo jestvujú aj nejaký muži, aby sa človek zachoval.

Človek však stále jedol, sprchoval sa... Chcel sa cítiť príjemne, chcel, aby jeho vnútorný svet prežil... Uvedomoval si, že na to potrebuje telo.

Bola to len ďalšia krásna žena, ktorá mala inteligenciu a prehľad o svete, čo z nej robilo „svojskú“ vec uvedomenia vo veciach prežitia :

Aj túto ženu človek niečím priťahoval, bolo to len „akési zvláštne cítenie“, ale keďže mu mala pomôcť (manažér umelca : „najlepšia psychologička“ - ľudia prežijú... tak ako po stáročia), nesnažila sa na to myslieť.

Človek to vedel, ale nepovažoval to za dôležité v jeho „hľadání“.

Žena, ktorá ešte nemala žiadneho muža, lebo žiadneho nepovažovala za tak uvedomelého, si pri tomto mužovi sama pripadala ako „neuveďomelá“.

Bol to iba pocit jedného z najvyvinutejších intelektov alebo to bola ženská empatia, ktorá to cítila z umelca ?

Bol to v nej iba ďalší boj super intelektu a ženského cítenia, empatie ?

Vedela, že tento človek patrí medzi tých vyvolených, ktorí pochopili, o čom je spoločnosť, o čom je život v spoločnosti.

„Stačí, že to z neho iba cítim !“

Zatiaľ mu odmietala „darovať“ tak silné lieky, ktoré by premohli jeho vôľu a vedomie. Nebola zástankyňou metódy postupného redukovania ľudského vedomia vo svete.

... a v podstate mu bolo jedno, či mu raz také lieky niekto bude dávať alebo nie.

Veď ak sa raz za čas zamýšľal nad tým, akú hodnotu má jeho vnútorný svet, tak dospel len k tomu, že „veľkú, ak jestvuje, žiadnu, ak nejestvuje“.

Nerobil nič také vo svete, čo by ho mohlo uistiť o tom, že bude jestvovať „čo najdlhšie“ :

Jeho základný zmysel bolo síce žitie, ale občas základné zmysly života radi ponížujeme, pretože nám to robí radosť.

- Z úcty k tomu, čo ste už dokázal, som zavrhla myšlienku, že by som vám dávala ešte viac liekov, ktoré by potlačili vašu „ťažko skúšanú“ vôľu a „ťažko ohýbané“ vedomie.

Na tvári človeka sa konečne objavilo aspoň niečo : úškl'abok.

No, keď tak človek počúval túto ženu, keď si dal dohromady to, čo videl na jej tvári, čo videl v jej očiach a čo spoznal v jej hlase, nebola mu na smiech. Vedel, že sa trápi... podobne ako on.

Rozdiel bol akurát v tom, že ona ho „lieči“ a on je „liečený“. No... rozdiel bol aj v tom, že ona svoj boj dávala do pomoci iným ľuďom v ich boji... „len aby prežili“.

„Oni vlastne bojujú za mňa vo vedomí človeka a ja sa vlastne snažím žiť za nich v prežití človeka“ (nie doslovne, povedala si to len raz a zasmiala sa na tom...).

(Zastávala názor, že pokiaľ človek začne „bojovať“ vo svojom vnútri proti realite prežitia tým, čo si uvedomuje, nemá šancu, lebo jeho podvedomie mu dá, skôr či neskôr, jasne najavo, že príroda je v každom ohľade „geniálnejšia“, keď stvorila to vedomie... najskôr pre prežitie.)

*

Nikdy sa tí dvaja nemilovali. Nemali prečo.

*

Človek nebol schopný hrať na klavíri celý rok.

Nikdy viac už nemyslel na ženu 1.

Občas si spomenul na ženu 2... Vždy si pomyslel :

„Ktohovie ?“

A ženu 3 požiadal, aby sa ho viac nesnažila „liečiť“ jej vlastnou bytosťou, ako sa to zväčša stáva...

A svetlo bytia ho už nedráždilo ani v snoch...

A chodil na prechádzky, ale nič nehľadal, na prechádzkach sa nemá „predsa nič hľadať“...

A zdalo sa, že človek sa konečne vysporiadal s tým, že je len človek, ktorý má hľadať to, čo ho udrží nažive... Ak to majú byť len prechádzky, budú to len prechádzky.
... aby sme sa zachovali na večné veky pre toho, kto práve žije.

„Veď ako dlho môže človek hájiť uvedomenie, ktoré pôjde proti hlavnému prúdu prežitia ?“

*

Človek mal sen.

Sen o tom, ako sám nerozumie svetlu. Že musí len žiť a zatiaľ nerozumieť zmyslu svetla, lebo možno to raz opäť „príde“, veď čakať na niečo, čomu nerozumie, čo nechápe, to je to šialenstvo, ktoré ho ohrozuje v ničote toho bezvýhodiskového čakania...

- Raz „príde“ ... tak ako príde láska, celkom nečakane ?

Prebudil sa, konečne sa smial. Už rozumel mnohým veciam, ktoré v živote zažil.

Mal chuť hrať na klavír, mal chuť to všetkým povedať, že rozumie svetu aspoň cez to, čo cíti !

Rozhodol sa, že niečo „musí zložiť“, nejakú pieseň, kde to „hneď teraz zachytím“.

„Veď ak zložím nejakú novú pieseň (a tú pieseň ani nikdy nemusí hrať niekto iný...) - je to samotná tvorba vedomia a citov v človeku, nie samej prírody v jej princípoch, nie je to náhoda vedomia, je to plynutie vedomia človeka“.

Hral ! Vtedy ho nemohla trápiť spoločnosť v jej smerovaní, tým sa nezaoberal.

Hral pre vývoj svojho sveta... Ak „náhodou“ v tom zázraku dá jeho skladba pocity šťastia a naplnenia aj niekomu inému, pocity aké práve prežíval on, pocity, ktoré dotyčnému pomôžu prekonať stav utrpenia v uvedomelosti sveta, a pritom sa nezbaviť toho uvedomenia, bude to krásne a pieseň bude mať zmysel, iný a nový zmysel... Teraz má zmysel len v hraní a kráse pre klaviristu.

Jeho samota bude zabudnutá ! Jeho aféry budú zabudnuté, keď človek plynie vo svojej skladbe !

Hral a pritom nemyslel na svetlo... Ako často myslíme a zamýšľame sa nad zmyslom toho, čo je našou nemennou súčasťou ?

Hral a predstavoval si :

... zasneženú krajinu, kde vidí ženu, ktorá nesie na chrbte dieťa.

Potom k nej podišiel a spýtal sa jej, či má rada život.

Žena sa usmiala, ale nič nepovedala.

Prestavoval si sám seba v zasneženej krajine, ako nesie svoje dieťa.

Potom k nemu podišla cudzia žena, a spýtala sa ho, či má rád život.

A on odpovedal... „Teraz ho mám ešte radšej... Viem, že mu veľmi nerozumiem, ale nie je to tá vec, kvôli ktorej ho mám ešte radšej?“

Zmenil rytmus hry... Predstavoval si, že naozaj nerozumie životu z filozofickej stránky bytia.

Boj o prežitie, to áno, to sa dá pochopiť, ale nedospel on už v hre na klavír oveľa ďalej?

Udrel do klávesnice – dospel.

Zrýchlil hru, konečne myslel pri hre ako slobodný hráč, konečne cítil svetlo ako súčasť svojej hry na klavír.

*

Človek mal sen.

Svetlo tu bolo stále, len o tom vedel a cítil ho, no, nevidel ho. A človek mu „stále“ nerozumel.

Bolo to včera, čo ho prijal, ale to mu nemohlo stačiť... Veď predsa vedel, že hra na klavír nie je „zhmotnením ľudského života“.

Neuznal to, že svetlo prijal. Veď čo je to hra na klavír ?

Ak by bol tak naivný a hovoril by si, že tá hra je „zhmotnením ľudského života“, pretože kedysi tak naivný bol... možno by to bolo v poriadku... ale už taký naivný nie je.

Jeho nepokoj sa vrátil v plnej kráse. Zas a znova spochybňoval to, čo mal najradšej. Aj preto zase nemohol hrať na klavíri... uvoľnený a šťastný, nech by aj zachytával svoju „bytostnú bolesť“.

Teraz totiž vychádzal z presvedčenia, že „keď som to svetlo neprijal v mojom skutočnom živote, ako som ho mohol prijať pri hre na klavír, keď tá hra mala len preniesť moje pocity a emócie na klávesnicu z toho môjho života ?“

To je konštrukcia, ale človek takto naozaj myslí ! A pritom včera zložil svoju najlepšiu a najprecítenejšiu skladbu...

Odznova... znenávidel klavír, ten predmet ľudských citov a emócií, lebo si myslel, že včera bol tými „citmi a emóciami“, čo znamená hrou na ňom, oklamáný celý jeho holý život.

(Tak toto je ľudské šialenstvo ! Čo to vlastne tento človek potrebuje ?)

Život človeka predsa nemôže byť zredukovaný len na ľudské city a emócie v prijímaní svetla, v prijímaní, kde je ľudské vedomie len druhoradá, na to nemá predsa vedomie, aby bolo takto „hnusne“ zavádzané po celý čas, nech aj tým pochabým svetlom bytia !

Prečo sa človek tak bojí priznať si, že city a emócie sú v základe jeho životom ?
Nebodaj čaká, že jeho život je „predsa“ niečo viac ako len TO ?

„Takže ako môžu city a emócie prijať svetlo bytia, keď život človeka sám o sebe ho ešte neprijal, neprijal v uvedomení sa človeka ?“

(Tak toto je v skutku ľudské šialenstvo !)

„Alebo zo mňa hovorí len môj strach !? Ako vtedy, keď som sa tak bál prijať svetlo bez pochopenia jeho existencie !?“

Ale veď toho sa bál hneď v úvode... Aha ! Pozor, on teraz o tom hovorí sám a nahlas, konečne nahlas !

„Hlúposti nad hlúposti... My sa asi naozaj potrebujeme klamať, že sme s tým našim vedomím niečo viac ako všetko ostatné, čo len prežíva na tomto svete !“

A... už sa ku klavíru nemohol ani priblížiť. Považoval ho za klamstvo... tak ako všetko ľudské, „čo nám len pomáha lepšie prežiť s pocitmi, ktoré vlastne nemajú nič spoločné s reálnym prežitím a zachovaním tohto sveta“ ! Ale pritom klavír miloval viac ako všetko ostatné ! Viac ako seba samého.

*

Človek mal sen o samote ľudského vedomia v tomto svete. Len sa mu snívalo.

Predstavil si, že videl vlastné vedomie zhmotnené ako stojí pred ním. Bol to len ďalší šok, veď vždy považoval svoje vedomie za seba samého.

Zase nevedel, čo má robiť. Ako to, že sa uvedomuje, keď jeho vedomie stojí pred ním ? Ale skutočne sa uvedomoval ? Nebol to len akási „istota“, že je ?

Nemyslel na žiadny krok dozadu ani dopredu, stratil minulosť a budúcnosť, len bol.

To vedomie bolo doráňané, nebolo vidieť žiadne rany, ale človek to cítil.

Dostal ranu najväčšej pochybnosti. Vedomie a jeho chápanie, etika, morálka, city, emócie, teda človek sám o sebe kontra všetko prežitie človeka a jeho život sám o sebe ?

Pocítil (poslednú) neutíchajúcu túžbu „cítiť aspoň tú istotu“, že svetlo prichádza... nech aj nikdy nepríde... Bola to len zbytková túžba jeho vedomia, ktorá vyprchávala, keďže vedomie už stálo iba stranou. Ale iba to cítil.

Za chvíľu na to zabudol, že to cítil.

Bál sa vedomia, lebo teraz ho nemohol mať pod kontrolou, keď videl ako stojí pred ním.

Cítil v sebe prázdno. „Jestvujem !“ Bola to posledná istota jeho vedomia, ktorá ho „našťastie“ opúšťala... Pomaly doznievala a vytrácala sa z jeho tela.

Nebola v ňom už žiadna pochybnosť ! Človek v okamihu „upokojujúco“ nič nevedel, mohol len cítiť, ale hneď v ďalšom okamihu zabudol na to, že práve „niečo cítil“. Vedomie v ňom nejestvuje a on žije ďalej, tak o čo sme sa to snažili po celé tie časy, odkedy sme sa uvedomili ?

A či už sníva alebo nie... A či je noc alebo deň... Musí si znova sadnúť za klavír, lebo to je jeho vyslobodenie = aj to bol len posledný záchvev „človeka“ opúšťajúceho vedomia...

Nemôže vidieť pred sebou to vedomie. To bol ten chvíľkový pocit !

Je to nenávisť ! Už to cíti... On ho nenávidí, keď vidí, ako stojí osamelé pred ním... a nie je ničím bez neho... On je stále človek, stále má existenciu, stále má v sebe odkaz – prežiť !

Chcel hrať na klavíri, ale nebolo v ňom nič, čo by mohol zahrať. Jeho odhodlanie však bolo veľké, a tak sa nútil hrať aspoň jeden a ten istý tón. Bez zmyslu pre toho, kto by sa na neho pozeral, ale on už predsa žiadny zmysel nepotreboval.

- Bojíme sa jeden druhého, však ? – cítil hlas vedomia, ale nemal v sebe potrebu ani silu niečo odpovedať.

Stále si vybrnkával jeden a ten istý tón. Neprekážalo mu to.

On na okamih cítil, definitívne bez uvedomenia si toho cítenia, že teraz... až teraz hrá za neho život... že teraz je tá hra životom... hoci je len monotónna...

Ale už v sebe nechce nič cítiť a nikam spieť, len cíti a speje bez vedomia.

- Bezo mňa si len ďalším kameňom tohto stvorenia ! – zakričalo vedomie... ale len akoby.

Človek neprestával cítiť, ale len... cítiť.

Neozval sa.

„Nie, nebolo by to vyslobodenie, byť kameňom stvorenia ako každý iný kameň... Bol by to zbabelý návrat,“ – pomyslelo si vedomie, ktoré začínalo pomaličky vypchávať z priestoru !

Človek sa stal kameňom, je ním, tak čo ? Kameň predsa nemôže chcieť ovládať tok rieky... nech by ju aj nedopatrením ovládal svojou veľkosťou, nevedel by o tom... tak ako tento človek prestáva vedieť o tomto svete...

Hral stále ten istý monotónny tón, jedným prstom. A neprišlo mu to zvláštne.

Vedomie to nemohlo počúvať, ale vedelo, že sa začína vytrácať a vyprchávať. Nemalo sa čoho a koho zachytiť, keď sa človek pred ním uzavrel a nechcel ho viac vpustiť dovnútra, tá čistá priehľadná živočíšna sila prežitia človeka ho odmietala !

Vedomie sa nemohlo pohnúť od človeka ďalej ako teraz stálo, ani v okamihu svojho zániku... Bolo človekom až do konca. Ono ho obsiahlo vo svojom „vedomí“.

Človek s vedomím minulosti, súčasnosti, budúcnosti ľudstva v sne zanikol... Ale človek v prežití to nemal prečo vedieť...

Veru, už žiadny hlas veľkých skladateľov v človeku nevedol vpred tony pocitov a výziev v prežití človeka. To len vo vedomí sa nachádzal ten krásny vrchol.

Vedomie sa rozplynulo...

Človek sa stal na chvíľu v tom sne čistým prežitím, tým najčistejším, pretože ako jediný v tomto stvorení sa zbavil svojho vedomia bytia, toho večného svetla všetkých generácií... a pritom „skutočne nemusel zomrieť“.

A vrcholom celého sna bola tvár ženy 2 ako ukazuje s prázdnyimi očami a tvárou „bez výrazu“ na človeka a kričí :

- To ty si ten, kto nevie, čo má v sebe...

Zrazu sa človek uvedomil a prebudil sa. Bol to jeho najhorší sen, ktorý mu život kedy ponúkol.

Roztriasli sa mu pery, hoci nič nehovoril a ani nič nechcel povedať do priestoru reality sveta, snu nerozumel, ale nie preto išiel z toho sna strach človeka o vlastné bytie.

„Už to viem, ja mám strach o moje bytie, pretože spochybňujem to, čo milujem, moju hudbu, moju !“

Konečne mal v sebe „aspoň“ akú takú hrdosť, že sa môže uvedomiť v tomto svete ! Až tak ho sen vyľakal... A že si môže uvedomiť svoje pocity, že vie o sebe... Konečne si to vážil ! Úprimne !

Len nevedel komu má ďakovať. Má ďakovať nejakej vyššej sile, svetlu bytia, ktorému nerozumie ? Ale cíti ho, vie, že ho cíti, uvedomuje si, že ho cíti...

Áno, už to má, on si uvedomuje, že ho cíti ! Nie je to len cítenie zvieratá ! Je to uvedomenosť v cítení a emóciách!

- Och, aký som bol len hlupák, keď som odmietal hrať na klavír z márnotravného presvedčenia, že môj život je klamaný pocitmi a emóciami. Bože, aký som neuveriteľný hlupák ! Už to viem, nič viac nemáme ako pocity a emócie, pokiaľ si ich uvedomujeme v našom bytí, veľakrát sú našim vrcholom, vrcholom nášho uvedomenia !

Pod dojmi z týchto slov doslovne priletel ku klavíru a oduševnene zahral Franza Liszta a jeho Grandes Etudes de Paganini – No. 6 in A minor.

Smial sa pritom, vychutnával si tú hru. Po chrbte mu zase raz prechádzali zimomriavky.

K čomu že to dospel tu a teraz ?

Opäť dával svoj život len do klavírnej hry, opäť v sebe pocítil silu umelca, no, hral znovu sám pre seba...

Ale nie je vtedy umelec skutočne otrokom života, aj keď si myslí opak ? Otrokom svojej samoty a bezcieľnosti, aj keď je to „tak pekné“, lebo nikto neruší „jeho“ oddanie sa hudbe, ktorá má len postrehnúť život človeka v toľkých podobách !?

Čo musí tento človek ešte vykonať, urobiť, aby sa vyrovnal so životom, ktorý žije ? A je to vôbec možné, aby sa človek vyrovnal so svojim životom vo všetkých meniacich sa podobách v ňom samom ? Nezostáva mu potom skutočne len to žitie !?

Neustále sa o to pokúša, aj teraz, keď hrá... Je to len hľadanie „definície života“, a čím bližšie je k nej s citmi a emóciami, tým nazýva svoju hudbu krajšou... človek !?

„Kedysi bolo v hudbe rovnaké hľadanie... ako vo filozofii a vede, ale potom si človek povedal, že už nemá čo hľadať, že sa stačí zabávať...“

Češť každej výnimke, ale sám život je k takým ľuďom tak neúprosný... Berie im nádeje, že „hudba je viac ako len hudba“... a keď im to zoberie úplne, už nemajú prečo žiť s ich vedomím v „skutočnom živote“.

Ale nezáleží to len na nich a na sile ich vedomia, aby sa to nestalo ?

Človek mal počas „šťastného hrania“ len ďalší sen o svojom vedomí, že ho privedie k čistote a dokonalosti, aspoň v krátkych okamihoch tých najlepších skladieb ľudstva...

Bol to len sen ?

*

Človek mal sen.

Sen o tom, ako do neho vstúpilo svetlo a on sa ho nezľakol, prijal ho, hoci necítil to, čo si predstavoval, že bude cítiť.

Necítil veľké vyslobodenie !

Človek začal chápať a rozumieť a precitovať toľko vecí, ktoré si zatiaľ ľudia len odžili...

Odžili ako otroci života.

Snažil sa, vedome sa snažil, aby sa neprebudil. Chcel snívať a chcel, aby mal ten pocit najdlhšie ako sa bude dať.

Zo spánku sa usmieval. V tom spánku však nevedel o tom, že sa usmieva.

V tom sne sa mu zdalo, že prechádza generáciami ľudstva, že zažíva len tie vrcholné okamihy z každej generácie.

Všetko bolo o pocitoch, proti ktorým neprotestoval.

Staré kresby v jaskyniach... Koľko generácii bolo potrebných na to, aby sa človek spýtal „prečo som?“

Koľko miliárd rokov to trvalo Zemi a stvoreniu a prírode... po prvýkrát ?

Oveľa menej ľudí sa to pýtalo a dokázalo pátrať... Bolo ich oveľa menej oproti tým, ktorí sa nakoniec už na nič nepýtali.

„Ale veď to som vedel aj predtým ako som prijal svetlo, na toto svetlo nepotrebujem!“ – pomyslel si človek !

Lenže pocity sa v sne vyvíjali bez toho, aby jeho vedomie mohlo niečo ovplyvniť !

V tom sne videl miliardy a miliardy ľudských životov, ktoré sa sústredia len na to, aby jestvovali s pocitom, oddanom iba istote, že jestvujú, nie s pocitom, milujúcim vedomie, že jestvujú.

Dobre vedel, že „toto je väčšina z nás“, ale teraz to videl a cítil... Išiel z toho strach. Na druhej strane sa musel pýtať v tom sne, či môže niečomu pomôcť, ak sa necíti byť súčasťou tých ľudí, žijúcich bez cieľa...

Možno tým snom pomáhal len sebe a svojmu pocitu „výnimočnosti“, ktorá mu pomáhala prežiť :

„Ich hodnota vedomia v tomto svete je veľmi malá...Veď akoby ani nemali žiadne vedomie, lebo na to nemajú čas, ak chcú prežiť.“

... len z jeho pohľadu v tom sne ?

Alebo to bolo svetlo bytia, ktoré k nemu „hovorilo“ a snažilo sa ho na niečo upozorniť ? Ale on ešte stále vnímal svet len zo svojho pohľadu :

„Ja som už niekde inde !“

To svetlo bytia sa mu možno iba snažilo otvoriť bránu do jeho vedomia a poznania sveta, no človek sa stále bránil, lebo sa vo svojej arogancii videl nad väčšinou ľudí.

Ako sen pokračoval, len sa mu snívalo ako nezúčastnenému pozorovateľovi :

Videl geniálne výnimky, v každej dobe, výnimky, ktoré opísali dobu, zhudobnili dobu, zachovali ducha človeka doby.

... zopár objavov, pretože niečo hľadali, aj keď len pozorovaním.

Myšlienka, ktorá sa v ňom zopakovala dvakrát : „všetko sa začína neuvedomelo“.

Cítil bolesť ľudí, ktorí v sebe našli silu a poslanie „definovať“, najskôr neuvedomelé... potom čoraz viac uvedomelé napredovanie človeka v spoločnosti a v stvorení.

Ale človek si niekedy nepotrebuje vážiť tých definícií... Myslí, že má tie vlastné, keď počuje definície rôznych dôb a prijíma ich za svoju definíciu doby, v ktorej žije...

Pomyslel si, bola to krásna, ale bolestivá melódia, ktorou si to pomyslel :

„Človek sa zväčša v živote len obhajuje, ak nemá tú schopnosť zveľaďovať svoje vedomie.“

A hneď na to sa mu v sne doplnilo do myšlienok :

„Preto toľko ľudí zaniklo, toľko, koľko sa tak obhajovalo... Zanikli bez toho, aby ich zánik mal nejaký zmysel pre osud človeka v tomto bytí.“

Človek sa zo spánku zamračil. Nevedel o tom, že sa zamračil, ale vedel o tom, že ho úvahy bolia.

Už to nebolo len „nezúčastnené“ snívanie o niekom, kto mu je vzdialený...

A človek chcel viac... v tomto sne. Chcel viac v sne od reality !

A prečo nie !?

Začalo sa v ňom formovať akési nové uvedomenie. Veru tak, začalo to pocitom, pokračovalo uvedomením si toho pocitu, až sa to uvedomenie zhmotnilo do slov. Bolo to nové uvedomenie, ktoré človek ešte v realite nepocítil :

No, bol si vedomí v tom sne, že v jeho realite chce viac len vtedy, keď hrá na klavír, vtedy chce oveľa viac, vtedy má v sebe pocity „že musí chcieť niečo viac od reality... keď hrá v tej realite pre svoje sny“.

A zrazu sa mu zdalo, že v tom sne hrá najlepšie na klavíri za celý doterajší život... Alebo hrá v realite tohto sveta v takom tranze, že sníva ako keby sa jeho vedomie stalo nachvíľu súčasťou tej hry !? To bolo posledné, čo sa mu v sne zhmotnilo do myšlienok. Zvraštil tvár.

Prebudil sa ?

Prebudil sa !

A prebudil sa... Pristihol sa ako hrá na klavíri krásnu, ale smutnú melódiu. Lenže v okamihu, v ktorom sa prebudil jeho ruky už neboli schopné pokračovať. Bol veľmi prekvapený, že sa pristihol pri nevedomej hre , veď ten sen sa mu zdal „tak uvedomelý“....

Hlavou mu zneli nové a nové myšlienky. Boli to pocity, pochádzajúce z tej melódie ? „Naozaj ľudské uvedomenie dospelo do takého sebauvedomenia sa v stvorení, že v mnohom začína spochybňovať význam prostého prežitia bez cieľa v tom stvorení bez späťtia k niečomu v ľudskom uvedomení stvorenia ?“

Tá veta bola prvotnou príčinou tej melódie.

Tak zúfalo sa snažil spomenúť si na tú melódiu, ktorú hral nevedome, no, stále si na ňu nedokázal spomenúť, hoci už vedel, čo bolo príčinou jej vzniku. Rozmýšľal, či to nemá vzdať. Veď má tú príčinu, môže ju ešte raz precítiť a s tým precítením zložiť novú skladbu... ktovie, možno ešte lepšiu...

Áno, to je to, čo chcel !

Položil ruky na klávesnicu, zavrel oči... V myslí mu začínala znieť znovu veta : „Naozaj ľudské uvedomenie dospelo do takého ...“ – a stále sa opakovala, stále si ju opakoval... až pokým ním nezačala namiesto tých slov znieť melódia...

Melódia, ktorú dával precítene zo seba von... uvedomelo ? Teraz to nebolo podstatné... stával sa tou melódiou, tým precítením... „Načo je k tomu potrebné vedomie?“

Hral a hral v G minor... Zase si dával ten najväčší dar, ktorý si vie dať, dar svojmu bytiu cez melódiu, ktorá mala zmysel nielen v pocite a emócií, ale aj v obsahu tej vety...

Aj keď teraz to nerozobral, len to v tej vete začalo.

Musel to povedať, musel to dostať von zo seba aspoň v tej skladbe :

„Keď dokážem hrať s precítením, hrať vtedy, keď o tom viem, cítiť život s takou odvahou, cítiť ho mojim vedomím, prečo by som to nemohol niekedy preniesť do skutočného života z hry na klavír ?

Ved' ak to dokážem pri hre, prečo by som to niekedy nemohol dokázať aj v mojom živote, ktorého sa zatiaľ tak bojím... Bojím sa ho žiť s neustálym vedomím si seba samého !

Na to chcem mať moje vedomie, na to chcem využiť tú genialitu človeka !

Preto chcem mať radosť zo života !“

*

Dohral ďalšiu skladbu svojho života a hneď na to pocítil prázdnotu, lebo dal to do tej skladby úplne všetko. Nič v ňom nezostalo...

Žiadny ľudský boj vo vnútri, je zase raz čistý !

Pocítil prirodzenú túžbu v čistote muža s vyprázdneným vedomím...

„Ale vždy je to na okamih lepšie ako ničota, pochádzajúca z prázdnoty ľudského bytia, ak to bytie nemá žiadny smer v tejto spoločnosti a človek o tom vie, tak isto ako vie, že to nemôže zmeniť v krátkom živote, ak sa to nezmenilo v stovkách generácií predtým !“ - aké to prekvapenie... že to hovorí práve on !

Lenže toto hovoria ľudia vždy, keď sa snažia zbaviť zodpovednosti za stav vlastného vedomia... A čo záleží na tom, že len v niektorých okamihoch ?

Človek, ktorý sa len pred chvíľou snažil dokázať opak aspoň tou hrou !!!

... nestretol veľa ľudí v živote, ktorým by sa pozeral do očí. Nestretol ľudí, ktorých by mohol považovať za súčasť svojho sveta, preto sa naučil používať potreby tela len ako potreby tela. Stal sa na nich závislým, ale nie cez lásku, tak ako veľa ľudí, ktorých poznáme.

Stal sa na nich závislým len pre ne samé.

Napriek vedomiu a rozvinutému intelektu, v tomto je stále zhmotnením evolúcie bez mysle človeka.

Tak strašne a „bytosťne“ potreboval zase raz len ženu ako základ prežitia druhu, bolo mu jedno akú ženu, aký bude mať intelekt, ako sa bude volať... História sa opakuje aj v jeho živote akosi priveľmi často.

„Asi musí byť len pekná, aby bolo potom o výčitku menej“.

Ako to človek môže prekonať? Vidíme, že intelektom nie. Tak charakterom?

Jeho nutnosť prevýšila myseľ a strach z vychádzok... Obliekol sa, obul, ani veľmi nemyslel na to, čo si obliekol.

„Tvoj život už iný za tvojho života nebude“, - a zabudol nielen na to kým je, ale aj na skladbu, ktorú práve dohral. Na odkaz, ktorý v nej bol.

Na uliciach bolo veľa ľudí, ale nepozeral sa im do tváre. Vedel kam ide, cítil sa ako muž, ktorý má poslanie.

Toľkokrát to počul, toľkokrát tam už bol, ulica boja vedomia s prežitím, kde sa dá dostať presne to, čo on potrebuje, akoby žil v treťom alebo pätnástom storočí... Žiadne duše, žiadna filozofia, žiadna hudba, žiadna civilizácia, len kontrolovanie potrieb v mene toho najčistejšieho prežitia človeka.

Tak sa na to pozeral, ale nerozoberal to, cítil, čo musí a jeho vedomie hralo len druhé husle.

Pohľad upretý do zeme, zatnuté päste. Človek sa opäť vzd'ahuje svojmu vedomiu a svojmu „napredovaniu“ v tomto svete.

Ale čo má urobiť, keď musí? V tomto ešte nemá poriadok. A mal by mať?

Bude mať, až vykoná ďalšie, možno už tisíce „predurčenie“.

Konečne bol na mieste, konečne mohol zdvihnúť hlavu. Aké také ženy na uliciach, nevie prečo, ale hovoril si, že toto je skutočnosť ľudstva :

„Aj keď si človek môže vybrať, ktorým smerom v myslení sa bude uberať, niečo v sebe nemôže zmeniť, a to je predurčenie zachovať sa každým možným spôsobom, na ktorý natrafi.“

Klameme sa vo všetkom, tak sa klamme, ako po celý vývoj, aj v tomto.

Skutočne ? Sám tomu, čo teraz hovorí, nebude veriť... Už len chvíľka.

Tešil sa ako sa ... Nič iné pre neho zrazu nejestvovalo. Zlé pocity, ktoré potom určite prídu, ako vždy, teraz nič neznamenalí.

Nepoučil sa... Nepoučilo sa jeho vedomie ? Jeho pud sa totiž nemá v čom poučiť...

Skončil... a v okamihu sa uvedomil. Pozeral sa okolo, a prvé čo mu prišlo na um, bola tá krásna, ale smutná a bolestivá melódia, ktorú vymyslel, ktorú zložil.

Znela mu v hlave.

Naspäť boli všetky pocity, ktoré cítil doma v byte. Chcel sa podvieť, snažil sa nahovoriť si, že si nemá čo vyčítať, že je len ukážkou, kam sme dospeli so všetkým dobrým aj zlým.

Až teraz používal vedomie... ale ako ?

Ešte raz : snažil sa, aby nemal žiadne výčitky ! A celkom dobre sa mu to darilo...

„Svetlo ! Veď ja mám v sebe svetlo, ono ešte neodišlo, ja ho cítim, cítim tú cudzosť... Cítim ten chlad !“

Tak to bolo. Zbavil sa všetkého, keď hral, dal do skladby toho toľko, že sa zbavil aj cítenia toho svetla. Ale mal pravdu, to svetlo neodišlo, stále v ňom bolo, aj keď, ako už viackrát povedal, dnes mal z neho zvláštny pocit.

Začal sa hanbiť, začal sa báť. Čo na jeho úbohý čin povie svetlo ?

Cítil ho, ale svetlo sa ničím viac neprejavovalo. Akoby bolo nezúčastnené tak isto, ako on bol nezúčastnený, pokým ...

Mal z toho strach. A tento raz mu nepomohli heslá typu : „strach u muža je jeho najväčším spojencom, pokiaľ sa mu dokáže postaviť čelom...“

Znovu a znovu ! Ten strach nevedel pomenovať, nevedel z čoho vychádza. Mal pocit, že sa pre tým svetlom teraz ponížil, a že to svetlo ho už nemá prečo poctiť takým „obrozením“ zmyslov a poznania, aké mu dávalo pocítiť najmä v prvý večer, keď ho navštívilo. (Aj keď ho „ľudsky“ odmietol.)

Stačilo tak málo...

Asi sa naozaj všetko opakuje v tomto človeku :

„To svetlo vo mne zostalo, pretože vedelo, čo urobím ! Chcelo ma ponížiť, chcelo mi ukázať, že už toho bolo dosť...“

Som ponížený a cítim sa veľmi zle. Viem, že svetlo so mnou nekomunikuje...“

Nedokázal sa na to pozeráť „reálne“. Bol to on, kto cítil svetlo, bol to on, kto sa cítil ponížený, bol to on, kto cítil, že svetlo s ním nekomunikuje...

Nebol svetlo on sám ? Nesnažil sa „dať do svetla“ to najlepšie z jeho bytia, čo v ňom je a čo má nejaké smerovanie, lebo sa bál, že inak by „prehral boj s vlastným prežitím“ !?

Prišlo mu zle zo samého seba a zo života, ktorý žije, ale za tými pocitmi sebaodcudzenia hľadal svetlo.

Obhajoval sa :

Veď som urobil len to, čo som musel... Bolo to lepšie riešenie ako trpieť ničotou v samote bytu ! Takto som trpel samotou a ničotou vonku, stal som sa ľudstvom, stal som sa zhmotnením jeho schizofrénie a rozpadu.

Keď sa dokážem zachrániť, dokáže sa zachrániť aj celé ľudstvo !

A svetlo sa v ňom zrazu prebudilo a vyslalo tak bolestivý šíp svetla do vedomia človeka, že človek spadol na mieste, kde stál, kde odchádzal od pudu, ktorý mu pomohol uľaviť si v žití.

Človek sa triasol a stonal na mieste, bol to záchvat. Bol to trest za neúprimnosť a povrchnosť ?

Skutočne trestal človek sám seba, a pre dnešok to nazýval svetlom, aby to znelo lepšie?

Ešte nikdy nedostal taký záchvat !

Vedomie človeka trpelo čoraz viac, telu, reflexom prežitia nezostávala iná možnosť ako sa na chvíľu zbaviť toho vedomia. Vyplo ho, takže nasledovala bezvedomie.

... bol to strach človeka zo samého seba, že kde sa dovedol so svojim vedomím, keď chcel tvoriť, keď túžil napredovať, ale možno sa až priveľmi otvoril... a vtedy bol zvnútra tak zraniteľný... že nedokázal bojovať proti tomu základu, ktorý v nás všetko začal...

Niekedy sa radi vraciame k tomu základu, lebo si myslíme, že sa nemôže nič stať, ale možno ľudské vedomie potrebuje niečo viac, niečo iné... ale človek sám o sebe nie je schopný zbaviť sa toho základu, ten sa vždy ozve vtedy, keď sa vedomie otvorí, keď dokáže niečo veľké, lebo vtedy je slabé a unavené...

Ako keby ten základ pracoval len pre evolúciu a nie pre vedomie človeka, ako keby „niekto nemal rád to vedomie“...

Skutočne ?

Žena, ktorá bola len „ďalšou povinnosťou sveta“, sa vytratila čo najrýchlejšie z miesta „stretu“, keď videla ako človek padá na zem.

*

Trvalo to ďalšie tri hodiny, pokým sa prebral a vedel kto je, čím je. Mal šťastie, obliekol sa tak nedbalo, že pripomínal človeka - spoluúčasť úpadku jednej veľkej ulice jedného veľkého mesta, mal šťastie, že si zabudol doma doklady... O peniaze, ktoré mal pri seba, tak o tie prišiel.

A mal šťastie, že mu nezapadol jazyk... Tu sa za také obyčajné vypnutie vedomia, ktoré je odpadnutím, niekedy trestá životom.

Za ten čas sa mu zdalo stále to isté dokola :

Svetlo ho zabíjalo úprimnosťou, pravdou, silou jedného jediného pocitu :

„Človek, ktorý sa poddá životu a nebude zveľaďovať svoje vedomie poznaním, hĺbaním, otázkami, nie je hodný, aby sa mu dostalo prežitia alebo bytia, je zbytočný, lebo jeho vedomie je tým zbytočné a môže zaniknúť, pretože vývoj sveta a prírody, celého stvorenia ho viac nebude potrebovať...“

V skutočnosti sveta... Tá nepodstatná žena zavolala záchranku.

Človek sa teda dostal do nemocnice pre „tých najchudších“, no, aspoň to ! Táto štvrť, táto ulica... nemohla „žiadať o viac“.

Otvoril oči, ležal v nemocnici... Tak sen o svetskej radosťi s nepodstatnou ženou bez tváre a identity, bez duše, ten sen bola ďalšia krutá skutočnosť, ktorú musel prijať už po toľkýkrát... Bol presvedčený (ako sa to už v snoch... alebo v stave polovedomia stáva), že sa mu „sníva“ len o žene 2 ! Preto v tom sne necítil nič, len odpor k tomuto svetu a k sebe samému, odpor, ktorý už raz potlačil, „takže sa nič veľké nedialo“.

Ale teraz, v realite, **cítil**, že niečo naozaj nie je v poriadku s jeho životom...

Vždy si myslel, že jemu sa to nemôže stať, že skutočnosť bude považovať za sen. Ale stalo sa. (Zvláštne, zase raz si to myslel !) Zľakol sa.

V stave polovedomia dlho predpokladal, že to zdanie o tom, čo dnes vykonal, bolo iba „zlým a zbytočným zdaním, ktoré už nikdy nepotrebuje zažiť v skutočnosti jeho života“.

Vedel o svojom spadnutí až na dno ľudskej dôstojnosti, ale chvíľu to nevnímal, bol presvedčený, že on ešte nevzdal boj vedomia s prežitím, keďže nebol z tých ľudí, ktorí by vedeli spojiť vedomie s prežitím, aby mali „aspoň rodinu“...

Áno, musel si povedať, že „zatiaľ“...

Všetko, čo doteraz v tom „sne“ prichádzalo, prijímal bez spochybňovania, bez zamýšľania sa nad tým, čo sa to vlastne deje. Mal z toho pocit, že je to osud niekoho iného, kto všetko stratil a všetko prehral.

Musel mať ten pocit !?

Vyľakalo ho to viac, ako celá jeho situácia, lebo mu to pripomínalo sen o tom, ako stratil vedomie, ale pritom stále o sebe vedel, keď sa cítil... len cítil...

Cítil, že opäť zrazil seba, svoje vedomie až na kolená. Ale bude bojovať, to je jediné, čo mu zostáva, bojovať za svoj život, aby jeho vedomie dospelo k niečomu stálemu, čo ho zachová...

- Dobrý deň, - prihovoril som sa mu doktor. Skúšal, či je pacient pri vedomí alebo lepšie povedané, či je schopný byť pri vedomí v tomto svete.

Človek však neodpovedal, nechcelo sa mu. Jeho poníženie prevýšilo chuť a odhodlanie bojovať. Nachvíľu...

- Ako sa voláte ?

Človek venoval doktorovi jeden prázdny pohľad.

Napriek všetkému si doktor všimol na tvári človeka niečo „viac“ ako bolo vidieť na tvárach, ktoré zvyčajne videl.

- Volám sa Mussorgski... Modest.

- Nebol to klavirista ?

- No, aspoň niekto ho pozná.

Človek sa usmial. Bol to úprimný úsmev.

Predtým ako doktor niečo povedal, v mysli sa mu objavila výzva : on pozná klasickú hudbu...

- Zoberali ste sa niekedy hudbou ?

- Áno.

- Hrali ste na niečo ?

- Áno... Na klavír.

- Živili ste sa tým ?

- Stále sa tým živím.

- Tak potom... Ešte raz, ako sa voláte ?

Človek mu povedal skutočné meno.

Doktor zmĺkol.

Ozval sa až po pätnástich sekundách :

- Myslíte toho slávneho skladateľa ?

- Áno.

- Neverím Vám.

- Toto je človek, večne pochybuje, keď sa mu niečo nezlučuje z jeho predstavami.

- Dobre... Povedzme, že ste tým, za koho sa vydávate. Môžem si to nejako overiť ?

- Mám manažéra, ale neviem jeho telefónne číslo naspamäť. Poviem Vám jeho meno, pozrite si telefónny zoznam a zavolajte mu.

- Mám hľadať jeho meno v zozname ? Viete koľko ľudí sa tu vydáva za niekoho známeho !?

- No áno... Ale toto som ja vo svojom najtemnejšom období, prečo by som mal asi tak klamať ?

- Som zvedavý, pán skladateľ, - v hlase doktora sa objavila neistota alebo iba irónia ? Ťažko povedať, jeho vnútro je nepoznané...

Doktor odišiel, aby si overil pravdivosť slov človeka.

Človek sa porozhliadol po miestnosti, kde ležal. Už sa cítil dobre, teda relatívne dobre. Najhlavnejšie bolo, že vo vnútri už necítil veľkú bolesť. Samému sa mu zdalo, že „takýto úpadok mu vlastne zatiaľ skôr pomáha“.

„Pri úpadku sa ukáže ako ďaleko dokážete zájsť, ak chcete prežiť.“

V miestnosti bolo ešte päť ľudí. Štyria spali, ten piaty mal otvorené oči, ale pozeral sa do steny bez toho, že by javil akékoľvek známky života. No niekedy predsa len žmurkol.

Človek pochopil, že tí ľudia sú tu na to, aby zomreli. Už sa na nich viac nemohol pozeráť.

Nevedel kam sa má pozeráť, a tak sa pozeral len pred seba a občas žmurkol... Keď to robil asi päť minút, uvedomil sa, čo robí, uvedomil si, že to predsa robil aj ten človek, na ktorého sa pozeral pred chvíľou.

„Smiešne,“ – pomyslel si.

Do miestnosti vstúpil doktor. Na jeho tvári bol výraz, ktorý len potvrdzoval, že človek je klavirista, známy skladateľ. Na tvári doktora sa odrážala úcta, ale zároveň nepochopenie. To všetko cítil človek, keď sa mu pozeral do tváre.

- Ospravedlňujem sa, neklamali ste, ale skúste pochopiť moju situáciu.

- Zachovali ste sa ešte veľmi dobre.

Doktor pristúpil ku skladateľovi, nohou sa dotkol sa postele, kde ležal.

- Môžem si prisadnúť ?

- Ako lekár ?

- Záleží na tom, ako sa na to budete pozerieť.

- Samozrejme, prisadnete si... ako človek a ako lekár, z mojej strany je jedno aj druhé vítané...

Človek nepociťoval žiadne pocity cudzosti voči lekárovi. No, neuvedomil si to.

Možno to „chýbanie cudzosti“ bolo spôsobené jeho situáciou, tým, že sa z časti odokryl už len tým, v akom stave ho našli...

Neuvedomil si to ! Len to nepociťoval, a keďže sa sústredil na samotného lekára viac ako na seba, bola tu šanca na dobrý rozhovor.

Človek teraz nerozoberal situáciu, mal po dlhom čase chuť na dialóg. Toto v sebe pocítil, o tomto vedel !

Lekár si sadol na malú bielu otáčajúcu sa stoličku.

- Váš manažér Vám odkazuje, že tu bude v najkratšom možnom čase.

- Hm, to je dobre, - človek to však povedal „tak“ nezúčastnene... Jeho pohľad, uprený na lekára, ten nebol ani v najmenšom nezúčastnený. Cítil, že niečo v lekárovi je. Niečo viac, ako v iných ľuďoch.

- Môžem sa Vás spýtať... Čo ste vlastne robili... tam... na tej ulici ?

Človek mu to povedal. Veľmi rýchlo. Bez detailov, len podstatu veci.

- Viete, čítal som Váš rozhovor v novinách, kde ste hovorili skutočne uvedomelo...

Viete, hovorili ste mi vtedy z duše... Preto Vám teraz veľmi nerozumiem.

- Veď ani ja sám si nerozumiem. Mám v sebe akoby svetlo bytia, ale nie vždy sa to svetlo dá zniesť... Chápete ?

- Úprimne... nie.

- Nechcem sa tu zbytočne otvárať... Aj keď pri cudzích sa to robí najlepšie...

- Presne pre toto sa s Vami túžim porozprávať. Že sa na nič nebude hrať.

- Naozaj ? – človek sa uškrnul.

Doktor mu odpovedal kývnutím hlavy a slovami :

- Nemám sa s kým rozprávať a vaše vnútro ma priťahuje, či ste alebo nie ste známym a uznávaným, vy máte v sebe niečo hlboké, možno trýznivé, možno geniálne, to som si všimol.

- Chcete úprimnosť ? Možno žiadate priveľa od neznámeho čudáka...

- No tak, už sa nikdy nestretne. Myslíte si, že sa máme stále načo hrať medzi týmito ľuďmi ? – očami „ukázal“ navôkol, - Mňa tá chuť teda už dávno prešla. Cítim, že toto je šanca. Som len nepodstatný lekár, ale stále som lekár. Mám svoje pravdy, a verte mi, že som k nim dospel sám... A to je vždy cenné, chápete, ja viem, že chápete... Aspoň raz potrebujem veriť tomu, že niekto chápe... Potrebujem sa s vami úprimne porozprávať a cítim, že Vy tiež, cítim to !

Človek sa začal potichu smiať, ale nebol to smiech vysmiatia. Bol to smiech porozumenia, smiech, ktorí používa veľmi málo ľudí. Ľahko si ho zameníme za pohrdanie. Veru, zvláštny smiech, a tento človek ho použil po prvýkrát. Doktor tomu smiechu nerozumel, ale človek práve začínal rozprávať :

- Chcete teda vedieť, prečo som bol na tej ulici ? Dobre... Môžete rozumieť sám sebe, svojmu vedomiu, môžete rozumieť dokonca svojim pudom, čo chcú, ale môžete rozumieť sám sebe, svojmu vedomiu, keď sú tie pudy v akcii bez spoluúčasti vedomia? Pravda, telu muža sa dá porozumieť aj vtedy, ak si odmyslíme celú tu mašinériu morálky a etiky.

Doktor pozoroval tvár človeka, až slovo mašinéria „sklonilo“ jeho zrak k zemi.

- Mašinériu !?

- Veru tak.

- Nechcem sa hrať na nechápavého, ste úprimný, budem úprimný aj ja. Morálka a etika je často to posledné, čo nám zostáva v prežívaní. Máte iný názor ?

- Očakávame, že dnešný človek bude rozumieť morálke a etike bez vysvetlenia... A pritom je bez problémov ponechávaný len v základe prežitia. Nie, poviem to inak, po mojom... Skúste si predstaviť pán doktor, keďže poznáte Modesta Mussorgského, zrejme poznáte aj Chopena, všakže ?

- To áno, to je pravda. A ?

- Chopena ste začali počúvať skôr ako Modesta Mussorgského, však ?

- Veru tak.

- Modest je predsa oveľa ťažší na počúvanie, ťažšie sa mu rozumie ako Frederikovi. Len málokto začne najskôr počúvať Modesta, na to treba mať trochu vytrénované uši...

- Myslím, že viem, čo chcete povedať... Keď je človek po celý život držaný len v akomsi základe, nemôžeme očakávať, že pochopí niečo viac... sám od seba. Hoci... aj takí sú tu medzi nami.

- Tí trpia.

- Takže trpíme, pán skladateľ ?

Stretli sa očami, ale mlčali. Ani jeden nemal chuť na chvíľu pokračovať. Lekár si na krátky myšlienkový záblesk vo vedomí pomyslel, že to trochu prehnal s tou poslednou otázkou.

Prestávka však bola sotva desať sekundová... Človek sa predsa chcel rozprávať :

- Tak fajn... Utrpenie ? Áno, keď človek zneužíva veľkosť a zázrak svojho uvedomenia pre stále rovnaké a nemenné schémy prežitia. Tak ako ja dnes. To je utrpenie ! No... ale stačilo... O tomto sa teraz, verte mi, netúžim rozprávať. Takže... Ešte sa vrátim k tomu, čo ste hovorili o mojom rozhovore v novinách.. Mysleli ste ten rozhovor, kde som hovoril, že hudba, ak sa odstráni celý ten pátos jedinečnosti umelca, je len služba verejnosti, aby sa jej lepšie žilo ?

Človek potreboval odviezť lekára od témy „bolesť a utrpenie“. Nechcel to absolvovať.

Doktor sa poškrabkal pravou rukou na hlave. Vzadu nad pravým uchom. Rešpektoval, že skladateľ nechcel hovoriť o bolesti, aj keď si myslel, že je to len únik :

- Áno. Dobre sa pamätáte.

- Vtedy som nepovedal nič nové, nič.

- Viem, ale málokto to dnes hovorí.

- Je to nepodstatné, ten rozhovor patrí minulosti. Ak by ste ma nestretli, zamysleli by ste sa znovu nad tým ?

- Stále to mám v sebe. Milujem hudbu, dokonca vlastným Vaše dve nahrávky.

- To je pekné, ale mne to nič nehovorí.

Doktor sa znovu poškrabkal na tom istom mieste. Veta „mne to nič nehovorí“ ho trochu zaskočila, bola tak náhla, aj keď v hlase umelca nepocítil žiadnu aroganciu, skôr nezáujem o vlastnú prácu, tak to vtedy cítil, ale nechcel sa spýtať, že „čo to malo

znamenat“, necítil sa ako ten, kto „by sa mal na to spýtať, aj keď bol úprimný...“
Radšej sa rozhodol trochu „vrátiť“ :

- Prečo hráte ?

- Mám to v sebe.

- Ale čo máte v sebe ?

- Pocit, že musím hrať... Inak to je horšie a horšie.

- Viete, možno máme rovnaké pocity... Aj ja mám pocit, že niečo musím... len neviem čo.

- Strašne to bolí... Poznám to.

- Lenže vy viete, čo máte robiť.

- Nie, neviem. Iba hrám, chápete ?

- Asi Vám trochu závidím. V tomto Ste slobodný...

- Slobodný ? Ja !? – človek sa pousmial, - Nie, nie som. Práveže... často sa cítim ako otrok.

- Otrok ? Pozrite sa na mňa. Ja som otrok. A čo je horšie... uvedomelý otrok.

- Horšie ? Ste vzdelaný človek, to ja som len klavirista.

- Lenže Vy ste slobodný, pochopte to, Vy môžete tvoriť, môžete niečo zo seba dávať von !

- A je to dôležité ? Myslíte si to, myslíte si, že tá moja sloboda niečo znamená pre tento svet, pre to kam speje so mnou alebo bezo mňa ?

- Panebože, a Vy si myslíte, že to, že... pracujem a snažím sa pomôcť ľuďom, ktorí sa už dávno vzdali tohto sveta, že tým niečomu pomáham ? Veď ja som, pán skladateľ, ten najnepodstatnejší lekár... Vzdelanec, ktorý je otrokom tejto pliahy tu okolo Vás.

- Možno máte pravdu a možno nie... Možno máte raz zachrániť človeka, tu, na tomto mieste, ktorý bude niečo znamenať. Nikdy neviete. A nakoniec, veď dnes som tu ja... aj keď veľa toho pre tento svet nerobím... Pán doktor, svojim spôsobom sme rovnakí otroci... Slúžime ľuďom.

- Hm, lenže ja... Nič som pre vás neurobil, len som Vás položili na posteľ.

- To niekedy stačí.

- Nie z môjho pohľadu.

- Vidíte, z môjho pohľadu to dnes stačilo. A keď sa k tomu priráta tento občerstvujúci rozhovor...

- Z vás aspoň niečo vychádza, máte v sebe takú zvláštnu mentálnu silu...

Človek sa pevne oprel pohľadom o tvár lekára :

- Málokedy sa rozprávam s ľuďmi, zdajú sa mi byť takí cudzí v tom ich heroickom prežívaní... Ale s Vami sa skutočne rozprávam uvoľnene, máte charizmu, vaše poznanie by bolo akoby v zhode s tým, čím ste, je vo Vás niečo viac ako v iných lekároch, už som ich videl dosť. Lenže... Možno toho viete priveľa na to, aby ste boli dobrým lekárom pre týchto ľudí, ktorí už zväčša nič nechcú. A buďte si istý, že som ten posledný, kto potrebuje hovoriť neúprimné komplimenty...

Tento raz sa uškrnul lekár. Cítil, že sa musí uškrnúť, aj keď „v podstate“ veril človeku.

- Uškrňate sa, dobre. Ale niečo Vám poviem. Tento svet nepotrebuje inteligentných ľudí, ktorí sa ľutujú a do tej ľútosti dávajú celú svoj silu, ktorú majú v sebe. Takí ľudia sa potom stávajú mechanizmami spoločnosti, až pokým ich tá ľútosť neoberie aj o to posledné, o ich spoločenské postavenie.

- Ako to myslíte ?

- Ako som povedal. Chceli ste úprimnosť, tak sa pozrite na seba.

- To od Vás nebolo moc pekné.

- Ale úprimné...

- Úprimné...

Lekár sa chcel postaviť, no, takmer sa už postavil, ale človek ho chytil za ruku.

- Prosím, počkajte chvíľu. Nechcel som sa Vás dotknúť. Myslím si, že vo Vás naozaj niečo je, len sa tomu nesmiete poddať, takí ľudia končia najhoršie. A ešte.. môžete ešte ?

- Áno.

- Mám pre Vás jednu otázku, ktorá nebude súvisieť s tým, o čom sme sa rozprávali.

- Pýtajte sa.

- Čo si myslíte, bola tu skôr láska a cit k stvoreniu alebo uvedomenie sa človeka v tom stvorení ?

- To je skúška ? Patrí to k sebe. Vedomie predsa potrebuje lásku a cit. Je to jedna z častí, ktorá mu pomáha v jeho bytí, ktorá ho stabilizuje.

- Ako sme sa rozmnožovali predtým, keď sme ešte nemali vedomie, cítili sme lásku ?

- Rozmnožovali sme sa asi tak isto, ako ste sa vy dnes zachoval...

- Takže si myslíte, že láska potrebuje vedomie ?

- Jednoznačne !

- A čo taký pes, podľa Vás necíti lásku k človeku ?
- Nevie, ale z môjho pohľadu by som to nenazýval láskou, psovi chýba uvedomenie si seba samého, podľa všetkého. Ale zostanem pri človeku. Jediné, čo viem je, že ja k láske potrebujem vedomie.
- Skutočne ?
- Skutočne.
- Tak potom sa už človek naozaj vzdialil od evolúcie a jej mechanizmov... Ten, kto potrebuje k láske vedomie... už nie je len otrokom pudov, to je jasné. Čo vy na to ako lekár ?
- Desať percent ľudí, povedzme.
- Kto ?
- Tak zrejme tam patríme vy aj ja, ale sami vidíte, že to neznamená, že si občas nevyrazíte...
- Aha.
- Dobrá otázka, aj keď stará. Vedel som o tej otázke, ale sám si ju ešte nikdy nepoložil.
- Takých otázok je veľa. Ale napriek tomu, že ste si ju nepoložili, dospeli ste sami k tomu, že k láske potrebujete aj vedomie seba samého ?
- Nie, k tomu som dospel, keď som sa zamyslel nad Vašou otázkou.
- To je zvláštne.
- Čo je na tom zvláštne ?
- Takže ste používali vaše vedomie pre lásku bez toho, že by ste o tom rozmýšľali.
- Aj tak sa to dá povedať.
- No, ale to potom mení celú situáciu.
- Nie, nemení. Veď človek si predsa nemôže vedome povedať, že „teraz sa zamilujem“.
- Ale... nepochopili ste ma.
- Tak potom neviem, čo ste chceli povedať.
- Naozaj ? To je škoda... Len som sa pýtal a bol som zvedavý, kam dospejeme. Ale asi sme dospeli obaja k niečomu inému. Ja som Vaše odpovede chápal asi inak ako vy.
- A k čomu ste teda dospeli Vy ?
- Na rózcestie.
- No tak to vysvetlite.
- Človek dospel na rózcestie. Každý génius modernej doby stojí pred problémom ako spojiť svoje vedomie s prežívaním okolo. Každý ! Môže si vybrať len dve cesty. Jedna je cestou zdokonaľovania vedomia a všetkého, čo k tomu patrí v tom jeho prežívaní...

Nech už je to matematik alebo hudobník... Je to cesta, kde sa jeho vedomie raz stane stvorením v tom, čo robí, v tom, čo chápe, v tom, kam speje, lebo si to človek uvedomí. A to bude najkrajší pocit človeka v jeho existencii. Už to niektorí zažili... - človek sa na chvíľu odmlčal sa, zvrátil čelo. Pôsobilo to, akoby sa nad niečím „bolestivo“ zamyslel.

- A tá druhá cesta ? – vyrušil ho lekár, aj keď teraz nevedel, čo tie „cesty“ majú spoločné s láskou a skladateľovou základnou otázkou. Ale nechápal ani, o čom to umelec hovoril v posledných vetách.

- Druhá ? To je cesta maximalistického prežívania, na ktoré bude ktorýkoľvek génius doby potrebovať vedomie len do takej miery, aby o sebe vedel, lenže to bude jeho zánik. Bude to spochybnenie vedomia, ktoré dostal, nech už len preto, aby sa cez neho uvedomila príroda... alebo stvorenie... či Boh, to je vlastne jedno.

- Ale veď tu sa dá robiť aj to, aj to a niekedy sa to môže, priam musí kombinovať.

- Vy ste ma asi naozaj nepochopili. Čo robíte potom vy !?

- Snažili ste sa naznačiť, že veľa z nás, aj tých vzdelanejších alebo úspešnejších, sa vyhýba svojmu vedomiu, a radšej dáva prednosť holému prežitiu ?

- Viete čo, nechajme to tak...

- Nechcem to nechať tak... No, aj tak si myslím, že sme dospeli k tomu istému, človek predsa zväčša dospeje k tomu istému, len slová sú vždy iné.

- S tým nesúhlasím. Myslíte si, že títo ľudia okolo nás dospeli k tomu istému ?

- Nie, myslel som ľudí, ktorí sa o niečo snažia...

- Svojim spôsobom má každý človek pravdu, ak mlčí a neprijíma nič viac, ako svoj pohľad a úsudok.

- Odbočujete...

Muži si s očami mierneho nepochopenia vymenili pohľady. „Svojim spôsobom“ dospeli k záveru ich rozhovoru, aj keď...

- Prepáčte, ale milovali ste vôbec niekedy, keď sme sa tak rozprávali o láske, pán skladateľ ?

- Nie.

- No, to sme sa asi ani nemohli pochopiť.

- Myslíte ? Veď to nebolo iba o láske.

- Ale vy ste nemilovali, a od určitého času to je o láske. Je to hľadanie a neistota, či vôbec niečo také ako láska tu je, či už máte také alebo onaké vedomie, pán skladateľ.

- Hovoríte len a len o láske ?

- Áno, len o láske.

- No, teraz zase nerozumiem ja.

- Takže... láska bola len metafora. Ale ako ste potom mohli zložiť takú krásnu hudbu ?

- Čo myslíte, pán doktor ? Ako ?

V tom stúpila do miestnosti sestrička. Za sebou viedla umelcovho manažéra.

Človek možno nepovedal to, čo v skutočnosti chcel. Sám teraz nad tým rozmýšľal.

„Ten súboj vedomia s prežitím... To chcelo najskôr nejaký praktický príklad. Napríklad menom... Ježiš Kristus. Ten to tak či tak zatiaľ definoval zo všetkých najlepšie. Priniesol také posolstvá, ktoré pretrvali tak dlho... To bol ten génus. Problém je však v tom, že naše vedomie sa skutočne zdokonaľuje, ale samotný život a jeho filozofia nie... To sa v nás už dávno prestalo zdokonaľovať. Radšej nehovorím o spájaní tých dvoch vecí. A ja sa to snažím spojiť len v hudbe, inak to neviem... Neviem si predstaviť, ako by to mohol niekto spojiť v dnešnej dobe. Staré slová už prestávajú stačiť, lebo málokto sa o staré slová zaujíma.“

Otázne je, či mal pravdu alebo nie. Ale aspoň veril tomu, čo hovoril...

Manažér podal ruku doktorovi a poďakoval sa mu za „diskrétno vybavenie záležitosti“. Potom venoval jeden pohľad aj človeku, ale v pohľade bolo len „čo to malo dnes znamenať, prečo musíš klesať tak hlboko ?“.

Človek pohľad manažéra považoval za zbytočný.

Človek všetkých prekvapil, keď prehovoril k manažérovi prikazovacím tónom :

- Potrebujem od teba ďalšiu službu.

Manažér privrel oči.

- Máš dobré známosti vo fakultnej nemocnici, pokiaľ viem.

- To je pravda, - manažér sa pozrel na lekára. Trvalo mu iba krátku chvíľu a pochopil, o čo sa človek snaží.

Človek si všimol, kam sa pozerá manažér.

- Dosad' ho tam, on má niečo v sebe, zaslúži si to. On má v sebe to zázračné spojenie vedomia človeka s prežitím človeka, ktoré má nejaké smerovanie v hľadani... len o tom ešte nevie.

Manažér, ale ani lekár poslednej vete nerozumeli...

Lekár sa pozrel na človeka a potom na manažéra. Nevedel, čo má povedať. Nevedel, či sa má cítiť ponížene alebo naopak...

A manažérovi to trvalo iba mesiac.

*

Človek počúval doma v byte po tme P.I. Tschairowského a jeho Valse des fleurs. Hudba hrala ticho a človek sa prechádzal po byte. Prepadol ho nepokoj, ktorému nemohol prísť na koreň.

Niekoľko zaklopal veľmi ticho na dvere. Ak by hrala hudba čo len trochu hlasnejšie, určite by nepočul.

Aj keď nevedel kto klope, zrazu cítil, že v okamihu, kedy počul, že niekto klope, prišiel na koreň tomu nepokoju. Bol to ten niekto.

Človek sa poponáhľal otvoriť.

Stála tam postaršia dáma v čiernom. Stretli sa očami a človek pocítil v sebe záblesk niečoho veľmi známeho, ale nevedel presne čoho.

- Dobrý deň, prepáčte... že... Vás ruším... Som matka ženy, ktorá bola s Vami robiť rozhovor. Sú tomu asi tri týždne... Mali by ste si pamätať... Povedali mi to v redakcii.

- Nerozumiem... ale čo chcete.

- Prosím, môžem na chvíľu ďalej !?

Človek v sebe pocítil bolesť, ktorej nerozumel.

- Pod'te... teda.

Žena vošla do bytu.

- Môžem si sadnúť ?

Človek bol zaskočený otázkou...

- Môžete... Nech sa páči.

Žena si vybrala rovnaké miesto ako jej dcéra pred tromi týždňami. Človek sa jej ani nespýtal, čo chce... na pitie, taký bol zvedavý... cez svoju bolesť, aj keď tušil - čosi sa v ňom búrilo.

- Moja dcéra deň po rozhovore s Vami zabila svojho manžela a potom dostala infarkt.

Žena nespustila oči z človeka.

Človek sa nezmohol na žiadne slová. V okamihu, kedy tú vetu dopovedala, vedel, že jej nedokáže povedať, povedať matke, že sa miloval s jej dcérou, a že to bolo zatiaľ jeho najlepšie milovanie.

- Zaskočila som Vás, som si toho vedomá, prepáčte...

- Bola to tak krásna žena.

- Bola to najmä moja dcéra.

Človek sa začínal cítiť veľmi nepríjemne. Nechcel povedať pravdu.

- Všimol ste si na nej nejaké známky... nejaké zvláštnosti ?

- Nie, zdala sa mi byť... normálna, prítažlivá... prepáčte... profesionálna.

Stretli sa pohľadmi, človek sklonil zrak do zeme. Otočil sa žene chrbtom a podišiel k oknu.

- Mala by som odísť ?

- Pozrite, je mi to ľúto. Ale v ničom Vám nepomôžem... Áno, odíďte, - človek hovoril do okna.

- Je to ale zvláštne... Myslela som si, že...

- Čo ste si myslela ?

- Že budete ľudskejší.

- Ľudskejši !? – človek sa otočil k žene, na jeho tvári sa objavil nepokoj všetkých jeho doterajších nepokojov, - Prosím, odíďte...

- Dobre, ale... niečo tu je... niečo... – nedopovedala, akoby sa to bála povedať nahlas. Vstala, na jej vráskami posiatej tvári sa objavili slzy, ale neboli to slzy smútku, tie už mala za sebou, boli to slzy, v ktorých sa miešalo zúfalstvo s hnevom a nepochopením. Keď stála už takmer vo dverách, otočila sa a so všetkými jej slzami, so všetkou jej úprimnosťou, ktorú v sebe našla, zasyčala na človeka :

- Vidím to vo Vás, to, čo som videla na jej tvári, keď mi ukazovali jej telo. Cítim to, nech už je to čokoľvek ! Ja to cítim... tak ako som to cítila z nej. Najhoršie na tom je, že to nie je zlé cítenie, napriek tomu, že som ju tam videla mŕtvu... napriek tomu, že vidím Vás ! Milovali ste sa s ňou... vy zbabelec.

A človek ?

- Pani, mýlite sa... veľmi sa mýlite. Ja som sa s Vašou dcérou nemiloval, - povedal to s takým vyrovnaným a pokojným hlasom, že tu dámu v čiernom ponížil...

Dámu v čiernom ponížilo klamstvo človeka ! Jej cit bol tým spochybnený. Tomu pokojnému a vyrovnanému hlasu človeka sa nedalo neveriť !

Kde sa to v človeku zobralo ? A prečo ?

Opäť sa stretli očami. Človek si zaumienil, že tento raz neuhne pohľadom. A veru, prvá uhla pohľadom žena.

Sklonila hlavu a odišla.

Človek zostal sám. Cítil, čo jej dcéru zbavilo života, jej bytia. A nedokázal si to vysvetliť.

Nedokázal to pochopiť !

Bol k nej tak úprimný pri tom milovaní, úprimný ako k žiadnej inej.

Nedokázal to pochopiť alebo len nechcel, len sa toho bál ?

„Nebola naň pripravená... na to pochabé svetlo. Možno len o trochu menej pripravená ako ja sám...“

A človek týmito slovami predznamenal svoju dvadsaťročnú cestu bez svetla bytia v sebe...

Sadol si na, ešte teplé, miesto po matke ženy, ktorú pomiloval len raz, ale za to navždy.

Jej matke klamal tiež navždy...

A človek plakal, plakal ako človek, ktorý práve stratil to základné v sebe, človeka, ktorý si môže obhájiť svoje vedomie kedykoľvek s čistým svedomím.

A práve doznievala po tichu Tschaikowského Valse des fleurs, ktorá má sedem minút... vždy a všade.

Človek dostal strach, ktorý vedel odkiaľ vychádza, ale nedokázal sa mu postaviť ako človek, lebo odmietal cítiť svoje vedomie !

*

Zatiaľ neprišiel na to, prečo vtedy klamal. Zatiaľ potom ani nepátral.

*

(O dvadsať rokov neskôr)

*

Človek nemal žiadny sen.

Pred dvadsiatimi rokmi stratil v sebe svetlo. Mal z neho čoraz viac pocit cudzosti, až sa ho nakoniec prinútil prestať vnímať. A sila človeka bola tak veľká, že sa mu to podarilo.

Celých dvadsať rokov zostal stáť na rovnakom vnútornom poli jeho vnútorného boja. Nikam sa odtiaľ nepohol.

Po väčšinu času sa cítil tak neisto. Ďalej skladal svoje piesne, ale tak často im chýbala iskra a bolesť z hľadania a pýtania sa.

Skutočne nikam nespel.

Skutočne nikoho nemiloval.

Svetlo jeho bytia, to bola už len smutná a zbytočná spomienka. Na sladké okamihy „osvietenia“ zabudol :

Zabúdala na to vedome, pretože niekedy sa pristihol pritom, ako si na to nechce spomenúť... lebo si to nechcel pripomínať.

A nepýtal sa na to, kým je. Ved' predsa vedel, že je ľudskou bytosťou. To stačilo.

Jeho skladanie bolo iba o „vymýšľaní“ melódii, nie o precítení, nie o „zoslaní melódii z neba...“ tak ako kedysi, keď zložil piesne, v ktorých bolo počuť pýtanie sa a spájanie vedomia s prežitím bez kompromisov kvôli kapitalistickému systému ničoty... Krásne a geniálne piesne, z ktorých bolo cítiť ten bytostný nepokoj, to prirodzené : idem ďalej a ďalej v mojom vedomí života, ja niekam spejem.

Teraz už nespel nikam, len žil ako otrok toho najstaršieho žitia. Zabudol na uvedomenie si toho stavu.

Myslel si, že nepotrebuje nikoho. „Dospel tak ďaleko“, že odmietal cítiť, že niekoho potrebuje, cítenia už nebral vážne, „ved' on je predsa človek a sama doba dospela k niečomu legendárnejšiemu : cítenia sú v poriadku, ale nesmú vás otravovať alebo spochybňovať!“ Dvadsať rokov prešlo a on nevidel žiadne zaujímavé tváre.

Žil v ľutovaní. Lutoval ľudský svet.

Človek si myslel, že keď bude žiť na svojom piesočku, že to postačí. A ono mu to stačilo... Človek sa stal iba jedincom jedného z druhov cicavcov na planéte Zem. Aký to úspech !

Nezaujímal sa o osud sveta, o osud ľudí, s ktorými sa stretol alebo spal... alebo sa miloval. Naposledy sa „skutočne“ miloval tak dávno... že už to ani nebola skutočnosť z tohto sveta.

Klavír bola povinnosť. Načo sa pýtať prečo ? Vďaka nemu sa mu dostalo veľa výhod...

Život bola povinnosť. Načo sa zastavovať ?

Postupne strácal strach z ľudí, lebo ho prestávali zaujímať. Ak váš niečo nezaujíma, nemáte z toho strach.

Ak vás niečo nezaujíma, nemáte prečo vychádzať z domu, iba ak by ste sa chceli prejsť kvôli „sebe samému“.

Stal sa reálnou definíciou modernej doby a systému menom kapitalizmus, odstrojeného až na základ.

Druhá časť

Bol to len večierok s klavírom uprostred miestnosti, večierok, na ktorý sa zabudne v okamihu, v ktorom sa skončí.

Človek hral svoje staré piesne, ale výraz jeho tváre, prázdno v očiach prezrádzali, že mu už nič nehovorí.

Ledabolo pozoroval počas hry okolie. Bolo mu úplne jedno komu hrá a prečo.

A ľudom, ktorí sa zišli okolo neho, aby oslávili koniec ďalšieho roka, to bolo tiež jedno, či hrá alebo nie.

Človek bol iba doplnením koloritu mocenskej slávnosti, kde mal prístup len ten, čo niečo znamenal. Títo ľudia človeka nezaujíмали, a človek nezaujímal týchto ľudí. Všetko, čo ich zaujímal, bolo, či im hrá niekto známy.

Človek hral bez duše a bez vedomia. No, nechcel aby skončil. Vlastne, nezaujímal ho, či hrá alebo nie. Robil to, čo má. Robil to, za čo má zaplatené, za čo si žije lepšie ako celý ten plebs, všetky tie masy úbohých ľudí, ktoré sú ničím a ich hodnota je len hodnotou ich vzdelania. Ak nemajú žiadne, sú skutočne nikým.

Ale to nebola myšlienka, ktorá by mu preletela hlavou. „Prišiel na to už dávno... vtedy, keď zo seba vyhnal svetlo, pretože mal slobodnú vôľu... A svetlo, bola to predsa hlúposť... Už nechce ničomu veriť, má len fakty života ! Nie, on nebude zbabelý človek, on sa pozrie pravde do očí... Náš osud sa nelíši od žiadneho iného druhu na tejto planéte.“ K tomu dospel tak rozumný človek, neuveriteľné ! Kde je jeho láska k stvoreniu ? Kde je jeho presvedčenie, že človek bol stvorený, aby sa cez jeho

uvedomenie uvedomilo celé stvorenie !? Kam to zmizlo ? Bola to slobodná vôľa alebo zbabelstvo !?

Sústredil sa na to, aby neurobil chybu, no nie preto, že by nechcel urobiť chybu, aj tak by si to nikto nevšimol, ale preto, aby sa na niečo sústredil, na niečo, čo ho oslobodí.

Bola to viera v to, že na klavíri vie hrať stále najlepšie !

Kedysi by sa tomu sám smial... že najlepšie...

Keď dohral, všetci mu zatlieskali. Z povinnosti, aby si uctili „takú legendu“.

Postavil sa a uklonil sa. Z povinnosti, aby si uctil ľudí, ktorí riadia „takú legendu – spoločnosť.“

Nechcelo sa mu zostať, ale nechcelo sa mu ani odísť.

Jeho manažér bol spokojný... Mal z neho radosť. Mal pocit, že človek sa za posledných dvadsať rokov zmenil k lepšiemu, že sa stabilizoval. Už žiadne výlety do „zlých ulíc“. Všetko sa riešilo pekne v tichosti, on sám mu zabezpečoval len tie najvychýrenejšie a najdrahšie... Najvzdelanejšie...

„S nimi je to po sexe aspoň aká taká komorná hudba intelektu !“

Manažér podal človeku ruku a potriasol ňou. Bol skutočne spokojný, on si to tu užíval !

- Pod', musím ťa predstaviť kancelárovi.

Človeku sa na tvári stále rozprestieral výraz „je mi všetko jedno, som predsa iba človek... ktorý robí, čo môže.“

Kancelár bol rovesník umelca. Podali si ruky a usmiali sa na seba. Kancelár predstavil „človeka“ svojej žene, ktorá stála vedľa neho, so slovami :

- Tak toto je najväčší žijúci klavirista našej krajiny...

A na manažérovej tvári sa objavil slastný výraz : tak toto sme dokázali...

- Som len zabávač... Tak ako dnes, len zabávač, - tichým hlasom, v ktorom nebolo výsmechu, pokojným hlasom „odpovedal“ človek na predstavenie, - Pracujem pre ľudí, aby sa im lepšie žilo, ak ma budú chcieť počúvať. Obyčajný zabávač a sluha.

- Čo prosím, pán umelec ? – kancelár však zostal trochu zaskočený, tie slová „zabávač a sluha“ najskôr pochopil ako iróniu, aj keď otázka bola adresovaná s ľahko

postrehnutelným pousmíatím sa. Na tvári to teda nebolo vidieť, keďže sa pousmial, ale v hlase sa to odzrkadlilo.

(„Je to len umelec, nemusím sa predsa stále stopercentne ovládať, tu sa netancuje politický valčík... Hudba nikdy nezmenila dejiny sveta.“)

- Som zabávač, ktorý má vylepšiť náladu v spoločnosti, dať ľuďom pocity, ktoré im urobia dobre, jednoducho len klavirista a Vy ste muž, ktorému v podstate slúžim ako umelec, ak si všetko odmyslíme až na dno tejto našej spoločnosti, lebo vy vediete tie masy, ktoré ja upokojujem a zabávam mojou hudbou...

Kancelár a jeho manželka tú „dlhú a pravdovravnú“ vetu pochopili ako „skutočne podarený pokus“ o žart, a tak sa nenútené zasmiali. Nikto by nepovedal, že to bolo nútené... Až takí boli dobrí. Smiech, keď sa hovorí „pravda“, to je ten najlepší liek. Zasmial sa aj manažér, jeho smiech bol však nútený.

- Možno Ste len zabávač, ale Vy zostanete v pamäti národa navždy, zatiaľ čo politici z nej vymiznú ako prví... Tí zlí, - kancelár s úsmevom a uvoľnene kontroval človeku. Človek sa zasmial. Ťažko povedať, či nútene, ale nenútené, z jeho tváre sa to nedalo vyčítať. Bolo to jednoducho len zasmiatie... Bez emócií, ale aj pozérstva či túžby niekoho zaujať.

Znovu si páni podali ruky, kancelár s manželkou išiel svojou cestou, ešte museli podať ruku mnohým a mnohým...

Kancelár odchádzal so zlepšenou náladou...

Človek sa otočil na manažéra :

- Idem domov, svoje som splnil.

Bol to záchvev starého dobrého človeka alebo len potvrdenie, že človek stratil o čokoľvek záujem ?

*

Človek mal sen.

Sen o tom ako márne svoj život.

Snívalo sa mu ďalej, nepotreboval sa prebudiť. Ten pocit dobre poznal. Nebál sa ho, nebál sa svojho „márnenia“, bol naň zvyknutý.

A nakoniec, bol to len pocit. V sne sa dá všeličo manipulovať, ak sme si vedomí toho sna, ak sa nebojíme toho sna. Človek pokročil : naučil sa ovládať svoje pocity v sne a tým si myslel, že aj sny samotné.

Myslel si, že je to dôkaz toho, že človek si môže vedomie a myseľ manévrovať podľa svojho kedy sa mu zachce... len preto, aby lepšie prežil.

Takže z toho sna postupne vyháňal „zlý“ pocit.

„Až taká je sila človeka - opäť raz.“

Tento malý príklad, príklad posunutia sa v jeho snoch, ktoré zväčša dokázal ovládať, bol za všetko hovoriaci. Toto bol jeho život, toto bol jeho sen, ktorý povedal o jeho prežití dvadsiatich rokov „takmer všetko“.

*

Človek žil svoj deň, v ktorom všetkému rozumel. Mohol si ísť nakúpiť a nebáť sa ľudí, mohol si vypočuť svojich obľúbených skladateľov a nemať pocit paranoje, že je prekonávaný, lebo už boli mŕtvi...

Vždy dokázal počúvať len mŕtvych, my si to teraz ľahko uvedomíme, keď sa zamyslíme nad tým, koho počúval, ale on to mal ťažšie... čo sa týka toho uvedomenia.

Ako už vieme : snažil sa manipulovať... a potláčať to, čo by mu mohlo spôsobiť „hlbkovú sondu do jeho zakonzervovanej osobnosti“.

Také veci už prekonal. Obetoval tomu aj svoje piesne... a zdokonaľovanie hry na klavír. Bolo to tak ľahké obetovať... „keď si myslíte, že už nemáte čo zdokonaľovať...“

Ale tá najväčšia zmena bola :

Už rozumel spoločnosti... už chápal, prečo je len o prežívaní a prečo sa to zatiaľ nemá dôvod meniť !!!!!!!

To si vysvetlíme :

Dospel k názoru, že má byť prečo hrdý na život v spoločnosti. Dosiahol uznania, a je s tým spokojný, aj keď si to zväčša nepripomínal.

Ale to by bolo nepodstatné.

Časom... ako starol, začínal si vážiť spoločnosť, pretože pochopil „jej základnú rovinu“... Dospel k tomu, že na nej a na jej vážení sa môže prežiť „spokojný“ život, s ktorým bude vyrovnaný aj v stave, v ktorom sa nachádza !!!!

Ako používal v myšlienkach :

„Nikdy som nechápal základnú rovinu chápania spoločnosti, vždy som visel len na mojom piedestáli chápania sveta, chápal som ako klavirista, ako umelec, a neočakával som viac. Nikdy som si nemyslel, že by som mal rozoberať obyčajnosť prežitia iného človeka. Nie, hovoril som si, že som to už dávno pochopil a že je čas ísť vyššie... a tým som to nechápal, Myslel som si o živote iného človeka, že je pre mňa zbytočný, ak ho nepoznám. Pritom si mohol kúpiť moje piesne a cítiť ich so mnou. Ako mladý človek som nikdy nedospel ani k tej obyčajnosti, aj keď som si to myslel, myslel som si, že som dávno nad tým.

Pokiaľ niečo musíme, ako sa napríklad najesť, pokiaľ sa to nezmení, a pokiaľ máme čo jesť, mali by sme byť za to vďační...

Je zvláštne, že najlepšie piesne som zložil práve v období, kedy mi chýbala tá základná rovina... Akoby precítenie najlepších pocitov vo mne potrebovalo nevedomosť a arogantnosť voči ostatným... Zvláštne ! Mal som síce vytvorené roviny... dobré vedomie umelca... ale vieme ako to chodí, keď nemáte základ, keď tomu nerozumiete, keď si myslíte, že už to je prekonané... keď očakávate len vedomie tej vašej roviny... všetko je potom také vratké.

To moje vedomie... vedomie veľkého umelca... tam to... chýbalo... Nebol som si vedomý toho, že si mám si niečoho vážiť...

Keď som hral... prežíval som svoje trápenie... Chcel som niečo viac... stále niečo viac... ale ja hlupák, vôbec som si neuvedomoval, čo všetko už mám. A všetci sme boli takí rovnakí, všetci, ktorých som poznal... tých zopár ľudí, ktorých som stretol, keď som hral.

Ved' je to ako v matematike... Neviete si vážiť, že viete počítať ? Nemilujete matematiku a bez toho... v nej nikdy nič nové neobjavíte.

Podľa mňa sme v tomto ako zvieratá, keď niečo máme, tak si na to zvykneme, a očakávame to, ako keby to bola stála a nemenná súčasť našich životov... A to plodí nespokojnosť. Nestačí nám to, lebo to považujeme za tak normálne. Ale ono to nie je

normálne. Všetko, čo vytvorili ľudia v ich živote, to v sebe veľakrát nemá tú stálosť geniality prírody. Musíme sa naučiť... variť... čítať... To je len ľudsky geniálne... ale my to už berieme ako prírodne samozrejmé, ako prirodzené, ako niečo, čo už je navždy súčasťou nášho uvedomenia sa vo svete... Samozrejmé to bude až vtedy, keď to budeme mať v sebe od narodenia... Ale sú reflexy súčasťou uvedomenia ?

A preto sme všetci tak vratkí, keď ide o naše chápanie sveta a pohybovanie sa v tom chápaní...

Bol som hlupák, keď som chápal hru na klavír ako základ môjho života ! Je to len a len nadstavba..."

Tak, teraz môžete posúdiť... kamže to dospel tento človek... Posúdiť celkom sami vo vašom svete.

*

Človek mal sen.

Veľmi nepokojný sen o svetle bytia, ktoré stálo pred ním. On ho videl, ale necítil. Spôsovalo mu to veľkú bolesť. Nedokázal sa toho pocitu v sne zbaviť a musel sa prebudiť.

Otvoril oči, ale pred sebou nevidel nič, len tmu. Objavila sa prvá iskra vnútorného boja, lebo človek v sebe pocítil túžbu po svetle bytia, chcel ho cítiť, ale sen bol veľavravný.

Človek nedokázal zaspáť.

Človek nedokázal počúvať hudbu, nedokázal sa pozerať na klavír. Napriek všetkému, k čomu v živote dospel, už viac nemohol ignorovať ten pocit, tú túžbu.

Bolo to naspäť a on tomu zase nerozumel. Vrátilo sa to tak „nezmyselne“, bez toho, aby sa na niečo pýtal, bez toho, aby o to prosil... Bola to len spomienka v sne ? Spomienka, ktorá mu ukázala, čo v skutočnosti chce.

Keď si to priznal aj v jeho vedomí... uvoľnil sa, už viac nechcel, aby jeho vedomie podliehalo autocenzúre.

Keď si to priznal, pocítil iba strašnú zvrátenosť a nezmyselnosť... dvadsiatich rokov života. Tá nezmyselnosť sa prejavila až fyzickým dotykom... Cítil ako objíma jeho dušu. To si pomyslel.

Roztriasol sa v tme. Ale stále bol zároveň uvoľnený... Áno, je to zvláštne... Dokázal to, lebo našiel tú „náhodu“ v čase : myslenie a cítenie sa spojili - tak to v mysli pociťoval ! „Akoby som prijímal sám seba... Toto je moja audiencia... Tak dlho to trvalo. Všetko ma bolí, ale napriek tomu, je rozdiel, keď sa presviedčate o slobode, hovoríte o nej, ale vlastne vás nezaujíma, lebo nechápete, čo to tá sloboda človeka vlastne je... a je rozdiel, keď ju cítite, keď viete, že sa dá dosiahnuť. Na to sú slová zbytočné...“

„Ešte nie som slobodný, cítim to... A cítim, že nie som ani tam, kde som bol, keď do mňa svetlo po prvýkrát vstúpilo... Vtedy som ho aspoň cítil, aj keď som mal taký strach... Teraz ho už necítim, už ani pomaly neverím, že jestvuje...“

Je to len moja chyba. Mohol som si vybrať a vybral som si. Kde sa stala chyba ?“

Človek sa vyľakal, človek sa psychicky unavil... za tak krátky okamih... ale čo je „irónia“, ako opozitum k zmienenému sa v ňom vyrojila pozitívna sila.

Na tvári sa mu za krátko objavil úsmev, pretože uveril, že všetky tie pocity „bolesti“ niekam vedú a nie sú nezmyselné, nie sú tu len preto, aby človeka utrápili.

A preto mohol zase zaspáť.

Zaspal pokojne !

*

Človek mal sen.

Veľkosť stvorenia a samota jeho vízií ho prekvapili v jednom malom kolobehu, ktorý sa mu zjavil pred očami. Ten kolobeh bol jeho život. Videl ako zomiera, ale nemohol zakročiť. Necítil to zomieranie. Videl ako sa jeho oči upierajú k nemu samému. Bol to sen, ale jeho bytosť v tom sne o ňom vedela.

„Ak sa teraz prebudím, nezistím o čo ide...“

A vtedy to uvidel... Majestátne svetlo vkročilo do priestoru, v ktorom zomieral. Prijalo všetko jeho utrpenie... Cítil bolesť aj naďalej, ale vedel, že ju niekto prežíva aj s ním. Ďakoval... ale iba v duši.

Mal chuť niekoho objať, mal chuť milovať... nie pre plodenie... nie pre seba samého... Jednoducho mal chuť milovať bez zamýšľania sa nad tým, „čo to má znamenať“. Mal v sebe ten pocit, že sa niekomu musí odovzdať.

Neprekážalo mu, že tomu nerozumie... „Mal chuť“ sa odovzdať svetlu... So všetkým, čo má v sebe... Dať mu svoje presvedčenie, svoju vieru v zmysel. Po dlhom čase sa cítil voľný v tom, že „vedel čo chce“.

Tak dlho mu trvalo, pokým znovu cítil zo svetla zmysel, ktorý tak potreboval.

„Už sa nechcem prebudiť...“

V okamihu, v ktorom si to pomyslel v tom sne, svetlo vyhaslo. Človek zostal sám v sne.

Žiadne vyslobodenie. Teraz to bola iba bolesť človeka zbavená zmyslu. Nemohol dýchať.

Prebudil sa.

Rozplakal sa. Čo je svetlo, keď mu nerozumie ?

Pocítil túžbu hrať na klavír, nezamýšľal sa nad tým, že sa iba opakuje to, čím si už raz prešiel. Viackrát prešiel, ale ďalej sa nedostal.

Zasadol ku klavíru, zavrel oči a začal hrať... Ale opäť v ňom nebolo nič také, čo by mu dovolilo hrať cítením... precítením celého stvorenia. Spomenul si, zrazu sa v ňom objavila spomienka na to, ako počúval Requiem d - moll, kv 626 od Mozarta... Cítil to, čo cítil vtedy, keď ho počul po prvýkrát.

Tak takto to s ním je. Cíti len to, čo už raz cítil. A ono sa to iba opakuje.

Čo má robiť ? Kde je svetlo, ktoré ho má vyslobodiť, ktoré s ním aspoň na chvíľu zdieľalo jeho bolesť z bytia ?

Zas použil v mysli výraz bolesť z bytia... Je to úspech alebo neúspech v jeho živí ?

Postavil sa, vzdľaľoval sa klavíru. Musel sa dozvedieť, či naozaj cíti len to, čo už raz cítil. Zdalo sa mu, že je to veľmi dôležité.

Pustil si Requiem...

„Ten istý starý nosič... Koľko je tomu, tridsať rokov ?“

Počúval... Áno, nezmenilo sa jeho vnímanie a cítenie... Stále cítil to isté ako pred „tolkými“ rokmi.

Nevedel, čo si má o tom myslieť. Naozaj človek neprekoná svoje pocity ? Ani vekom ? To, čo cítil v Requiem ako dvanásťročný, to v ňom cítil aj teraz, a zdalo sa mu, že vtedy mal z toho menší strach.

Vedel, že človek, ktorý to zložil, precítil smrť a zánik až do sebazničenia... V tých skladbách nie je žiadna viera ani nádej... „Ide z nich taká tma, že v každom sa musí objaviť viera v svetlo !“

Taká veta sa mu znenazdajky objavila v myslení. Nevedel odkiaľ... On to predsa nemohol byť !

Nesúhlasil s tou vetou.

Už v ňom zase nebolo svetlo... Už v jeho „oslobodenie“ zase raz neveril. Tak krátko uplynulo od doby, kedy sa mu o ňom v sne zdalo.

Vyčítal si, že by to bola cesta späť... Tak ako s tým Requiem ?

Kto potrebuje Requiem v tomto živí ? Kto !?

Také smutné, také pravdivé, tak ľudsky zničujúce... ale „pravdivé Requiem“. A tie dve slová „pravdivé Requiem“, to znovu nebolo slovo z neho samého.

Toto bol vnútorný boj !

Na jednej strane predurčenie človeka : láska k stvoreniu, svetlo bytia, ktoré cítil, že by mal prijať...

A na druhej strane logika a „pravda života“, že jeho pocity, ktoré sú v ňom, sa iba márnivo opakujú a neumožňujú mu prežiť spokojný život v spoločnosti, ktorá mu dala slávu a uznanie...

Prečo ?

Chcel sa zároveň prechádzať po byte, mať zavreté oči a na nič nemyslieť, chcel ale aj hrať na klavír a cítiť stvorenie v jeho zmysle, chcel počúvať Requiem znova a znova... konečne pochopiť... „áno, pochopiť“ tie pocity...

Prečo aj tento človek chce chápať svoje pocity ? Že by si zo svojej mladosti nič nezobral ? Naozaj sa musí vrátiť až na začiatok hľadania, aby mohol pokračovať v tom, čo už našiel, ale odvrhol to !? Veď aj tým sa neustále opakuje... Neuvedomuje si to ?

Nevedel, prečo sa má rozhodnúť.

Requiem ! On musí konečne pochopiť svoje pocity !

„Veď už mám na to vek !“

„Musím konečne pochopiť... prečo sa opakujú... Má to vôbec dajaký zmysel ? Mal by som znovu cítiť to, čo vtedy, keď som to počul po prvýkrát ?“

...to by možno znamenalo, to by možno dokázalo, že stojí na tom istom mieste v duši už toľko rokov ?

Taký starý človek a ešte sa akoby nič o sebe nenaučil...

(Človek sa môže spochybňovať len tými istými spôsobmi, na veku vtedy skutočne nezáleží, to si priznajme !)

*

Bol to jeho otec, kto mu kúpil klavír a tým predurčil jeho osud.

Bol to jeho otec, kto hovoril, že jeho schopnosť hrať voľne na klavíri je obmedzená.

Bol to jeho otec, ktorý nedokázal hrať na klavíri, lebo mu chýbala vytrvalosť, viera a oddanosť.

Trápenie človeka, ktorý sa uvedomuje a chce to dať von zo seba, ale nedokáže to, je ukrutné...

Nikdy nedokázali hrať na klavíri spoločne. Nikdy nedokázali počúvať jeden druhého a oceniť schopnosť improvizácie.

Bol to život vedľa seba bez schopnosti žiť jeden s druhým. Tiahlo sa to generáciami ich rodiny. Každý si to uvedomoval, ale nedokázal to zmeniť.

Bolo to predurčenie cudzosti k ľudskému životu. Bolo to predurčenie k zamýšľaniu sa.

Ako kráčal von z bytu, ako kráčal po ulici, ako kráčal úvodnou chodbou liečebne pre starých ľudí... Boli to pocity predurčenia a konečného chápania ľudskej večnosti v generáciách za generáciami a v ich obmenách.

Nikdy sa netešil na stretnutie, ale robil to. Mal pocit, že to musí robiť. Tak to bolo posledných desať rokov.

Dnes, keď vstal, nemal pocit, že by mal mať preto výčitky, lebo na to nemyslel. Myslel na to, že žije celý život v tých istých pocitoch, ktoré sú človeku dané, predurčené. Nevie ako k tomu dospel, práve k takému záveru. Rečiem už bolo ďaleko.

Nemal výčitky, že jeho otec žije tak ako žije. Dožíva.

Mal ho rád, ale vždy v tom bola tá zvláštna medzil'udská oklieštenosť. Ako keby bolesti z vlastného jestvovania, ktoré spočívali v tom, že uvedomenie z človeka nemôže ísť stále von v podobe akýchkoľvek diel... musí to niekedy zostať aj vo vnútri... a vtedy človek trpí... že tá bolesť sa stupňuje nečinnosťou, ktorú si človek obháji len vtedy, keď aspoň fyzicky alebo spoločensky „pracuje“...

Možno mal tento človek šťastie, keď sa „naučil“ pracovať s tým, čo vie a dokáže v podobe... uvoľnenia pri skladaní dostať zo seba von. No jeho otec sa k tomu v živote neprepracoval.

Väčšina ľudí trpí tým, že nevie zo seba dostať von, do priestoru nič... ani to najmenšie. Človek o tom vedel, keď kráčal chodbou a zdravil sa s lekárom. Práve to rozoberal. Už to rozoberal veľakrát... Nemohol pochopiť... vlastne si nevedel predstaviť, čo by robil on, ak by to nedokázal.

Toto však vedel dlho a dlho, ale pomáhalo mu to, ak si to opakoval.

„Stane sa to aj vám, nech je váš vzťah s rodičmi akýkoľvek, že keď uvidíte tvár vášho predchodcu, v očiach zbadáte raz za čas stále ten hlad hľadajúceho človeka...

A v tých hľadajúcich očiach možno zároveň postrehnete posledné vzhladnutie vo vás, ktoré tam navždy zostáva, nech už ste kýmkoľvek...

Pocítite vieru vo váš svet, tej viere nerozumiete, nie je to vaša viera, ale cítite ju. Robí vám to radosť, zároveň spôsobuje utrpenie, ak ten váš svet nepovažujete za vzhladnutia hodný.“

„Každý svet vyzerá v cudzích očiach legendárnejšie... a časom sa to ešte zlegendárňuje.“

„Keď vidíte ten záblesk potešenia, ktorého príčinou ste vy... Konečne nejakého úprimného potešenia, ktoré ani nepotrebuje spätnú väzbu, nie je to ako v spoločnosti - ten záblesk, keď váš rodič uvidí, to je záblesk stvorenia, kde spoločnosť nehrá žiadnu úlohu.“

Človeku vždy prejdú po chrbte zimomriavky, keď sa pri každej novej návšteve ten pocit vracia a vracia. Nikdy sa naň špeciálne neteší, ale v okamihu, v ktorom sa to odohráva... je to vrchol dňa a týždňa a mesiaca. Potom to síce pomine, ale ten okamih je duševný, nie je len „dočasným uvedomením“. Doznieva ako ozvena a niekedy sa dokonca stane, že sa vráti aj po dni či dvoch. To je to duševné.

V živote, v ktorom otec môže byť hrdý na svojho syna, aj keď mu to vlastne nepovie... Nie je zázrak pre toho otca, ten pocit naplnenia jeho života, ktoré neprichádza len od neho samého ?

To je ten vrcholný pocit... Ale nie každému rodičovi sa vyplnia jeho túžby po tom pocite.

Pre človeka sa tá spätná väzba uvedomenia si toho citu stala aj v ňom samom „darom“. Aj keď nemá žiadne deti... „Vie sa vcítiť do jeho otca, lebo tak si to hovorí“. Vždy sú to iba pocity a neustále uvedomovanie si života, keď vidíte starnúť vlastného rodiča.

A potom človek uvidel ležať svojho otca na posteli ako drieme. Lekár sa na človeka pousmial a odišiel.

Ľudské gestá, ktoré možno neriešia situáciu, len zvýraznia pocity, sú často tie najlepšie.

Človek pristúpil k svojmu otcovi... Konal bez „myslenia“ ! Položil ruku na otcove čelo... Pozreli sa na seba.

Bez slov, len pohľadmi, ktoré vysielali emócie, sa priestor stal zhmotnením vzťahu „syn a otec“, ktorý práve dospel do najvyššieho štádia :

„A prečo by mal mať niekedy človek hľadať zmysel v tom, čo cíti, ak chce povedať, čo cíti, aby si pomohol vo vnútri ?“

A prečo by mal práve rozumieť tomu, čo povedal ?

- Otec, chcem ťa poprosiť o odpustenie.

Prekvapila ho tá veta z jeho vlastných úst, ale viac sa sústredil na otcovu reakciu.

Otec bol zaskočený.

- Ty mi nemáš čo odpúšťať.

Človek, ktorého prečo, sklopil zrak.

To bolo to zhmotnenie.

- Čítal si nebudaj bibliu ? - spýtal sa otec, lebo zhodou náhod len predvčerom čítal Bibliu, a mal taký pocit, že tam čítal niečo o odpúšťaní si medzi „nepriateľmi“ . Čítal o tom ako si „nepriatelia“ dokážu s láskou odpúšťať, čítal ako ten, ktorý nemal prečo žiadať o odpustenie, oň žiadal...

Ale synova odpoveď ho zaskočila, pretože otázku nemyslel vážne. Ak ju nejako myslel, tak skôr ako odľahčenie, syn však už rozvíjal odpoveď :

- Áno, ešte stále ju čítam... No, väčšinou jej nerozumiem, zdá sa mi byť cudzia v mojom vnímaní sveta. Ale pasáž o otcoch a ich synoch sa mi páčila.

Otec sa urýchlene rozhodol, že bude otcom „ako sa patrí“ v jeho slovách.

- Biblia, to je skutočný zázrak vedomia. Je zázrak preniesť na papier skutočnosť a základ života, ľudskej morálky takým spôsobom, aby to ľudia čítali po generácie a generácie. Synak...

- Teraz myslím na jeden citát... Ten mi zostal v pamäti.

- Hej ? Povedz ho, - a bol to „taký príjemný otcovský hlas“.

- Nevieť, či to bude doslovne. *A obráti srdce otcov na synov a srdce synov na ich otcov, aby som neprišiel a neraniť zeme kľiatbou* (MALACHIÁŠ 3, 4, 4. KAPITOLA, 6. odst.).

- Moje srdce nepotrebuje nikto obracať na môjho syna ! Obracať za mňa.

Priestor ovládalo posunutie vzťahu syn - otec až na samú hranu znesiteľnosti v pocitoch oboch, v zhliadnutí sa v životnom osude toho druhého...

Otec však sklopil zrak... akoby mu trochu spôsobovalo bolesť to, čo práve dopovedal jeho syn. A človek si uvedomil, že on pred chvíľou tiež sklopil zrak.

To „vyrovnalo“ pocity medzi nimi.

Otec pozeral „skutočne s oslobodením“ do očí synovi, hľadal sa v nich. To bol „ten skutočný“ pohľad z očí do očí ! Cítil sa, že sa v nich našiel ? Cítil, že mu to tak pomáha !

- Chcem ti niečo povedať, syn môj, Už ti to chcem dlho povedať... Len možno sám neviem, čo to znamená...

Syn ?

- Hovor... - povedal človek s očakávaním úprimnej zvedavosti. A tá zvedavosť sa ihneď dostavila.

- Po celý život som sa cítil ako muž, ktorý káže slovo Božie na púšti a ešte k tomu sa mu do očí dostáva ten piesok.

- Otec, možno neviem, čo chceš povedať, ale cítim, že ťa chápem.

- Cítim, že ťa chápem, to je tak pekné...

A potom to prišlo, cítili, že sú si tak blízki... aspoň na krátko... A na ten pocit sa spomína zväčša po celý život.

„Ten pocit sa stane večným, keď si jeden na druhého spomenieme v tých najťažších životných okamihoch“.

Syn bol s otcom ešte chvíľu, ale toto už v ten deň neprekonali.

„Ani nemali čo prekonávať... keď prekonali v živote sami seba v ich vzťahu... aspoň raz.“

*

Človek mal sen. V tú noc, čo sa vrátil od otca. Sen pokoja a pravej vyrovnanosti.

Cítil život ako plynutie. Cítil sa byť v sne súčasťou života, ale nie súčasťou, ktorá musí zapadať do súkolesia.

Sen prišiel ešte pred spánkom, keď človek rozoberal deň a svoje pocity v dni. Sen prišiel v zamyslení o jeho vlastnom živote.

Bolo to prirodzené spätie k viere. Len ešte o tom nevedel.

Sen :

Som človek a život je môj priestor na uvedomenie. Viac nemám.

Asi preto... človek potrebuje Boha ?

Človek a Boh... Keď človek niečomu nerozumel, hľadal vyššie sily... tak isto, keď niečomu porozumel až „veľmi dobre“... znovu hľadal vyššie sily. Dospel k tým istým pocitom ako vtedy, keď nič nevedel. Prečo ?

Bolo to v ňom už predtým !?

Len človek, ktorý sa nachádza v strede cesty uvedomenia... Verí len v človeka... verí len v jeden z toľkých druhov...

Ale keď niečomu nechápe, pretože jednotlivé pohľady a náhľady na jednu a tú istú vec už nespolupracujú v záveroch, ktoré sa dosiahnu... potom by človek mohol zostať stáť na jednom mieste, keďže by bolo priveľa protichodných vízií.

Viera sa stane oslobodením, potom dobrým pocitom. Mali by sme hľadať za dobrými pocitmi niečo viac, ako len vieru v zmysel stvorenia ? Je ten dobrý pocit z viery posolstvom pre „vnútro človeka ako posolstvo, že aj uvedomenie sa človeka môže napredovať iba vo viere v zmysel stvorenia“ alebo je dobrý pocit z viery iba

„hladkaním na chrbát otočeného psa, ktorý sa necháva hladiť, lebo mu to robí dob-re“
?

Ale aj ten pes pri tom hladkaní cíti blízkosť „inej bytosti“, na ktorú sa pozerá, aj keď ju „nechápe“, len ju cíti.

A ten pocit mu pri tom škrabkaní dáva ešte lepšie pocity z toho „veľkého“ škrabkania.

Nie je to tak trochu ako s človekom ? Nemôže pochopiť „škrabkanie“ svojej duše väčšou bytosťou, ale cíti to... Toľkokrát sa pokúša prísť na to, prečo to cíti. Čo znamená ten pocit.

„Nie je to len sám život, ktorý nám dáva tú česť cítiť niečo také, aby sme nezutekali ?“
Och, človek a pes, to je predsa rozdiel. Pes je škrabkaní na tele, tým to cíti „akoby v celej svojej zvieracej bytosti“... A človek je škrabkaní na duši, tým to cíti aj vo vedomí... ktoré sa s tým môže aj nemusí vyrovnáť.

Prebudenie :

Človek žil, a tak sa pristihol v žití ako sníva. Sníval si sám doma, keď nemusel nikomu niečo dávať, nikoho poučovať. Sníval si, ale prebudil sa. Bol tak zaujatý sám sebou hneď po tom sne, keď sa zamýšľal, že čo to malo znamenať... že jeho samota ho nedokázala obkolesiť.

Čo to znamenalo ? K čomu dospel ? A dospelo to vôbec k niečomu novému ?

Bolo to snenie o svetle !?

*

Keď sa skončí sen počas dňa, nech sa už aj stmieva, máte chuť snívať ďalej. Niečo pekné si predstavovať, niečo pekné vyloviť z minulosti...

A človek si, „ktohovie prečo práve teraz“, spomenul na svoj prvý koncert. Odohral ho v kostole.

V okamihu, v ktorom do neho vchádzal, mal strach, triasol sa. Vtedy to bol jeho „najhorší životný okamih“.

Teraz jeden z najlepších... Lebo ten chvíľkový pocit „neviem prečo to robím, veď je to len bolesť a strach, žiadny pôžitok, žiadny...“ vtedy prekonal a postupne sa v hre zdokonaľoval. Ale ten kostol a to obecnstvo boli základom. Bez odohrania koncertu by možno nikdy nebol tam, kde teraz je - slávny a uznávaný...

Nikdy pred tým nebol v kostole. Všetko bolo pre neho cudzie, okrem pohľadov starého učiteľa a rodičov.

Vedel o tých pohľadoch, ale veľmi mu nepomáhali... No, ak by tam zase neboli...

Pamätal si, že hral pieseň, ktorá mala vyjadrovať toto (jeho učiteľ mu to vtedy povedal, že to vyjadruje) :

„Všetko občas pôsobí tak jednoliato... ako jedno jediné cesto, z ktorého raz bude koláč... ten, kto ho pečie ešte nevie ako bude chutiť... koláč, z ktorého sa naje zase niekto iný... tak ako my jeme a konzumujeme koláče prírody a nášho umu...“

Teraz sa len nad tým pousmial. Ale tak či tak, hrialo ho to na duši.

Veľakrát sa zmýlil, ale veriaci v ten deň neprišli do kostola kvôli nemu.

Ťažko sa vyrovnával s tým faktom, ale musel ho prijať. No, až oveľa neskôr, keď on počúval čoraz mladších a začínajúcich klaviristov... to prijal ako „uvedomelý muž, ktorý chápe súvislosti medzi generačným opakovaním a generačným vývojom“ :

Niečo sa opakuje v každom človeku a niečo je nové v každom človeku... ktorý sa o niečo snaží, aby viac necítil, že „len žije“ a je otrokom toho, čo musí, aby prežil v spoločnosti.

Hral, pamätal si na to ako vtedy hral - on vtedy len hral ! Nebral do úvahy žiadnu vieru, žiadny iný náhľad človeka. Jeho hra bola základná definícia života, ktorý vtedy videl, o ktorom vtedy vedel.

Nebola to hra pre nejakú definíciu stavu človeka... tá hra bola definícia.

Ani nevie kedy (isté je, že to bolo tu a teraz), ale znovu pocítil chuť a odhodlanie hrať znovu v tom kostole, aj keď to bola iba modlitebňa, kde sa človek „nemá čo dozvedieť“...

Niečo cítil, niečo v sebe, čo nevedel pomenovať, ale vedel, že sa to práve začína.

Chcel po tom pátrať v hĺbinách...

Ak je viera o pocite „škrabkania duše niečím, čomu nerozumieme...“

Ak je viera o poslanstve, ktoré máme len cítiť, lebo životom a pozorovaním života k tomu sotva dospejeme... ak život je tiež len produktom toho poslanstva...

Ak je viera o oddaní sa človeka stvoreniu : teraz ma veď v dobrom... „To tebe predsa záleží na mojom uvedomení !“

Ak je viera o dokázaní, že láska je viac ako len predurčenie k plodeniu... nech už je to plodenie vývojom čohokoľvek...

Ak je viera najvyšším stupňom vedomia človeka, ktoré môže dosiahnuť...

Ak je viera generačným cyklom...

Ak je viera splynutím so stvorením...

Ak je viera dôkazom, že človek sa vyvíja k obrazu „precítania nepochopiteľna v stieraní toho nepochopiteľna v postupujúcej dokonalosti chápania sveta“...

Ak je viera faktom, že človek sa vyvíja pre zachovanie svojho vedomia, aby sa rozvíjalo do novej a novej kvality...

Ak je viera hrou na klavíri, pri ktorej verí, že nehrá len „náhodou“... ale že pocity, ktoré človek svojou hrou môže šíriť, sú stále rovnakým poslanstvom viery v zmysel bytia človeka...

Človek dozrel a ešte zloží veľa novej a „ten základný zmysel“ zdokonaľujúcej hudby !

Konečne zaspal, tak ho vyčerpalo to nóvum, ku ktorému dospel. Zaspával bez strachu, že stratí intelekt, keď zomrie.

Zaspával so slovami :

To moje svetlo dúfalo vo vieru... Vo vieru v seba vo mne... Človek je predurčený veriť v zmysel stvorenia...

Človek je predurčený vedome oslavovať pocity z cítenia, že život má zmysel v jeho bytí, lebo celé bytie niekam speje... a niečo chce od človeka... tak ako niečo chce od každého živého tvora.

Ale človek má „potenciál“ si uvedomiť, že stvorenie „niečo chce“... Má „potenciál“ uvedomiť si, že sa tomu môže oddať bez strachu o život.

„Keď si nič z toho neuvedomí, tak po celý život má len strach“, - k tomu dospel, a prekvapivo „myšlienково presvedčivo...“ ako keď hovoríte a ste presvedčení o tom, že máte úplnú pravdu.

Zaspal. Tu už patrí slovo : znovu... so šťastnou a vyrovnanou tvárou. Hoci sa ešte vôbec nepohol z miesta, pocity ho, aspoň sa mu zdalo, posúvali opäť „míľovými krokmi dopredu“.

*

Všade vôkol stáli ľudia. Zima a smútok ovládali dav, ktorý stál nad hrobom starého učiteľa hry na klavír.

Človek stál v prvej rade. Počúval farára a jeho preslov, počúval ho ako plynul. Nechcelo sa mu rozmýšľať nad tým, že odišiel niekto, koho poznal a kto zohral dôležitú úlohu v jeho živote.

Vyhýbal sa tomu.

„Človek predsa nemôže prijať filozofiu zániku ako vrchol jedinca.“

Nevie, prečo ho to napadlo. Tým si už dávno prešiel...

„Človek ale ani nemôže, stojac nad hrobom človeka, prijať teóriu o konečnom zániku jedného sveta.“

Skončil sa len jeden intelektuálny svet. Pocity však človek, ktorý „zanikol“, stále odovzdáva svojim potomkom a ľuďom okolo, keď stoja okolo hrobu a niečo cítia.

Len tam stál a bola mu zima.

Uvidel učiteľovu tvár, ktorá bola bez výrazu. Pomyslel si :

„Zvláštne, keď som tú jeho tvár videl ako malý chlapec, tiež som v nej nemohol nájsť žiadny výraz, nič, v čom by som sa zhlíadol.“

„Ľudia zomierajú... zomierajú rovnako ako žili“.

V hlave mu neznel žiadny tón, ani sa neoddával pocitom smútku a spomienkam na jeden život, ktorý sa práve skončil.

Sneh padal na hlavy, stojace pre hrobom. Niektorí plakali, niektorí si prišli uctiť pamiatku človeka, ktorý niečo svetú zanechal. Či už to boli dve deti alebo klavirista.

Človek sa obzeral. Pohľadom hľadal deti muža. Hneď si priznal, ako ich hľadal, že túži vidieť tvár jeho dcéry.

Nezabudol na krátky životný okamih, v ktorom túžil po „bytosťnom“ stretnutí s „malým dievčatkom“, ktorým bola teraz ona, dospelá žena, stojaca a plačúca len kúsok od neho.

Videl jej do tváre... A začal cítiť smútok. „Keď vidíte v niekoho tvári úprimný smútok, začnete smútiť aj vy.“

Dcéra učiteľa vyrástla do krásy. Nebola „krásavicou“ v plnom zmysle slova... ale človekovi sa zdalo, že vyžaruje niečo, s čím sa spája. Taký mal pocit.

Obrad sa skončil a ľudia, ktorí neboli pozvaní na kar alebo tam „nemali prečo ísť“, sa rozišli.

Po skupinkách.

Niektoré skupinky sa rozprávali o tom, ako ľudia zomierajú, iné o tom, ako ľudia žijú. Boli to skupinky, ktoré tvoria kolorit ľudskej - generačnej večnosti.

Človek bol pozvaný na kar. Aj keď učiteľ nikdy nemal rád jeho charakter ani „život človeka“ ako taký, vážil si, čo dosiahol.

Učiteľ učil deti roky, s každým začínal aj končil rovnako. Ale iba jeden jediný dokázal v sebe pretaviť jeho výučbu na výsledok, ktorý potešil veľa „neznalcov“. Dokázal to, pretože sa tomu oddal ako životu samému.

A učiteľ to hovoril svojim deťom... „Len tak môžete v tomto svete niečo dosiahnuť, keď sa oddáte tomu, čomu uveríte ako životu samému, lebo v tom uvidíte ten život, ten zmysel, ktorý sa tiahne od nevidím do nevidím...“

On to nedokázal, ale napriek tomu „stvoril“ klaviristu, ktorý to dokázal.

Ach, koľko veľa ľudí sa musí podieľať na stvorení jedného génia ? Nakoniec všetky ich očakávania a nádeje, potreby duše a tela sa zhrnú v jednom človeku, ktorý ich pomenuje a oslávi za ostatných... A tí ostatní potom prijímajú jeho diela právom ako za svoje vlastné !

Ach, koľko je rôznych náhľadov na umenie a stvorenie ľudských diel... Toto bol názor už mŕtveho... Ale ten názor žije stále v klaviristovi.

„On bol tým dôkazom po celý môj život“, - myslel si na smrteľnej posteli. Jeho posledné myšlienky nepatrili deťom, ani manželke, ale klaviristovi. Až vtedy ho prijal za svojho...

„Mal som ho mať radšej, veď on trpel aj za mňa...“

„Trpel aj za moju neschopnosť bojovať za sen byť známym skladateľom...“

„Jemu sa to podarilo aj vďaka tomu, že som nebol schopný bojovať s oddaním génia za svoj sen...“

„A tak som to vložil do neho so všetkou tou bolesťou s neuskutočnenia toho sna...“

„Vkladal som to do všetkých žiakov, ale iba on to uniesol...“

A človek nemal ani poňatia, že jeho učiteľ „takto myslel“. Necítil to z neho ani keď videl jeho tvár v truhle. Necítil to z neho !

V karovej miestnosti sa nachádzalo asi dvadsať ľudí... všetkých vekových kategórií. Niektorí boli smutní, niektorí sa tvárili „spoločensky“ a ten zostatok len sedel a pozeral sa okolo.

Do toho zostatku patril aj človek. Neustále sa vracal pohľadom k dcére zosnulého.

Všetci človeka poznali a keďže niečo v živote dokázal, mali pred ním „prirodzený“ rešpekt. Ten rešpekt si všimol aj v pohľade dcéry. Nepozerala sa však na neho často.

Pôvodne mal „kondolenčnú reč“ predniesť syn zosnulého, ale nedokázal prekonať smútok a žiaľ, keď ho oslovila sestra. Muži často neplačú, ale keď už plačú, tak to stojí za to. Aj tento muž plakal viac vnútorne ako „zvonku“, veď navonok bolo vidieť len vlhké oči. Ale vedel, že viac, ako zvládal teraz, by už nezniesol.

V miestnosti, kde tak či tak väčšina považovala „kondolenciu“ len za spoločenskú povinnosť, pretože „ak tu už všetci sedia, tak hádam majú tú reč v sebe...“, sa teda slova ujala dcéra mŕtveho.

Bola to skutočne zaujímavá bytosť, minimálne pre klaviristu, ktorý z nej nemohol spustiť pohľad od chvíle, kedy sa postavila a poprosila osadenstvo o chvíľku pozornosti.

Jej reč :

Ľudia zomierajú, to je prirodzené ako dobre vieme. Nemusím o tom hovoriť, ale predsa len, jedna vec je na zomieraní dôležitá. No... dôležité je ako zomierame. Aj tu sú medzi nami ľudia, ktorí nebudú mať čas zamyslieť sa nad svojim životom, lebo zomrú rýchlo, v okamihu. No môj otec patrila do inej skupinky, do skupinky, ktorá má čas sa zamyslieť. A ako mi povedal, vlastne mi to hovoril často, veľmi si toho vážil. Vážil si toho, že môže prehodnotiť svoj život a zvážiť, čo bolo a čo nebolo dôležité. Načo si spomína... že to bolo s odstupom času dôležité, a pritom v čase, v ktorom sa to odohrávalo, v tom čase sa zdalo, že je to tak nepodstatné... Možno sa vám to zdá teraz čudné, ale on dokázal urobiť zo zomierania niečo, čo mňa napĺňalo silou. Už nemám strach zo zániku.

Hoci... - nahlas si vzdychla, - ... aj keď na záver predsa otca čosi veľmi zožieralo. Vadilo mu, že stratí intelekt a možnosť rozmýšľať. Aj to bolo zvláštne, veď bol len učiteľom na klavír a ešte k tomu... komu z nás by to vadilo ? Veď zvyčajne nám vadí celý ten zánik dokopy, strach, že stratíme vedomie... On však hovoril, že o vedomie sa nebojí, že je v nás, - a usmiala sa na brata.

Hm... viem, rozprávam trochu roztrúsené, - stále sa pozerala na brata a ten sa usmial zase na ňu, pričom ju pohladil po ruke, - ale... tak to má asi byť, nie otec ? - tento raz sa usmiala na „hostí“. - Otec vždy hovoril, že pocity zostávajú, veril tomu, keď zomieral, stále opakoval, že jediné, čo on v živote nedocenil, boli pocity a cítenia... A pritom všetko, čo mu nakoniec zostalo, boli len spomienky a ich prehodnocovanie na základe tých citov a pocitov. A keď som ho tak počúvala a videla ako postupne zomiera a odchádza, cítila som, že toto si zapamätám s pocitmi, ktoré on pri tom zomieraní do mňa vkladal.

A nikdy nezabudnem, keď mi jedného dňa na smrteľnej posteli povedal s hlasom vyrovnaného človeka :

„Dospel som k tomu, že môj život mal zmysel... Mám taký pocit, a nikdy som sa necítil lepšie. Škoda, že to prichádza až teraz, ale aspoň to prišlo. Dal som svetu jeho pokračovanie, ktoré svet tak chcel... v pocitoch, keď som vychoval niekoľko klavíristov - umelcov, v dušiach a v telách, aby sa tie pocity a cítenia mohli zachovať, v dušiach a telách mojich detí.“

Keď mi to povedal, bol tak šťastný, mali ste vtedy vidieť jeho tvár. Potom ešte povedal to, čomu možno nerozumiem, ale myslím si, že by vám to teraz povedal, ak by tu bol :

„Raz sem príde určite niekto, kto zhrnie všetky tie očakávania a zmysly človeka do jedného života, aby sa ľudia mohli zase posunúť v myslení ďalej.“

Myslím si, že na záver života skutočne niečomu uveril a to mu pomohlo dostať svoj zánik na stupienok jedného z vrcholov jeho života ! A za to otca obdivujem.

Dcéra učiteľa si sadla, na tvári sa jej objavili slzy, ale pritom sa „jemne a citlivo usmievala“.

Mohli to byť slzy šťastia... keď sa zamyslíme nad tým všetkým, čo povedala ?

A všetci zatlieskali. Aj človek zatlieskal. Všetci pozdvihli „čaše“ ...

... a všetci to vieme, pôrod aj zosnutie sa prejavuje v kolektíve tým istým, povznesením.

Jedla sa „dobrá“ kapustnica a „dobrý“ šalát. Ľudia sa po jedle rozprávali a spomínali na človeka, na ktorého počesť sa posledný krát najedli. Väčšina z nich, samozrejme, aj po prvýkrát. Ale tak už to v živote chodí.

Človek sa nerozprával s dcérou, aj keď „tá stará chuť“ sa prebudila, a ešte sa k nej pridala aj fakt, že išlo o „zaujímavú“ ženu nielen po sexuálnej stránke.

Nevedel, čo by jej mal povedať. Ak by bola malým dieťaťom, to by asi vedel.

A tak sa zväčša rozprával s riaditeľom umeleckej školy, tej školy, na ktorú sám chodil ako malý, s mužom, ktorý bol dobrým priateľom zosnulého. Rozprávali sa len o „nepodstatnostiach“, o zvuku rôznych značiek klavírov a tak... Rozprávali sa spolu preto, lebo sa nemali s kým iným rozprávať a sami sedieť nechceli.

Keď sa všetko skončilo, keď sa ľudia rozchádzali a človek sa už tiež poberal na odchod, pristúpila k nemu dcéra učiteľa - pristúpila „trochu bojazlivo“.

- Chcela by som vám niečo povedať. Otec si želal, aby som vám to povedala. Keď všetko prehodnocoval, dospel k tomu, že ste bol jedným z vrcholov jeho života, že sa mu podarilo v to, čo skryto dúfal ako učiteľ. A taktiež povedal, že to od vás nikdy neočakával...

- Ďakujem.

Žena sa usmiala, splnila čo mala a poberala sa na odchod. Človek ju však zastavil slovami :

- Keď ste bola malá, bol som raz u vás.

Žena sa k nemu zas otočila tvárou.

- Nespomínam si.

- Túžil som sa s Vami rozprávať.

- A prečo ?

- Báli ste sa ľudí ako malé dievčatko a ja som sa bál ľudí ako veľký muž.

Žena sa pousmiala.

- Áno, bála som sa ľudí, ale vekom to pominulo. Je to vec uvedomenia sa v spolupráci so životom okolo.

- To ste povedala pekne.

- Ďakujem.

Muž sa na chvíľu zahľadel do zeme, ako keby niečo hľadal, ale hneď zdvihol pohľad zase na dcéru svojho starého učiteľa.

- Chcel by som sa s Vami rozprávať ako človek s človekom... Mohli by sme sa niekedy stretnúť ? - povedal to veľmi rýchlo, ako keby sa v ňom niečo „nekontrolovalo“.

Žena sa tomu ihneď vo vnútri začudovala, bol to len pocit, ale nebol zlým pocitom...

Odpovedala pokojne :

- Áno, rada. Ako človek s človekom, to my ešte nikto nepovedal.

Žena sa ešte raz usmiala, ale tento raz to bol úsmev, ktorý mal v sebe viac ako len úsmev.

Potom sa dohodli kde a kedy.

Človek nechcel zostať dlhšie, aj keď to mal v očiach, cítil v duši, že musí odísť a zároveň aj cítil potrebu... že by mal zostať. „Ale to by nebolo správne, bol to len kar“.

Človek odišiel. Keď odchádzal, žena sa po ňom obzrela. Musela kvôli tomu otočiť celým svojim telom...

*

„Tam, kde zomierajú ľudia...“

Človek vedel, že v najbližších okamihoch zloží svoju najlepšiu pieseň. Cítil to.

Sedel za klavírom a mal pocit, že sa v jeho živote niečo zmenilo. Myslel na ženu, ktorú uvidel na kare... keď hral novú melódiu. Tá melódia bola vyjadrením tej zmeny.

Dávno nehral s takým nasadením seba samého. Tým nemal čas ani priestor si to uvedomiť v okamihu, v ktorom hral. Zase !

Hral a v tej hre bolo cítiť :

(ako melódia postupovala... toto bol úvod)

„Tam, kde ľudia zomierajú, ich city budú zvečnené okamihmi v živote iných... Pocity sa opakujú... Pocity sú jedinečné... Pocity sa opakujú... Pocity sú jedinečné !“

(toto bol stred)

„Tam, kde ľudia zomierajú... nech o nich pre dobro ich duší nie je postarané tými, ktorí sa učia, že smrť nejestvuje, že ľudské vedomie v tomto svete nezaniká... to len zmysel a svetlo nezaniká ! (udrel do klávesnice... a hlavou sa akoby pozrel do nebies)
Tam, kde ľudia zomierajú... nech sa neklamú a nezavádzajú, že len bezbolestný život môže byť jediným zmyslom...

Tam, kde ľudia zomierajú... nech láska k stvoreniu im hovorí, že ich život sa môže žiť s ich vlastnými pocitmi a oni majú pravdu... a oni majú právo vybrať si pocity zo života, zaznávať ich, rozvíjať ich vedomím...

Ale pocity sa najlepšie odcudzujú, pretože v okamihu ich cítenia nevieme, prečo ich cítime... To by sme sa nad nimi museli neustále zamýšľať. A máme sa zamýšľať nad pocitmi... pocitmi zo svetla bytia ? Po prvýkrát sa stávajú existenciou, ktorú cítime ako skutočnosť, keď zomierame.

Vtedy, keď zomierame... vtedy môžeme najviac pochopiť, najviac získať, ale aj najviac stratiť...

Vtedy ľudské vedomie je na vrchole, keď sa človek už predtým nevzdá a nezľakne sa zániku vedomia...

Pocity, ktoré zasial do iných, žijú, jestvujú.

Vedomie, ktorým žil... možno po smrti už nie je dôležité. Ani intelekt... Skutky zostávajú. Ľudia, ktorí žijú ich môžu súdiť. Môžu ich ctiť, môžu na ne zabudnúť, môžu sa stať súčasťou mŕtveho ako živého. A živí budú mŕtvi a mŕtvi budú živí.

Pocity zostávajú ! „Sú jedinečné, lebo si ich môžeme uvedomiť a prijať ich vedomím, ktorým žijeme...“ Ale nakoniec vedomie človeka pominie v človeku, pocity a skutky zostávajú, svetlo zostáva, lebo je večné, ale človek tú večnosť nemôže pochopiť, jeho

vedomie nie je večné, jeho pocity a skutky áno... Človek tú večnosť môže precítiť ! ...aj s účasťou vedomia a intelektu... ale potom by nemal povýšiť vedomie a intelekt na rovinu toho precítienia !“

(toto bol záver)

„Tam, kde ľudia zomierajú... sa stáva zomieranie vrcholom uvedomenia, veď čo môže byť viac ako uvedomenie, ktoré si prizná, že môže pominúť ? Vtedy sa v ňom zhmotní svetlo bytia a bytosť aspoň citom pochopí, že môže byť oslobodená vlastným vedomím...

Smrť nie je stratou zmyslu bytia... ten zostáva aj po smrti, hoci vedomie sa vytratilo. Pocity z toho cítenia však zostávajú a stávajú sa pevnou súčasťou stvorenia v jeho zmysle. Zmysel sám o sebe.

... ale človek teda nemôže byť zmysel sám o sebe.

A smrť je toho dôkazom, a zánik vedomia je toho dôkazom, pocity a skutky sa stávajú po smrti súčasťou stvorenia... nech už len v tých, ktorí práve žijú...

Žijú a zomierajú !

Tam, kde človek zomiera... stvorenie sa definuje odznova.“

Dohral. Ale hral „tak odovzdane“, že si nepamätal na nič z toho, čo hral. Nemohol posúdiť, či hral najlepšie, či to bola najlepšia pieseň.

Aký to teda malo zmysel ?

Vracalo sa mu vedomie. Cítil, že zahral najlepšiu improvizovanú skladbu, ale vedel, že ju stratil. Cítil, že si daroval veľký pocit, ktorý sa v ňom prejavuje „láskou“, ale vedel, že je to len pocit a ten nie je pre jeho hudobné napredovanie dôležitý. Ak „ušiel“ a skladba sa stratila v nenávratne...

Je to ďalší súboj „dobrého“ pocitu a vedomia, ktoré potrebuje zachytiť ten pocit pre večnosť, ak tu už nebude.

Človek si uvedomil, že napriek tomu, že zahral skladbu „jeho života“... už nejestvuje... už ju nezopakuje...

„A pocity musia spolupracovať s vedomím človeka, ak chcem, aby boli večné pre človeka !“

Vo vedomí života sa práve človek dostal na akési rozhranie.

Nemôžu tu byť len pocity bez vedomia a nemôže tu byť len vedomie bez pocitov.

Ale teraz ho znovu a znovu začínalo valcovať uvedomenie, že stratil niečo „tak dobré“. Stále nad tým rozmýšľal. Aj keď dospel „uvedomelo“ k niečomu, čo povedalo v ňom „pravdu“, aj tak si vyčítal.

A dokonca sa zamyslel aj nad tým, lebo na to prišiel.

Nedokázal prekonať „pravdu“, že mal pocit, keď začínal hrať, že zahrá niečo dobré, a nič neurobil pre to, aby ten pocit zachytil pre večnosť.

„Bolo to zvláštne... Keď sa človek oddá úplne, stratí svoje vedomie a tým aj svoju osobnosť, nemôže nič vytvoriť, nič, čo by zachytil sám, ak je skutočne sám. A keď má len vedomie a osobnosť, kontroluje sa o rozoberá každý krok a každý tón... Potom mám z toho pocit, že je to umelé... Ale ako nájsť tú správnu cestu uvedomelého spojenia pocitov a vedomia pri skladaní... keď tou cestou je v ľudskom živote prežitie, ale ja nechcem „len prežívať“ pri skladaní, chcem tvoriť... chcem stvoriť pri skladaní... a chcem o tom vedieť a zároveň cítiť, taký krásny pocit, aký som cítil, keď som dohral. Prečo sa mi o tom tak ťažko rozmýšľa? Cítim, že toto je cesta, ktorou sa musím vybrať!

Myslím si, že človek musí prijať svoje prežívanie, ale nie ako fakt, ale ako pocit a vedomie dohromady, len tak potom môžeme hovoriť o svetle bytia v našich činnostiach, skutkoch, láske...“

Súhlasíte s ním?

*

Ak by človek vedel, čo vyjadrovala jeho improvizácia a s akým posolstvom „sem prišla“, možno by tomu nerozumel... možno by sa mu to nepáčilo... ale on iba hral, on bol iba poslom, médiom, ktoré malo niečo zahrať, ale prišlo to v nesprávnom okamihu. Nikto ho nepočúval...

Prišlo to v nesprávnom okamihu? Skutočne? „Stále rovnaká chyba“.

Ved' vďaka tomu, že zahral, čo skončilo a zaniklo vo chvíli, kedy dohral, dospel zase k niečomu novému. Tento raz si to všimol !

... a možno práve vďaka tomu dospeje k niečomu, k čomu ešte nikdy nikto nedospel vo vedomí človeka, lebo aj takí ľudia tu musia byť.

A človek rozmýšľal o sebe tak dlho... o tom, čo dnes zahral...

„Hral som to, čo už nejestvuje, ale hral som to... čo splodilo nové pocity a *nové uvedomenie...*, hral tak dlho, že som zabudol na príčinu svojej geniálnej improvizácie...

Bola to žena ! K čomu všetkému môže dospieť cit a pocit... „zachovania stvorenia“, keď muž túži po láske.

„Tam, kde ľudia zomierajú...“

*

Človek mal sen.

Sen o láske, keď vchádzal do miestnosti, v ktorej sa mal stretnúť s dcérou učiteľa. Bola to cafetéria.

Mal už dosť rokov na to, aby pochopil, že rozhovor medzi ženou a mužom má veľa pravidiel, ale vždy záleží najmä na tom, ako sa jeden po druhom pozerajú. Nie že by niečo očakával, hoci dcéra učiteľa sa mu páčila, no jeho život bol natoľko „bezcitový“, že sa nevyznal v „prejavovaní svojich citov navonok“ :

Dvadsať rokov bez citu je dlhá doba a ľudské city zvyknú zakrpatieť. Aspoň v tom ohľade, že človek začne prijímať všetko ešte viac spôsobom „čo deň dal... to ďalší zoberie“.

U muža v pokročilých rokoch by asi každá rozhladená žena očakávala niečo iné, ale nech už to bolo akokoľvek, zďaleka nebol sám.

Jeho štádium, čo sa týka žien, sa skutočne nezmenilo od pamätnej návštevy matky zosnulej novinárky. Odvtedy sa ešte viac uzavrel pred vonkajšími vplyvmi citov „okoloidúcich“, ale čo bolo prekvapivé, tým sa v ňom akoby eliminoval strach z ľudí :

„Keď od nich neočakávate žiadne pocity, môžete ich vnímať ako prechádzajúce stroje...“

„A pri strojoch zväčša viete, čo očakávať... A ľudia v spoločnosti, podľa spoločenských pravidiel... tiež viete, čo očakávať.“

Nuž, ťažko určiť, či to bola správna filozofia, čo sa týka medziľudských vzťahov, ale človek žil a zatiaľ sa s tým nezaťažoval, pokiaľ mal čo robiť...“

Žena bola oblečená vkusne, to znamená, že muža zaujala. Prišla o päť minút neskôr, ale neospravedlnila sa. Len sa usmiala. Vedela, že má na to nepásaný nárok.

Muž ju pozdravil a ona odzdravila. Keď si sadala, muž sa postavil. Bolo to gesto, ktoré sa dnes už málokedy vidí, takže žena ho prijala so skrytým nemým úžasom.

- To vás napadlo až teraz, alebo ste to mal pripravené už dopredu ?

- Čo myslíte ?

Dialógu už teraz začínala vládnuť uvoľnená atmosféra, čomu sa potešili obaja asi narovnako. Obaja to cítili, neboli si síce istí, ale cítili to.

- Myslím, že to mohla byť kombinácia.

- Kombinácia ? Tam, kde je áno alebo nie, môže nastať aj nejaká kombinácia ?

- Muži a ženy, to sú samé kombinácie, áno a nie.

Obaja sa usmiali. Žena si objednala, pričom keď k nim prišiel čašník, muž ukázal rukou na ženu... akože „teraz si objednáva ona.“

- Myslela som si, že budem pri Vás nervózna, ale nie som.

- Áno, ja tiež bývam pri pekných ženách nervózny.

- Ďakujem.

Muž sa usmial.

- Máte manžela ?

- Áno.

- A deti ?

- Ešte nie...
- Ešte nie, to znie pekne.
- Pekne ?
- Áno, pekne.

Otázka o manželovi trochu ženu znepokojila, lebo muž mal v očiach „taký ten pohľad“. Ale ostatok posledných viet bol už zase „v poriadku“, čo ženu ešte viac upokojilo a uvoľnilo.

Človek sa po odpovedi, že žena má muža, trochu „rozosmutnil“, ale potom si povedal, že „taký je život“
 „Aspoň sa dobre porozprávame.“

- Viete, rád sa s ľuďmi rozprávam... teda keď sa už s nimi rozprávam, rád im dávam zvláštne otázky...
- No, som zvedavá... Skladáte asi aj preto, že sa pýtate na také otázky, všakže ?
- Možno áno. Možno z takých otázok môže vzniknúť ten pocit, ktorý potrebujem pri skladaní.
- No, tomu síce rozumiem, ale neviem si to v sebe predstaviť...
- Nikdy ste v sebe nemala chuť niečo tvoriť ?
- Ako sa to vezme... Chcem mať predsa deti.
- Áno, ale či Vy sama...
- Nemám to v sebe, a tak môžem len žiť. Prijímať to, čo máte v sebe vy. Vašu hudbu.
- Nežije sa s tým ťažko ?
- Vy ste tu vlastne kvôli takým ako ja, nie kvôli takým, akým ste Vy.
- Už som k tomu dospel, ale malo by ma to zaujímať vo chvíľach, keď tvorím ?
- A malo by ma to zaujímať vo chvíľach, keď Vás počúvam ?
- Ani sa nezdalo, že sa za takú krátku chvíľu dostaneme tak ďaleko...
- Dostali sme sa ďaleko ? Ja stále zostávam žiť len vo mne, nezdá sa mi, žeby som sa s Vami niekam dostala.
- Tak to je vaša odpoveď na to, či niečo tvoríte ? Že zostávate žiť len v sebe a že Vám to stačí !?

- Tá otázka... sa mi zdá zbytočná... otázka, či mám chuť tvoriť, sa mi zdala zbytočná, vážne, som úprimná.

- Jasné, dobre.

Na ženskej tvári sa objavil šibalský úsmev. Človek nevedel, či je „ženská hra“ alebo úprimnosť... alebo : kombinácia !

Rozhodol sa.

- Hm... Vysvetlite mi ten Váš úsmev. Som len zvedavý, že či to, čo som si myslel, bolo správne.

- A čo ste si myslel ?

- Že je to irónia.

- Keď Vám poviem, že ani sama neviem... Jednoducho som sa tak usmiala.

- Aha, prekvapenie na prekvapenie.

Ženu začal ten muž skutočne priťahovať. Vedela o tom a cítila to.

Teraz to bude z jej strany hra o silu „uvedomenia sa“.

- Ste skutočne zvláštny muž.

- To je kompliment ?

Žena sa znovu usmiala. A tak sa usmial aj muž. Už dávno sa v takých krátkych časových intervaloch neusmieval... Mal radosť z toho, že necíti „strach“ a je slobodný voči tejto žene vo vyjadrovaní a prezentovaní sa.

Žena čakala, že stretnutie sa bude „točiť“ najmä okolo jej otca. Muž ju prekvapil...

Žena neočakávala, že o toľko starší muž môže byť taký príťažlivý...

- Myslím, že tvorenie nie je iba pre ľudí, ktorí samí nedokážu niečo tvoriť, to by bola len zábava. Podľa mňa skutočné tvorenie je o posúvaní hraníc v ľudskom myslení...

Tento raz sa žena nasmiala.

Tento raz ona prekvapila muža, keď povedala :

- Mám taký pocit, že tento raz máte pravdu...

Človek sa letmo pousmial, ani nie kvôli tomu, čo žena povedala, hoci ho to potešilo, ale kvôli tomu, že žena použila spojenie „tento raz máte pravdu...“

V ženskej mysli sa objavila myšlienka, že aký asi musí byť tento muž v obyčajnom živote so všetkými dňami, ktoré plynú... „Pri niekom si to dokážete predstaviť, ale pri tomto nie...“

- Ako dlho ste spolu s manželom ?

- Šesť rokov.

- To si neviem predstaviť.

- Nikdy ste nemali... partnerku ?

- Nie... ak myslíte životnú.

- Prečo ?

- Už som sa nad tým dávno nezamýšľal.

- Viete, čo sa hovorí o takých ľuďoch, nie ?

- Tak povedzte.

- Že buď sú ich svety priveľmi hlboké... na to, aby sa zaoberali niekým iným... alebo naopak... nie sú žiadne, takže sa nedokážu zaoberať nikým...

- Dá sa s tým súhlasiť... ako so všetkým, keď chcem súhlasiť.

- Chcete so mnou súhlasiť ?

- Nemyslím si, že by to bolo nevyhnutné. Chcem súhlasiť, lebo súhlasím s tým, čo ste povedala.

- Tak potom prečo ste povedali ten dovetok ?

- Vy ste tiež povedala, že „tento raz mám pravdu“.

Žena uznanlivo pokývala hlavou, čo sprevádzala hra pier. Jazykom sa dotkla spodnej pery, ale nie veľmi výrazne, len tak, aby to nevyznelo nejako vulgárne, ten dotyk len sprevádzal ľahký úsmev.

Ich hra sa stával aspoň raz bytostnou aj medzi slovami. Nieкто by to mohol nazvať „láska medzi slovami... ale tá fyzická“.

- Myslíte si, že láska je hrou uvedomenia človeka ?

- Opäť ste veľmi ďaleko. Láska... Zažila som ju a vtedy som sa veru na dajaké moje uvedomenie, či ako ste to povedali, nezameriavala.

- Teraz lásku už necítite ?

- Vy ste už niekoho milovali, lebo sa pýtate, akoby ste ešte nikoho nemiloval ? A to by bolo od umelca vášho formátu zvláštne. Veď vy ste tí, ktorí vyzliekajú lásku do naha alebo ju oblečú do tých najlepších šiat.

- Ak teraz necítite lásku, nie je to už len hra vášho uvedomenia ?

- Nevyzliekajte ma do naha...

- Takže rozumiete.

Žena sa usmiala, ale tento raz to bolo „intelektuálne vyzývavé usmianie“. Táto žena takmer pri každom usmiatí predviedla niečo iné.

Oni sa možno stále iba navzájom tak oľúkávali, aj keď ťažkotonážne.

- A čo taký život človeka... je podľa Vás priamo úmerný uvedomeniu človeka v jeho jestvovaní ?

- Nevieť ako to myslíte ? Čo je vo Vašich slovách to uvedomenie ?

- No, podľa mňa... Niekoľko žije život... jednoducho jestvuje... niekto cíti, že žije, ale stále jednoducho jestvuje... niekto cíti, že žije, vie o tom, že žije, takže jestvuje aj v tom cítení, niekto cíti, že žije, vie o tom, že žije, ale cíti a vie o tom v tom žití akoby spoločne v jednom okamihu... takže jestvuje v stvorení... s jeho uvedomením sa.

- Aha... veľavravné... ale povedali ste asi, čo ste mali povedať... V tomto nepomôžem... Ale medzi nami, našla som sa asi tak v strede.

Muž sa usmial, cítil a vedel, že žena nemá zrejme už žiadny záujem pokračovať v pridávaní nových a nových viet do kolosu tohto dialógu.

Práve dopila, čo si objednala. Muž si to všimol.

- Celkom na záver... - povedal a ona sa mu „zamyslene“ pozrela do očí... - poznáte jediný dôvod, prečo by sme si nemohli tykať ?

- Nie...

- Takže ja som...

Aj žena povedala svoje krstné meno a podali si ruky.

- Napriek tomu, že sme sa dnes rozprávali iba krátko, ja som spokojný. Samozrejme, ako si na tom ty, to neviem... - človek už v tomto veku nemal problém, povedať čo si myslí, alebo čo chce. Akosi k tomu dospel, jednoducho to prišlo samo. Nenútil sa. Alebo sa iba neobmedzoval v myslení a rozoberaní situácie ?

„Ťažko povedať...“

- Zajtra mám koncert, je čas na prípravu... - dodal.

To, čo zažila dnes dcéra učiteľa, ešte nikdy nezažila. „Zvláštny muž...“ Povedal veľa vecí, ktoré sa jej zdali zvláštne a pritom to v nej nevyvolalo pochybnosti, len akési otázky, ktoré skôr v sebe cítila ako by si ich sama v duchu hovorila...

Uvedomila si, že sa musí postaviť. Človek jej zatiaľ medzitým povedal :

- O týždeň v utorok ťa ku mne pozývam. Môžeš si to vysvetľovať ako chceš, to je na tebe, ale chcem ti zahrať jednu novú skladbu, ktorú ešte len zložím.

Žena sa ne neho pozrela viac nechápavo ako chápavo, ale nepovedala na to vôbec nič. „Cítila, že ten muž ani nepotrebuje odpoveď.“

Muž a človek jej obliekol kabát. Žene prešli po chrbte zimomriavky.

A možno človek ukončil dialóg trochu násilne... možno v pravom okamihu... Ako sa cítila tá žena ?

Ešte len sa v nej prejavila skryté odozvy... ale už teraz bola „najzvláštnejšie“ unesená. Ale či príde, to sama nevedela...

Človek ju odprevadil k autu. Prehodili medzi sebou ešte zopár, viac-menej nepodstatných, slov o tom, kde kto býva... koľko sa platí za nájom... a či je žena spokojná s autom.

Keď odišla, človek sa potreboval prejsť a urovnať si myšlienky. Pri rozhovore vlastne žiadne „pevné“ nemal, pretože jeho otázky a slová boli jeho myšlienkami...

*

Človek mal sen, keď sa prechádzal.

Sen o svetle, ktoré začínal cítiť chápaním. Je to ťažké vysvetliť, nakoniec človek sa to v sebe nesnažil vysvetliť. Cítil tie slová :

Si na dobrej ceste.

V myšlienkach sa mu vzdŕaľoval obraz ženy. Pozeral sa síce pred seba, ale skutočnosť nevnímal. Opäť žil vo vnútornom svete, ktorý ho ťahal do nových končín ľudského myslenia. Cítil sa obrodenný, lebo už o tom vedel a rozhodol sa to vedome prijať cítením.

Necítil šťastie ako také, necítil sa „vrcholne“ ako taký...

Dospel k Bohu a zmyslu a k láske k stvoreniu cez vlastné dielo ?

Dospel teda k Bohu ? K viere, že zmysel je hnacím kúzlom, ktoré vychádza z možnosti byť postihnutý v akejkoľvek existencii. O to mu išlo... lebo si to uvedomoval.

A dokázal to aj precítiť, preto mu teraz prechádzali po chrbte zimomriavky.

Cítil sa ako osvietený. Svetlo do neho vstupovalo a on nespal, bol si toho vedomý, že nespal. Neprekážali mu ľudia okolo. Nevidel ich tváre, nevidel ich duše. Bol to iba on a celé stvorenie proti ktorému už nestál vo „svätom“ boji.

Bol ním ako myšliaca bytosť. Tak jednoduché...

„Ale on to dokázal s intelektom a cítením, precítením bytia v stvorení.“

A hoci nepočul žiadnu hudbu, a hoci pomaly prestával myslieť na ženu, do ktorej sa „zamiloval“, lebo takú tézu mu núkali pocity, cítil sa „navždy slobodný vo svojom uvedomení“.

Je sloboda pocit alebo uvedomenie... alebo len ďalšia kombinácia oboch možností v ľudskom poňatí ?

Ten kto niekam dospeje, málokedy sa pýta ako tam dospel...

V tej chvíli, keď cítil, že sa stáva súčasťou sveta cez uvedomenie, ktoré v ňom „spolupracovalo s jeho vlastnými pocitmi a cíteniami“, nechcel = nepotreboval = nemyslel na to, ako sa tam dostal.

Viedlo ho to dopredu za svetlom.

Svetlo nevidel, ale stával sa jeho súčasťou. A zrazu mohol zdvihnúť hlavu, a zrazu sa mohol slobodne pozeráť na okoloidúcich. To, čo videl ho naplňalo istotou, že sa uvedomuje v tom, čo cíti !

Každého muža, každú ženu, každého človeka, ktorého videl... Tak sa snažil, aby ich videl ako samotné stvorenie, ale za celý ten čas v tom, čo cítil v sebe, nenašiel odozvu v iných. Ale neznepokojovalo ho to...

Objalo ho „presvedčenie“, že on je ten, kto má zložiť hudbu, ktorá ukáže ľuďom... ktorá prinesie ľuďom pocity, ktoré cíti, aby ich mohli cítiť aj oni, ak budú chcieť. Ešte neprišiel na to, ako im dať aj to uvedomenie... Vie len o tom, napriek tomu, že je presvedčený, že si svoje pocity uvedomuje, vie len o tom ako dávať tie pocity... ale možno on nie je ten, kto by mal dať von zo seba aj pocity aj uvedomenie v jednom.

Nevie... Ako to ? Vie odovzdať len precítenie, on vie... Ale svoje uvedomenie, ako by ho mal odovzdať ?

Vrátil sa domov čo najrýchlejšie. Vrátil sa len k presvedčeniu, že „on je ten, kto prinesie tie pocity...“

Veril tomu bytostne a vedel o tom všetkým, čím bol.

Tento raz, keď si sadal za klavír, už nezabudol zapnúť diktafón.

Začínal hrať, ale už si nehovoril, že „toto bude moja najlepšia pieseň... Už cítil tú pieseň, ale myseľ mal čistú... nie prázdnu...“ Uvedomoval si každý tón, uvedomoval si každé ľudské slovo, ktoré dáva do melódie... Bola to búrlivá melódia :

„My za svetlom chodiť nemusíme, veď kam chodí žena, keď má dieťa v sebe ?

Koľká to bolesť, ale výsledok nie je nikdy istý...

A prázdnota sa dokáže zhmotniť, ak človek prežíva v pásomnici, ktorá jestvuje v ňom.

Človek sa môže stať svetlom, až keď presvieti tmu. Môže predsa matka myslieť na smrť dieťaťa, keď ho rodí a ono sa ešte nenadýchlo ? To dieťa by to mohlo stáť život, lebo matka ešte môže myslieť skutkami za dieťa...“

(Človek sa smial, keď hral. Bolo to zatiaľ jeho vrchol v prenesení svojho vnútra na klávesnicu. Otázka len znie, že koľko ľudí bude vidieť za tou „precítenou hrou“

myšlienky človeka ako stvorenia v pocitoch, ktoré neustále plynú a zároveň sa vyvíjajú v tom človeku ?)

Vyvrcholenie skladby :

„Odrhni si posledný vlas a spýtaj sa, pre koho vôľu všetky ostatné vlasy odišli, keď to nebola tvoja vôľa ?

Ach, chlapci a dievčatá, je naše uvedomenie sa v tomto stvorení tým vrcholom, ktorý musíme za každú cenu obhajovať, keď sa veľakrát tak srdnato snažíme žiť „vlastne bez neho“ !?

Odpoveď je na tebe. Vedú pocity k uvedomeniu alebo uvedomenie k pocitom ?

Nech už jedno či druhé vedie k tomu alebo k tomu : pocity k uvedomeniu, uvedomenie k pocitom, obidve časti *ľudskosti* sú len tým istým v stvorení, ktoré plynú pre niečo viac ako sú len ľudské pocity a uvedomenie, ak ešte bude mať prísť k niečomu viac, keď stvorenie obsahuje aj všetok svoj čas ?

A človek dohral svoju pieseň. Jeho sen pri plnom vedomí sa skončil... Nateraz. Bol to jeho zatiaľ najdlhší deň, v ktorom si myslel - cítil, že „spolupracuje“ so stvorením.

Zavrel klávesnicu.

Nie že by všetkému rozumel, všetkému, čo hral, ale „bola to nakoniec len ďalšia pieseň...“ Či nie !?

Nemal však chuť spochybňovať sa. Toto bola ozvena tých stratených dvadsiatich rokov, počas ktorých sa to vedome naučil...

Po veľkých melódiách, po veľkých výkonoch prichádza prázdno, najmä vtedy, keď nie všetkému, čo ste „dostali zo seba“ von, rozumiete.

A človek ešte nevedel ako sa tomu vyhnúť... Napriek všetkému, stále to nevedel... Len cítil, že sa toho musí zbaviť !

*

Sú podniky, ktoré sa starajú o život človeka, plánujú ho, a sú zase podniky, ktoré sa starajú o zánik človeka so všetkým duševným luxusom, ktorý k tomu patrí. V takom jednom „podniku“ bol umiestnený aj otec klaviristu.

Bol to nový druh podniku, kde ľudia dostávajú „lásku, starostlivosť a úctu“ pri najintímnejšej ľudskej činnosti, zomieraní. A tá „láska, starostlivosť a úcta“ je precítená, veď to robia v podniku, kde sa zaoberajú zomieraním ľudí len profesionáli a vzdelaní ľudia s tou najvyššou empatiou.

A človek pri zomieraní potrebuje najmä citovú spoluúčasť, uvedomenie si života veľmi nepomôže, ak potrebujete cítiť stisk ruky.

Človek dostal ponuku, aby umiestnil otca do takého zariadenia, kde je luxusom zomierať, ak ste osamelí. Zaplatil, ale to nebolo všetko, veď každému muselo byť jasné, že v takom „citovom titaniku“ nedostal nikto miesto len za peniaze. Tento ústav bol „odmenou“ a schádzali sa v ňom len ľudia, ktorí niečo naozaj dokázali.

Každý človek, umiestnený v podniku vrcholného zomierania, mal špecifický program, aby sa cítil pri zomieraní „plnohodnotne“. To bol aj prípad otca klaviristu. Jeho stav sa zo dňa na deň zhoršoval, a hoci ho syn navštevoval pravidelne v dvojdňových intervaloch, nevidel celý jeho úpadok mysle. Videl len časti.

Človek po neistote, ktorá ho sprevádzala odvtedy, čo zložil skladbu, ktorá zostala zachovaná na veky ľudského pokolenia, pocítil túžbu ísť za otcom, aj keď ešte nenadišiel čas... Uplynul len jeden deň od poslednej návštevy. Ale mal pocit, že „musí“. Tento raz sa v ňom nachádzal nový nepokoj, s ktorým sa ešte v živote nestretol :

„Ako postupujem dopredu na ceste za otcom, ktorý zomrie, tým sa cítim neistejšie, keď nachvíľu zastanem a porozhliadnem sa po ľuďoch a ich odkazoch v tvárach.“

Okolo otca bolo vždy dosť pekných sestričiek, syn mal z toho radosť, aj keď nemohol vedieť vo svojom vedomí ako to pôsobí na odchádzajúce vedomie starca.

Človek sa postupne vyrovnával so životom otca v sebe, ale aj s tým sa musí skôr či neskôr vyrovať každý syn. Rozmýšľal, teraz keď jeho otec bol každý deň bližšie k

zániku vedomia, ako bol vychovaný, čo všetko bolo zlé a nesprávne a čo bolo dobré a chvályhodné.

Nakoniec si to v mysli urovnal. Už v ňom neboli iba výčitky, ale aj priznanie, že otec za svoj život niečo dokázal, nech to bol iba on sám - jeho syn... Bolo to aj jeho vedomie, ktoré splodilo vedomie, ktoré ovplyvní viac vedomí...

Keď ho videl ležať, už to nebol iba okamih splnutia „lásky k blížnemu svojmu“, ale už to bolo vedomie, ktoré spolupracovalo s citom k človeku, ktorého po celý život miloval a ticho obdivoval v jeho „neprejavovanom“ bytostnom trápení... Možno otec človeka nedospel k tomu, k čomu jeho syn, nedokázal to, čo jeho syn, ale určite bol takisto dôležitý pre celé stvorenie, keď zachoval „toho“ syna. Zachoval ho a chyby sa nerátajú, ak ten syn prežil a zdokonalil pocity človeka v novom svete, ktorý sa neustále vyvíja.

Syn človeka zrazu vedel, že ho má rád a vedel to precítiť s takou radosťou !

Človek podišiel k otcovej posteli a stisol ho za ruku. A otec sa pozrel na syna. Už nedokázal rozprávať, ale syn to cítil v jeho očiach. Rozhodol sa to povedať za obidvoch :

- Milujem ťa ako stvorenie !

Sestričky sa v miestnosti pozreli jedna na druhú. Zažili veľa vecí, zažili veľakrát povedané „milujem ťa“, ale ešte sa ich nikdy hlas muža nedotkol vo vnútri tak hlboko a pravdivo ako teraz.

A otec mohol ležať v podniku na „najlepšie svetské a duševné zomieranie“ veky, nikdy by nedostal taký dar ako teraz. „Tak predsa sa dočkal toho, že ho vlastný syn nazve stvorením v jeho živote... tým, čo sa v živote nedá prekonať, ani nahradiť...“

A muž, ktorý nemôže vyznať svoje city, môže synovi len stisnúť ruku a tým odpovedať. A otec, ktorý plače, pozerajúc sa synovi do očí... musí v sebe cítiť tú púť celého stvorenia aj v sebe samom...

Nie, veru nie, zomieranie nie je tým najintímnejším ! To plač z očí otca do očí syna, plač z lásky, plač z úcty, plač z citu, ktorý sa nedá zastaviť... je tým najintímnejším pre syna a otca zároveň.

A človek sa dočkal ďalšieho posunutia, keď sa zamyslel nad situáciou, ktorú zažil. Rozhodol sa, že zostane pri otcovi. Nie preto, že zomiera, ale z lásky a uvedomenia, že už tu nebude a už nebude mať komu vyznávať svoju lásku... lásku k rodičom, ktorá sa nedá nahradiť v žiadnom inom vzťahu.

A tak syn držal otca za ruku, keď zomieral. Sestričky boli zbytočné, psychológovia a lekári „podniku“ boli zbytoční... Uvedomili si to - aspoň na chvíľku, ale nebolo to tak bolestivé ako by predpokladali, pretože videli to, čo ešte nikdy nevideli, to, čo ešte nikomu v „ich podniku“ nedokázali dať, nikomu s takou úctou a pátosom... Zomieranie pri najvyššom milovaní človeka človekom.

Možno otec človeka zažil jedno z tých najlepších zomieraní na planéte Zem. Kto vie ?

... ale otec aj syn si tým boli aspoň na chvíľu istý v pocitoch, aj v ich uvedomení. Stretli to v sebe, stretli sa pocity s uvedomením... Tak nebol to zázrak !?

Keď otec človeka vydychoval naposledy, syn to cítil.

A syn nepociťoval bolesť, naopak, len lásku, lebo bytostne vedel, že to bol posledný pocit jeho otca. To bolo jeho naplnenie a predurčenie ! V tej chvíli.

Keď otec človeka zomrel, až vtedy syn pocítil bolesť, ale v tej bolesti nebol smútok a strach, bola to len bolesť, ktorá sa však dala nazvať pozitívnou, pretože vyjadrovala len cit, ktorý už nebude opätovaný v očiach mŕtveho. „Môže však zostať v srdci“.

A v srdci syna človeka už **navždy zostane** pocit a uvedomenie, že to dokázal, na poslednú chvíľu, ale predsa, dokázal dať otcovi to, čo si otec zaslúžil, cit s uvedomením pre lásku k bytosti, k otcovi ako k celému stvoreniu v tom najkrajšom okamihu života pre každého, čo niečo a niekoho stvoril na tomto svete.

A doktor sa len pochabo pousmial po treťom poháriku. Sedel pred ním človek a jeho výkonnosť sa stávala čoraz menej poľutovaniahodnou.

Človek pil piaty pohárik slivovice a „oslavoval“ smrť otca s primátorom celého podniku, ktorý sa stará o „zmysluplné“ zomieranie ľudských bytostí.

Poznali sa už dlho, ale spoznali sa po rokoch až v okamihu, kedy si človek objednával pobyt svojho otca v „podniku“. Doktora človek zaujal, mal z neho pocit, že niečo vie, ale on sám, doktor, o tom nemá ani poňatia... Predtým to v ňom nikdy nevidel.

Pozerali sa na seba, ale alkohol im prezrádzal, že dnes pôjde o niečo iné, ako o vzájomné a spolu sa dopĺňajúce filozofovanie o zmysle sveta.

Objednali si ešte ďalší pohárik, pričom doktor sa zdržal dve kolá, lebo „nebol zvyknutý...“

- Je to zvláštne... ako z nás uniká vedomie, nie ? - spýtal sa človek, ktorý predsa zapíjal smútok... a bolesť. Pritom ešte pred tromi hodinami sa cítil úplne inak. Oslobodene !

- Ani nie, my toto musíme robiť !

- To si nemyslím.

- Ale áno, toto je to, čo musíme robiť a zvládnuť preto, aby sme ešte zajtra niečo mohli rozoberať...

- Nie, vážne, to si nemyslím !

Napriek tomu, že si nerozumeli v ich malom probléme, teraz sa nachádzali v štádiu, že potrebovali jeden druhého. A obaja si toho boli vedomí, hoci už pociťovali opitosť.

- Mám problém s bojom môjho vedomia v tomto svete a tiahne sa to celým mojím uvedomením sa v tomto svete, -povedal človek.

- Ako to myslíš, Bože ? - spýtal sa... už vedome napitým hlasom doktor.

- To neviem... to neviem...

- Ale mal by so vedieť...

- Mal by si...

Obaja už boli natoľko napití, že strácali kontakt jeden s druhým. Ale nakoniec im to predsa len nevadilo, pretože sa zase oddávali niečomu, čo by v nich stále prebývalo, ak by o tom tu a teraz nehovorili nahlas.

Už od mladých liet sa zdravili na ulici, keďže ich otcovia boli dobrí priatelia.

- Niečo ma trápi, - povedal lekár, ale bol to hlas človeka, ktorý stratil kúzo života.

- Každého niečo trápi, každého... - zo strany človeka išlo skôr len akýsi pokus o spoluúčasť, ktorú v tej človek považoval za najpotrebnejšiu v tomto priestore.

- Ale... pozri na mňa...

- Pozerám na teba... pozerám...

- Pozri sa na všetkých tých ľuď, ktorí majú IQ nejakých 78... myslíš si, že potrebujú nejakú rozdvojenú osobnosť na chápanie sveta... Myslíš si to ? Stačí im jedna, nebudú mať v sebe žiadne vieš... Vieš... to my ľudia, ktorí niečo tvoríme (on „tvoril“ len zomieranie)... to my trpíme rozdvojením osobnosti... pretože tak to v sebe vieme najlepšie vyriešiť. Je to jednoduché riešenie prírody, rozdeliť to, čo by spolu nevydržalo a zaniklo. Pozri sa na mňa, ja mám IQ... a to je jedno... vysoké... ale moje osobnosti... mám ich v sebe veľa... mám ich dve ? Mám ich tri ? A koho to zaujíma, že musia byť rozdelené, lebo to, k čomu dospeli... k čomu som dospel, je protichodné ? Keď tie tri osobnosti... sa vo mne plynulo striedajú... A ja ani neviem, kedy používam každú z nich.

- Kašli na to...

- Nie, to nie !

- Tak pokračuj ! Ja si ňa rád vypočujem... - ktohovie, ako to „ten“ človek myslel ?

- Ja veru musím pokračovať ! Počúvaj... čo keď... každý vývoj potrebuje len jednu... osobnosť, stálu osobnosť... vieš ako ty myslíš ? A pitie, a tvrdá práca... a genialita a neustále uvedomelé zvädzanie boja o prežitie potrebuje osobnosť navyiac, aby sa ten tlak vyrovnal ?

- Nie, to neviem... - trochu nezaujato odpovedal človek, ktorý už „veľmi“ nevnímal doktora.

Ale lekár veľmi nevnímal jeho odpoveď. V podstate sa rozhodol rozprávať ďalej, či už by ho niekto počúval alebo nie...

Aj keď potreboval tvár do ktorej by sa mohol pozeráť.

A tak začal. Bolo to „definitívne“ opilecké rozprávanie :

- Vieš... pozri... mám taký pocit... Možno je to ako nejaký most...

- Aký most ?

- OK, to bola chyba, ešte raz.

- V pohode.

... a človek sa začal smiať...

- Prečo sa smeješ ? - ozval sa lekár.

Človek sa prestal smiať a pozrel sa do zamrznutej tváre spolubojovníka.

- Smejem sa na nás. Život má v sebe úplne všetko, aj tú najväčšiu iróniu a aj tú najväčšiu pravdu, a zväčša v jednom, - pravda, človek reagoval trochu „podráždené“, čo sa týka mimiky tváre, pretože už ho nebavilo rozoberať „hlúposti“.

- Prosím nechaj ma pokračovať... Ja toto musím povedať, musím to dostať zo seba von, aby som zajtra vstával čistý, - lekár si vôbec nevšimával viet človeka.

- Dobre... - a človek sa poddal. Potreboval spoluúčasť, o ktorej nebude pochybovať, takže „dovolil“ svojim mlčaním lekárovi „niečo veľké povedať“.

A lekár teda začal svoju „veľkú“ reč :

- Vieš, bytosti sa pohybujú v tomto svete a ani nevedia, čo tu robia...

- Ako to môžeš povedať ? – no, takže sa človek ešte nepoddal ! To bola irónia z jeho strany. Mal taký pocit, že tu sedí s človekom, ktorý si myslí, že prichádza na niečo, na čo nikto iný pred ním. Ale hneď ako sa spýtal s hlasom vysmiatia, si „uvedomil“, že sľúbil svojmu spolubojovníkovi, že ho nechá dopovedať.

Už bol napitý, pretože práve v tomto okamihu si to prestal „plnohodnotne“ uvedomovať.

- Prosím, počúvaj ma ! – chytil ho za rameno lekár, nevšímajúc si ironickej otázky.

- Dobre, dobre... – a človek už skutočne rezignoval.

Lekár sa vražedne pozrel na svojho „kumpána“, a pokračoval :

- Podľa mňa... niekde v strede ľudského uvedomenia sa nachádzajú všetky tie anomálie, kde sa ukáže, že človek má v sebe niekoľko osobností... taký priemerný človek... Ale nakoniec musí dospieť len k jednej... veď inak by to nemalo zmysel...

- Zmysel... - ticho zopakoval človek, ktorý sa už ukladal na spánok... na stole v jednej z tých „filozofických“ krčiem.

Ale lekár ešte pokračoval :

- Stále mám v sebe niekoľko osobností, cítim to. V každom okamihu, hodinu po hodine, môžem na tú istú vetu reagovať inak... Ale jedno viem... že nakoniec človek musí dospieť len k jednej osobnosti... Tak ako začínal, s osobnosťou, ktorá toho vedela tak málo, ale bola iba jedna... tak asi aj skončí... s jednou osobnosťou, ktorá obsiahne

celý ten vývoj človeka za celý jeho život... Je len jedno stvorenie, je len jedna osobnosť človeka v jednom človeku !

To bolo posledné, čo stihol „zakričať“ predtým ako upadol do „oslobodzujúceho“ bezvedomia opilca s nevyužitým intelektom.

„Nanešťastie“ jeho partner v dialógu už zaspal niekedy pred dvanástimi vetami...
Človek zaspal.

A človek možno musí ku všetkému dospieť „pekne“ sám !

Možno ?

Keďže človek už spal !

*

Čo predchádzalo „filozofickému“ rozhovoru, ktorý zostal „nedokončený“ ?

Veta lekára, ktorú povedal človeku na chodbe, keď vyšiel z miestnosti, kde práve skončil otec človeka :

Človek by sa mal učiť zomierať od malička... A toto, čo som dnes videl, to, čo ste ty dokázal s otcom, by sa malo deťom púšťať ako dokument, že aj zomieranie môže mať zmysel !

*

Človek mal sen.

Opilecký sen o zlých démonoch, o rozvrate osobnosti. Niečo sa mu pred očami mihalo, ale on nedokázal zaostriť. Ak to bolo svetlo, necítil ho. Ale niečo zlé sa v ňom za neho spýtalo : mal by som ?

Znovu sa v ňom objavovali myšlienky, na ktorými nemal kontrolu. Vety prichádzali a odchádzali, pocity z nich sa vryli do duše alebo zanikli s vetou, ktorú mal človek v sebe „podvedome ?“ :

Viem, že som !

Ostatné vety boli neusporiadané a vychádzali zo všetkého, čo za posledné dni zažil.

„Možno som sa musel opiť, aby som zase tak trochu spochybnil vedomie, ktoré chce stále odo mňa niečo viac... Musel som sa opiť, aby som zaspal a dokázal potlačiť emócie zátarasami, ktoré teraz ešte vydržia hádam aj dva dni.“

Ak by to už niekedy nerobil...

V spánku sa nevyznal, bol iba nemým a takmer hluchým účastníkom vlastného sna.

Videl pred sebou obraz... A už to bola skutočnosť :

„Vidím dve svetlá, rovnaké svetlá. Viem len, že jedno z nich je to pravé svetlo bytia. Ale necítim vo vnútri ktoré, lebo som opitý.

Nejdem nikam, nepostavím sa, aj tak by som nešiel rovno. Bez pocitov, že ktoré svetlo je to pravé bytie, nemôžem ísť nikam. Ach, moje pitie !

Nie, vyhrám svoj opilecký boj ! A idem, a kráčam.

Vyberiem si svetlo na pravo. Prichádzam k nemu opatrne, necítim žiadne teplo a pritom už stojím pri ňom. Je tak malé, tak maličké. Chcem sa ho dotknúť. Dotknem sa ho, ale popálím sa ! Je to iba obyčajný oheň, ktorý nepotrebujem, keď mám zápalky vo vreckách.

Popálil som sa a nahneval som sa na seba. Človek, ktorý necíti, kráča iba na slepo, nech aj vidí svetlo pred sebou, môže kráčať po celý život za ohňom, ktorý si kedykoľvek založí aj sám na ktoromkoľvek svetskom mieste !“

A opilecké výčitky dosahujú v sne vrchol :

„Každý deň si myslím, že chcem niečo iné, záleží na tom, kde je vo mne práve tieň, ktorý vrhá niečo, čo zabraňuje presvietiť celú moju bytosť skrz na skrz, presvietiť svetlom bytia.“

Človek začal zo spánku mykať rukami.

Človek začal zo spánku mykať nohami, keď prestal mykať rukami. Nevnímal to tak, ako my počas dňa „nevnímame uvedomením“ ďalšie a ďalšie, nové i staré, neustále sa striedajúce - prichádzajúce pocity.

*

Človek mal sen.

Bol to však iný sen, ako ten, ktorý mal pred chvíľou. Aj keď išlo iba o pokračovanie v príbehu človeka, samotné snívanie sa posunulo do inej roviny. Človek zase začal pracovať so svojimi myšlienkami v spánku a ponúkal ich na „spracovanie“ priestoru, akoby veril, že sa k nemu vrátia odpovede, vyplývajúce z tých myšlienok... hoci sa v tých myšlienkach veľakrát ani nemusel na nič pýtať.

„Ak tu máme uvedomenie sa, môže byť dobré alebo zlé uvedomenie toho základu, že sme, že o sebe vieme ?

Môže byť dobro a zlo obsiahnuté v základe vety - viem, že som - ?“

A „prekvapivo sa k nemu hneď dostavila odozva...“, lebo toto pocítil v okamihu, v ktorom dokončil svoje snové myšlienky :

„Ako by mohlo byť to základné ľudské uvedomenie si toho, že človek jestvuje, dobré alebo zlé ? Môže byť zmysel stvorenia zlý alebo dobrý ?“

Človek sa teda upokojil, pretože presne to chcel počuť.

Jeho spánok sa z prvotného opileckého či roztriešteného štádia opäť posunul k pokojným vodám, kde sa pri spánku môžeme usmievať počas pátrania vo svojich myšlienkach. Škoda iba, že to bolo asi tak tisíce posunutie z rovnakého miesta na rovnaké miesta, čo sa týka jeho života a procesu vytriezvenia v spánku s ľudskými myšlienkami.

Napriek tomu, že jeho uvedomenie sa vyvíjalo a dobíjalo „stratené ľudské méty“, človek sa musí mať neustále na pozore...

Čo všetko si človek ešte bude musieť obhájiť na ceste za svetlom bytia ? „Niet obhajovania v takej ceste, musíš len ísť a pretrpieť ten chlad, pretože inak sa môže stať, že zomrieš ako si sa narodil...“

A on si myslel, že už pokročil, ale bez dokončenia „výstupu“ ste nič nezdolali !

*

Človek vstal a pozrel sa do zrkadla. Nemyslel na klavír, nemyslel na ženy.

Všetko, čo sa mu túlalo myšlienkami, boli len pocity a uvedomenie a intelekt ako hrana.

Keď videl svoje krvavé oči v zrkadle, pomyslel si, že celý život je ako spojený trojuholník medzi pocitmi, uvedomením a intelektom. Bolo to novátorstvo ? Bola to náhoda, že si to pomyslel práve teraz ?

Alebo to bolo nebodaj opakovanie menom miliarda ?

„Keď niečo chýba alebo keď je niečo z tej trojice priveľmi rozvinuté... človek sa prepadá a topí, stačí, keď sú pocity vyhnané tak vysoko, že uvedomenie a intelekt na to nestačia... Koľko umelcov už na to pošlo ?“

„Keď pocity umelca vytvárajú tlak na uvedomenie, lebo umelec nie je tak ďaleko, aby bol schopný dať svojim pocitom, ktoré sú zväčša o stvorení sveta a cítení jeho bytia, dať pocitom rovnocenné uvedomenie, o intelektu nehovoriac... čaká ho cesta sebazničenia, lebo pocity nebudú stačiť v prežití umelca.“

Nevie, prečo ho to napadlo, veď to nemalo nič spoločné s „jeho“ svetlom.

„Skutočne nemalo ?“

Tento nový deň bude niečím naozaj novým, pretože dnes čaká ženskú návštevu, na ktorej mu naozaj záleží ! Ale záleží čím !?

Nebodaj je to láska, o ktorej nevie nič, ak vynechá pudy a príťahovanie v rámci zachovania rodu ako predurčenia človeka „zachovať stvorenie v človeku“ - zatiaľ ? ...zväčša bez vysvetlenia v samom plodiacom človeku ?

Nedospel už ďalej tým, čo v sebe niekedy cítil, tým, čo si niekedy uvedomoval !?

Hádam sa čoskoro dozvie sám, či sa pocity nechávajú iba uniesť ďalším mužským očakávaním... prežitia rodu.

*

Človek sa pohyboval v dni ako tieň, ktorý sa teší až slnko zapadne. Bol nakúpiť ako tichý spoločník samého seba.

Nebol si istý, či žena príde alebo nie. Po prvýkrát to nezáležalo iba na ňom alebo iba na náhode. Tento raz to záležalo na vedomí, cite, rozhodnutí niekoho iného. A na to nebol zvyknutý, z toho pochádzala jeho stupňujúca sa nervozita.

*

Presedieť celý deň za klavírom a vôbec na ňom nehrať, „nie, to nie je zábavné“. Čakať a pritom nevedieť, či to čakanie má zmysel, „nie, to tiež nie je zábavné.“

Človek by sa aj pokúsil niečo zložiť, ale nemal v sebe žiadnu silu, ani pokrok, ktorý by sa tým zhmotnil cez jeho vedomie do pocitov v duši... aby hral a hral.

Mal v sebe len čakanie. Mohol len veriť a dúfať, ale viac nemohol urobiť. Tieto pocity neznášal.

Prišla.

Keď klopala na dvere, človek stále nemal tú istotu, že by to mohla byť ona, tak veľmi ju čakal, že to dnešné očakávanie sa v ňom zhmotnilo do „bolesti, že nepríde... určite... cítim to“. A pritom to necítil, bol to iba strach, ktorý sa v ňom stal pocitom beznádeje, keďže si nebol istý sám sebou.

Koľko toho už vedel... Ale toto ? „Tak rozumný človek.“

Predsa prišla. Človek nebol nervózny, necítil neistotu. Mal rád jej prítomnosť. Mal rád jej oči a osobnosť, ktorú vyžarovala.

- Idem len kvôli tej skladbe.

- Dobre.

Žena netušila, čo chcel umelec vyjadriť tým, že ju pozval na živú premiéru „nejakej skladby“. Otvárali sa v nej cesty niekoľkých „snov“.

Človek si sadol za klavír.

- Ideš práve v čas. Potreboval som ťa práve pre túto skladbu.

Človek sa ani nespýtal ženy, že čo si dá na pitie. Pocity sa v ňom množili a rotovali, ruky sa začínali cítiť silnejšie... Na človeka prichádzala ďalšia „definícia stvorenia“.

Sklonil hlavu, prestal vnímať ženu, ale obaja si boli vedomí práve začínajúcej sa hry. Potreboval ju iba na spustenie toho všetkého, ale keď sa to spustilo, už nebola viac potrebná ?

Teraz však bežal vpred za inými „víziami“, prevedenými do skutočne novátorskej melódie... Tá melódia sa zaoberala v myšlienkach skladateľa životom človeka ako takého - v pravde vedomia a v pravde jeho citu, mnohým a mnohým pravdivými citmi v tomto svete - v ňom.

Ako začínal, tieto myšlienky sklzávali do pocitov a tie do rúk, potom do prstov na klávesnici, až žena mohla precítiť to, čo precítil umelec... Precítiť, ale nie uvedomiť si ? Tak veľmi teraz záležalo na jej poznaní a vedomí, vedomostiam a životných predsavzatiach... Tu, keď sedela pred klavírom „vlastne“ cudzieho človeka... Tak veľmi záležalo na tom, či pustí k svojmu uvedomeniu sa vo svete pocity, ktoré cítila z jeho hry ...

A človek hral. Dnes dovedol do „konečného štádia“ svoje umenie, zatiaľ :

Úvodná minúta skladby :

„Ach, moja duša, ach, moje telo, kam teraz vo vašom rozdelení zájsť, ak moje pocity patria raz telu a raz duši... Kam teraz utiecť, keď pocity, ktoré patria duši sú protichodné voči tým, ktoré patria telu, čo ma potom núti byť „nerovnovážnym aj navonok, čo sa týka mojich myšlienok a slov, názorov a predsavzatí“. Ktoré pocity si vyberie moje vedomie, aby sa vydalo nejakým smerom v dnešnom dni ?

Ach, moja tieseň z týchto nerovnovážnych pocitov...

Ak by sme zhrnuli život človeka do jeho základných životných myšlienok, scvrkol by sa ľudský čas len na zopár hodín alebo nanajvýš dní, a ostatok by bol iba o napĺňaní

alebo vyhýbaní sa tým myšlienkam a definíciám prežitia... Ach ty môj, raz veľký, raz malý zmysel stvorenia, koľko som si už kvôli tebe - len pre teba - vytrpel.“

Človek stupňoval tempo svojej hry, čo sa odrážalo najmä na zvýšenom tlaku na klávesnicu...

Ešte raz zopakoval úvodnú, nosnú časť úvodnej melódie. Už ju poznal, už ju raz hral, takže sa mohol pozrieť na ženu pred sebou.

Žena už po úvodných tridsiatich sekundách stratila dych. Nebola do muža „zamilovaná“, bola „zamilovaná do jeho hudby, do jeho schopnosti dostať zo seba von v hudobnej forme stvorenie, zmysel stvorenia.“

Ale potom muž zrazu zmenil melódiu v polovičke druhého opakovania nosnej melódie :

(Stred skladby)

„Spejem do vyrovnaní hladiny mojej rozbúrenej duše ? Kedy zlo a dobro budú v nej splynutím bez narušenia osobnosti. Spejem tam ?

Ach, kedy dospejem do polohy vedomia, kde bude dobro a zlo jediná spoločná „vec“, ten základný zmysel, ten bod, z ktorého všetko vychádza, aj ty a ja, keď to chceš cítiť v nás oboch.

Človek hádam smeruje k vyrovnaní rovnováhy medzi viem, poznám a cítim... kedy každé dôležité slovo bude obsahovať tie tri dôležité *znaky*.

Stvorenie je možno v každom živom, ale nie od každého žiada to isté...

A človek je možno naozaj v niečom vyvolený, ale jeho vyvolenosť má iba niekam dospieť, aby „zmysel“ zase niečo niekam posunul.“

Potom by sa akoby protichodným pohybom rúk, tým aj zvukovým prejavom „miernej kakofónie, ale ovládanej a zámerne spôsobilej...“, klavirista pýtal hudbou (zatiaľ) jedinej poslucháčky :

„Je tvoje uvedomenie stvorením alebo je iba *energetickým vyvážením jeho nepokojá v smerovaní*, teda *zlom a dobrom*, niečím, čo je súčasťou niečoho, len preto, aby to niečo mohlo pokračovať vo svojich cieľoch... Stvoriť si súčasť seba len kvôli vyvažovaniu pre svoje ciele... Ako každá dobrá a pevná stavba potrebuje podporné piliere, most a pilier však slúžia len niečomu, preprave. Tak aj naše vedomie s pocitmi a uvedomením slúži len ako prepravná loď... Iba tovaru stvorenia alebo... alebo nejakým *živým zmyslom a odkazom*? Och, áno, áno !

Tento raz sa nepozrel na ženu, nezopakoval žiadnu časť z vyvíjajúcej sa a niekam smerujúcej melódie...

Zmenil hlasitosť, začínal hrať pomalšie a pokojnejšie, pričom „smerovanie ukazoval iba jeden prst... jednoprstohra...“ a ľavou nohou tlačil pedál „echa“ k podlahe :

(a tak sa ozývalo ako grandiózny záver)

„Človek, ktorý dospeje k tomu, že bude považovať pocity a vedomie s chlebobdarstvom uvedomenia sa za plynutie celého bytia, teda život nie ako odovzdanie sa, ale ako plynutie, ten človek sa raz môže stať osvietením... A tento človek hádam už viac nebude cítiť bytie človeka len ako súčasť otroctva celého prežitia, ale ako predurčenie v plynutí stvorenia ako takého, pretože sa mu odovzdá ako plynutiu v rámci pocitov a vnuknutia, ktoré budú nenásilne viesť človeka vo vedomí k jeho osvieteniu, lebo len taký človek sa môže stať osvieteným :

Och, osvietenie je možno tiež predurčené plynutím stvorenia, ale človek ako bytosť má právo k nemu dospieť sám v slobode bytia :

Ak má každá cesta za svetlom v tomto stvorení naozaj len jeden cieľ – svetlo bytia, tak má každá cesta rovnaký zmysel, ale keďže je každá z tých ciest iná, každá má v tom spení k tomu zmyslu iné poslanie...

... pretože zmysel je aj tým, čomu sa k nemu speje a nie iba tým, čím je sám o sebe.
... lebo sám o sebe je aj tým, čo môže definovať tými, ktorí k nemu neustále a večne spejú.

Pretože **ON** môže byť tou odpoveďou pre tých, ktorí k nemu spejú a oni môžu byť jeho naplnením v spení bližšie k nemu samému, lebo **ON** cíti ich radosť a slobodu vedomia, čo mu dáva zmyselnosť v ňom samom odznova.“

Bol to veľmi, veľmi krátky záver, krátke vyvrcholenie piesne, ale o to viac zapôsobilo, keď sa ešte dlhý čas „ťahlo“ miestnosťou.

Dohral.

A ženu zachvátil akýsi duševný orgazmus, ktorý sa mohol aj nazvať : pocity, prenikajúce do intelektu ženy, ale ešte stále to nebolo precítenie stvorenia v uvedomení sa v sebe samom pri pohľade na klaviristu, čo znamená, že muž stále neovplyvnil jej náhľad na svet zvnútra nej samej, keď sa na neho pozerala, keď sa on pozeral na ňu...

Nebola zvyknutá na to, že by pustila k sebe - do hlbokých závinov osobnosti - pohľad a charizmu človeka, rovnako ako drvivá väčšina ľudí, ktorých niekto priťahuje bytostne, ale oni to spochybňujú, lebo žijú v realite, kde duševné predurčenia sú iba snami.

„Niekedý sa až zdá, keď to priťahovanie prijmem za svoje, že je v ňom oveľa hlbší odkaz ako len to priťahovanie pre zabezpečenie rodu...“ - myšlienka ženy, ktorá, ako tu konečne vidíme, ešte nezažila bytostné priťahovanie, lebo sa mu bránila tým, čo vedela a poznala... Ale aj to bola iba hra medzi pocitmi a intelektom, nie súčasť vedomia stvorenia, toho sa veľakrát v sebe tak bojíme a bojíme, presne ako ona, žena, ktorá sedela blízko pri klavíri.

Človek dohral a zavrel klávesnicu.

*

Človek mal sen, keď sa pozrel na ženu, ktorá sedela pre ním a tleskala... Najskôr len rukami, potom aj objatím... Človek cítil ako mu tleska dušou, to bol ten sen.

Každý nový pocit, ktorý prichádza môže byť „potencionálne“ jedinečný pre okamih alebo pre večnosť. Toto bol ten druhý príklad.

Ale muž nepocítil sexuálny pud, a nepocítila ho ani žena. Boli len dvomi ľuďmi, ktorí precítili „niečo oslobodzujúce v duši“ v krátkom záblesku a preto sa mohli objať, pozeráť sa jeden druhému do očí a pritom nemať spustené zábrany ochrany osobnosti.

Potom si len tak sadli, nerozprávali sa. V žene stále doznievala tá skladba, ako dcéra hudobníka čo to o hudbe vedela, takže „cítila“, že klavirista nepoužíval pri dnešnej hre iba seba, ale aj niečo v priestore. Tak to cítila !

Ale nechcela sa ho na nič pýtať, možno to bol iba ďalší problém sebadôvery... No, aspoň že sa táto žena cítila voči človeku otvorená v tom, čo z neho vychádzalo, otvorená do takej miery, aby ju to nebolelo. Vlastne prijímala z neho to, čo chcela, ako napríklad tú pieseň.

Prvý nakoniec prehovoril človek :

- Čo hovoríte na tú skladbu ?

Žena sa usmiala. Koľko ženských úsmevov už videl tento človek. A koľko rôznych pocitov vychádzalo z tých úsmevov ?

Úsmev za úsmevom, ale pocity sa rodili až v človeku, ktorý tie úsmevy prijímal ako pocity.

Ale tu to bolo iné, videl jej úsmev a cítil akoby ten pocit z toho úsmevu, ten dojem a to iskrenie neprichádzalo len z jeho vnútra, ale aj od stvorenia. Ako keby sa našli tým, čo majú v sebe.

A žena mu odpovedala :

- Jedna z tých najprecítenejších skladieb. To, čo cítite... (žena sa na chvíľu použila vyknanie, až tak ju uniesla tá skladba, no hneď sa spamätala), teda vieš... to, čo cítiš, by zniesol málokto.

Muž si v očakávaní toho, čo povie žena, ani nevšimol tú chvíľkovú zámenu v používaní vyknanie a tykania.

- Ani tak nejde o to, kto by to zniesol, lebo vždy to niekto znesie... Ide o to, že sa to bude musieť dostať aj k ľuďom, ktorí to potrebujú viac ako ten, čo pocity bytia dáva do melódie. Ten človek ich dokáže cítiť a precíťovať sám od seba, čo iní nedokážu a preto ho potrebujú. Ľudia potrebujú, aby sa v nich to cítenie stvorenia stávalo živým, nech už ide o akékoľvek umenie. Až potom budú môcť uveriť tomu, že

stvorenie nie je len tak. Pri každej takej skladbe sa to stáva... Len škoda, že ja sám vlastné skladby dokážem precítiť len raz, a to v tej chvíli, kedy zo mňa vychádzajú po prvýkrát.

- Naozaj len vtedy ?

- Áno, len vtedy.

- Ale potom to dáva zmysel...

- Čo dáva zmysel ?

- Nehovor, že si sa nad tým nikdy nezamýšľal.

- Povedz mi to.

- Potom ľudia ako ty sú dôkazom, že niečo nás vedie vpred, keď to cítime a dokážeme dávať zo seba von... Dávať to von zväčša pre tých, ktorí to nedokážu cítiť sami od seba.

Klavirista síce k tomu dospel sám už dávnejšie, ale teraz ho tá veta občerstvila v duši, a ešte keď si k tomu prirátame, že zaznela zo ženských úst.

Ale potom sa stalo niečo neočakávané. Človek sa konečne uvoľnil duševne, otvoril aj posledné zátarasy a pozrel sa na ženu ako slobodný človek v jeho poslaní. V jednom z mnohých ľudských poslaní.

Kto mohol čakať zmenu témy ? Žena predpokladala, že človek sa bude pohybovať stále iba okolo dnešnej hry. A nie že by jej to prekážalo. Priťahujú ju „duševne“ muži, ktorí sa niečomu dokážu oddať.

Ale človek začal :

- Škoda, že nie si panna.

- Čo je to za veta, prosím ťa ? – žena zostala zaskočená, najmä preto, že nevedela ako si to má vysvetľovať.

- Ľudia už zabudli na to, aká je to duševná hodnota...

- Ešte raz, čo tým myslíš ?

- Ľudia dali prednosť fyzickým pocitom, pretože sa na nich nemusí vôbec pracovať, nemusia sa rozvíjať, nemusia sa o ne starať, jednoducho prídu a hotovo. Človek sa ich naučil brať tak ako prídu...

- Niečo ťa trápi, keď hovoríš tak mimo ? – a žena si naozaj myslela, že z muža zrazu začalo hovoriť akési šialenstvo, ktorého sa ona vždy bála, keďže „šialenstvu

nekontrolovateľnej úprimnosti v prežívaní človeka“ nerozumela a hovorila si, že mu ani nemá prečo rozumieť.

- Mimo ? Ale áno, čosi ma trápi, - človek sa oprel pohľadom o lesknúce sa oči ženy, - vieš, trápi ma pravda, že som vždy potláčal môj vnútorný hlas. Mal som byť lepším človekom, mal som zostať panicom a čakať na oslovenie stvorenia, že kto je tá moja večná panna. Tak som túžil po vzťahu a láske, kde by som bol panic a ona panna, kde by sme stali stvorením v našej krátkej večnosti, ale nedokázal som vydržať. Aj ja som padol za obeť tým fyzickým pocitom, s ktorými sa nemusí pracovať. Napriek tomu, že mám ten dar dávať zo seba von samotné pocity stvorenia, ktoré človek môže cítiť, sám ich málokedy cítim, okrem toho hrania...

Ale žena to konečne „pochopila“ - rovnako ako konečne cítila, že muž, umelec sa jej otvára. Neobjavili sa v nej pochybnosti, či „je to správne“ alebo „nesprávne“. Oddávala sa mu v tom, čo on hovoril !

- Ak už hovoríš takto, to stvorenie alebo ako to už nazývaš, sa asi dostáva aj do tvojho života, nielen hrania... - žena ani nevedela, čo to vlastne povedala, len cítila, že to musí povedať, a slová z nej plynuli akoby ich ona sama nehovorila.

A človek potreboval počuť práve toto...

- Škoda, že nie si panna...

- Škoda, že nie si panic... - a žena opäť použila niečo, čo len cítila, že by mala použiť.

*

„Stvorenie lásky je ako záblesk jednej časti spektra svetla bytia.“

„Ak to svetlo bytia rozložíme na všetky tie ľuďom známe svetelné spektrá prežívania, je láska ako jedno spektrum zo svetla bytia pre človeka najvyššie ?“

„Ale asi to tak má byť, aby človek cítil len niektoré časti svetla, len ako súčasť prežívania, nech aj s láskou k niečomu a k niekomu, keď sám nechce cítiť viac...“

Možno v stvorení samom cítia všetky tie svetlá prežívania zo svetla bytia rovnosť, lebo oni sa nechápu ako časti, slúžiace niečomu a niekomu, ale chápu sa ako svetlo bytia, ktoré má v nich veľa poslaní...

„Svetlom sme sa stali až vtedy, keď sme svietili nielen za seba, nielen ako časť, ktorú sme sa po celý čas snažili osvietiť len tou našou časťou“.

„A svetlá prežívania zo svetla bytia smerujú zase len ku svetlu stvorenia ? Aby sa nakoniec stali uvedomelou súčasťou stvorenia ?“

*

Tak ako v láske, koľko asi jestvuje spôsobov uvedomenia si stvorenia !? Len jeden a ten istý spôsob : „ja som a čo teraz“ ?

*

Všetky zábrany padli. Muž a žena v jednej miestnosti, kde sa ich vzájomné duševné prijímanie dostávalo do stien.

Tento byt ešte také dačo nezažil, hoci už zažil rôzne oddávania.

Zažil príliš priveľa pre prežitie človeka alebo zase príliš málo... Po koľkých rokoch života tohto človeka sa mu dostalo ľudskej blízkosti s niekým, o kom si myslel, že sa dokáže milovať s odovzdávaním duše ?

A nebolo to iba o tom, ako niekto niekoho „veľmi“ chcel.

Tu a teraz nadviazali kontakt dve duše a rozhodli sa zblížiť aj telesne. Bez slov, bez pýtania sa, bez vnútorného nepokoja.

Zrazu bol človek tým, kým chcel byť vo vzťahu k niekomu, kto ho v duši rozohrieval. Byť milencom nie pre povinnosť voči svetu, ale byť milencom pre stvorenie, ktoré konečne cíti aj v „tomto“.

Keď sa miloval so ženou, cítil ako sa stáva slobodným voči tomu, kým je, kým musí byť, aby prežil. Na okamih necítil tlak akejsi spoločnosti, akéhosi „karaoke“ systému, kde duše nie sú ničím viac ako výrobkami na jedno použitie, aj to odkopírovanými od mechanizmu spoločenského zachovania.

Tu a teraz mu dávala jeho hudba rovnaký zmysel ako to duševné zblíženie sa cez telá.

Bol taký šťastný...

Zhasli svetlo v miestnosti, stačilo im to svetlo bytia v sebe, to bol jeho pocit.

Konečne cítil v sebe presvedčenie, že niekam speje, aj keď iba pri činnosti, ktorí raz za čas robí „úplne“ každý. Mal pocit, že po rokoch zažíva niečo nové. Už to je nie je nówum len v myslení, ale aj v konaní, pretože dokáže to myslenie a pocity preniesť do konania, hoci len v milovaní...

A v žene videl, cítil z nej to isté, čo cítil v sebe.

Ale žena :

Už dávno chcela dostať tohto umelca, od prvého okamihu, čo ho videla. Keď sa na neho pozerala, priťahoval ju „bytosťou“ hĺbkou, ale bez jeho úspechu a uznania by to bola iba zvláštnosť, nad ktorou by sa len pousmiala.

A napriek odkrytiu jej „predsavzatí“, hoci to bolo dobrá žena, človeku nemohla stačiť, mohla iba predstierať, že mu stačí dovedy, pokiaľ jej zvýraznenú príťažlivosť muž neprehliadne.

Človek si ju idealizoval, pretože nadcenil jej strach z ľudí, ktorí mala v sebe ako malá. Videl za tým čudáctvo a vyvolenie, ktoré mu pripomínalo to jeho.

Boli to len jeho očakávania a jeho pocity, ktoré vložil do nej a chcel ich tam vidieť ako jej vlastné. Preto sa do nej mohol „zamilovať“, lebo po prvý raz videl konečný svet ! Svet podľa neho, svet podľa človeka, ktorý vychádzal z nej, ale bol vlastne jeho.

Žena nehrala úprimnú hru, len mužovi nastavila také zrkadlo, aké chcel vidieť. Tohto sú ženy schopné, majú empatiu, ktorá zväčša prevyšuje tú mužskú, nech už ide o ktoréhokoľvek muža. Ale aj na to je potrebný rozhl'ad. Nie, nebola to hlúpa žena, a práve preto dobre cítila, že zachádza príďaleko.

Muž sa miloval ako svätec, ktorý našiel zasnúbenie v stvorení, ktoré sa nachádza „všade“, ak je to stvorenie so všetkými duševnosťami opätované z človeka do človeka... Tak to chcel.

Žena sa milovala ako človek, ktorý stúpa v sebe vďaka tomu, že je milovaný niekým, koho nechápe, ale snaží sa, aby to vyzeralo, že áno, lebo to človeka presvedča o tom, že „je milovaný úspechom a uznaním“, že je milovaný životom, ktorému nerozumie... Je to iba paralela : aj ona túži byť milovaná stvorením aj napriek tomu, že mu nerozumie.

Tak to pôvodne chcela, aby sa necítila vo svete zbytočná len ako prežívajúce a márnotratné stvorenie.

A čo je najhoršie (najlepšie ?), tento muž ju o tom presvedčil veľmi rýchlo.

Človek napriek všetkému svojmu intelektu a poznaniu sa nechal podviesť. Bol v skutočnosti natoľko sám, že už nedokázal robiť rozdiely medzi jeho a cudzím svetom. „Človek na to vždy doplatí.“

Keď sa domilovali, človek sa cítil ako stvorenie, žena ako pomilovaná niekým, kto niečo dokázal.

História sa opakuje, ale prečo sa opakuje história života jedného človeka v tom istom živote ?

Človek tak veľmi chcel vidieť v žene to, čo hľadal v celom stvorení, že sa na chvíľu presvedčil, že to tam našiel.

Žena tak veľmi chcela tohto muža, že sa prinútila pri všetkých ich stretnutiach k reakciám a k vetám, o ktorých nevedela, kde sa v nej „nabrali“. Ale nebola to ona, nebola to jej podstata.

Keď sa domilovali, človek cítil svetlo bytia - „skutočne ho cítil“ všetkým, čo mal v sebe, cítil ho zo ženy.

Človek si myslel tým, čo cítil, pretože to kriticky potreboval cítiť, že už našiel to, čo po celý čas hľadal.

Ach, človek, človek...

„To sa človeku stáva, keď uverí v seba ako v stvorenie a tým všetko, čo cíti, začne považovať za odkaz stvorenia. A tak síce vníma skutočné odkazy stvorenia v sebe, ale vníma aj všetko ostatné, čo chce vnímať ako odkaz stvorenia, pretože jeho osobnosť túži po neustálom vyrovnávaní sa s týmto svetom, či už má v sebe pocity a cítenia celého stvorenia alebo nie... A tak sa môže zamilovať do nesprávnej ženy, pretože ju považuje v sebe za svoje stvorenie, za svoju duševnú odozvu...“

*

Človek mal sen. Žena, ktorá spala vedľa človeka, mala sen.

Objavilo sa v nej svetlo, ktoré sa vyvíjalo, ale ona nad ním nemala kontrolu. Dostala strach, že sa v nej to svetlo zhmotnilo do smrti !

„Bola to smrť !“ - tak to videla žena, ležiaca vedľa skladateľa. Svetlo jej požieralo intelekt, pretože sa chcela brániť...

Tak to vnímala ona.

Posledné, čo sa jej prehnalo myšlienkami, bolo : dlhšie to už nevydržím...

Skonala na infarkt. Žiadne hlboké myšlienky, žiadne uvedomenie sveta ňou neزالomcovalo. Len strach o jej život, ktorý bol priveľmi agresívny a zničil jej chuť do života tým „najzákladnejším“ :

Ona sama sa v tom strachu odmietla tak bytostne, že musela v tom okamihu zaniknúť.

Svetlo ju neoslovilo, nepreniklo do nej.

Jej strach sa zhmotnil do svetla a svetlo jej strach odmietlo, vrátilo jej ho. A tak sa strach čoraz viac stupňoval.

Skutočne, neboli v nej žiadne myšlienky, žiadne vedomie, žiadna snaha, keď zomierala. Odchádzala a bol v nej len základný ľudský strach, ktorý svetlo bytia už nemalo prečo potrebovať.

*

Človek mal sen. Sen o tom ako niekto vedľa neho zomrel. Prebudil sa a videl ženu, ženské telo s otvorenými ústami a otvorenými očami.

Na tvári zostal výraz strachu.

Človek v sebe pocítil ten strach, ktorý mala v sebe tá žena. Nerozumel mu, nerozumel ako môže byť ten strach tak plytký.

Vstal z postele a vytočil číslo záchranky.

Neboli v ňom prekvapivo žiadne emócie, žiadna ľútosť. V tom sekundovom okamihu, kedy pocítil jej strach, pochopil - najskôr len cítením, potom uvedomením - že žena po celý čas iba používala jeho vedomie, aby zabrala vo svojej duši voľné miesto, kde „nerástla ani sa nerozvíjala“ žiadna osobnosť.

Ona nemala žiadnu osobnosť, používala osobnosti iných ľudí na to, aby mohla žiť ! „Ona vlastne neexistovala...“ - také vnuknutie sa objavilo v človeku.

A stal sa ten najväčší možný paradox !

Až v tomto okamihu človek precítil to svetlo bytia tak ako vždy chcel. Až teraz do neho vstúpilo na celý jeho život, bol si tým istý v okamihu, kedy ho cítil ako slobodný človek.

Vďaka smrti človeka sa človek dostal k naplneniu. Cítil však, že to naplnenie musí odovzdať ďalej. Svetlo bytia mu dávalo pokoj, ale zároveň silu a odhodlanie, aby to dokázal.

Nateraz dostal jediné vnuknutie, sadnúť si za klavír a zahrať skutočné REQUIEM pre mŕtву ženu na jeho posteli :

(Určenie melódie)

Kam si to, dievča, smerovala, keď si nič nevedela o stvorení v sebe ani okolo, tým si ani nežila ?

Ale nebol to ani smutný život, lebo to nebol žiadny život bez cítenia stvorenia v sebe.

Načo si to žila ? Len preto, aby si chcela človeka ?

(Smútok klaviristu)

Tak, a predsa som miloval niekoho, kto však nežil. Miloval som niečo, čo nejestvuje, ale stále som cítil svetlo bytia, aj keď som miloval niečo, čo nejestvovalo s uvedomením vo stvorení tohto bytia !

Miloval som, ale nebol som milovaný preto, prečo som miloval.

Miloval som, ale moja láska jestvovala iba vo mne, presne tak ako kedysi, keď som ešte ničomu neveril, jestvoval som iba v sebe a nevedel som o tom ! Teraz, keď o tom viem, je mi smutno.

V tej láske, miloval som len svoj odraz, a milovať seba a nevedieť o tom, milovať to v niekom inom, to je človek, ktorý nemá zmysel okrem seba samého. Ale takým ja nie som !

Takým ja viac odmietam byť. Takou bola ona ! Je mi jej ľúto preto, kým bola a kým mohla byť... Ten čas, kedy o tom vedela, kedy jej stvorenie dávalo odkaz, že „toto si ty“, pozri sa na seba vo svojom malichernom jestvovaní, teraz zachytím :

(Vyvrcholenie skladby)

Nie si ničím, nemáš žiadne oporné body, to, čo hľadáš, nejestvuje, keďže hľadáš len seba ako definíciu.

Myslíš si, že niekoho zaujíma tvoja vôľa, keď žiješ ako vec, ktorá potrebuje svety iných, aby si bola istá, že žije ?

Ži si koľko chceš, ale bez vedomia si stvorenia nie si hodná mena človek, lebo človek bol práve preto stvorený. A nepomôže ti hľadanie ľudí, ktorí to vedomie v sebe majú, nemôžeš si privlastniť svet cudzieho človeka za svoj. Za ten nebudeš súdená !

Svetlo bytia ťa neodmietlo, ty si odmietla svetlo bytia, lebo tvoje cítenie patrilo len telu a nie duši. Duša v tebe nebola slobodná, pretože patrila telu.

Nastavila si mi zrkadlo a ja som si myslel, že milujem teba, ale ty si mi ukazovala iba mňa !

Predstav si, čo by sa stalo, ak by sme tak žili po celý život. Zanikli by sme obaja, tak ako si teraz zanikla ty, veď milovať iba seba, cez kohokoľvek, to je cesta, ktorá nemá kam spieť !

(O päť rokov neskôr)

Človek sa medzičasom posunul vo svojej hudbe a založil dve hudobné „nadácie“ vo svojom veľkom duchu pre oddaných poslucháčov jeho odkazov :

Prvú pre tých, ktorí vidia a cítia svetlo bytia, teda stvorenie v sebe i mimo seba - vidia a cítia aj sami od seba.

Skladal pre nich, ako to nazýval, albumy plné „nadhudby“.

Druhú „nadáciu v duchu“ založil pre tých, ktorí žijú tmu, nachádzajú sa v nej, ale ani si to neuvedomujú, iba ju žijú.

Skladal pre nich, ako to nazýval, jednoduché popevky, aby sa v nich prebudila vášeň po hlbšej hudbe...

(Prvá nadácia)

Človek sa podobal čoraz viac na spasiteľa v očiach tých, ktorí sa bez vysvetlenia „takého niečoho“ báli ! Nikde o tom nehovoril, ani si to nemyslel, ani o tom nikoho nepresviedčal. Nebol ním.

To, čo vymyslel ako osvietený, to, čo v ňom vymyslelo samotné stvorenie, ešte nemalo obdoby :

Rozhodol sa hľadať na vlastný duševný risk ľudí, ktorí v sebe vidia svetlo, ktorí majú tým v sebe potenciál byť stvorením, keďže postrehnú v sebe uvedomenie celého stvorenia ešte skôr ako zomrú a tým naveky zaniknú bez toho uvedomenia sa...

Čo si myslíte, koľko ich našiel ?

To však nebolo všetko, pretože to bola iba jedna časť hudobného plánu. Tá druhá časť sa zaoberala tým, ako presadiť ľudí, ktorí boli svojim cítením a uvedomením blízko stavu „osvietenia stvorenia v plynutí jeho zmyslu“, presadiť ich do riadenia hudobných spoločností.

... pretože človek pochopil, že spoločnosť, ktorá sa už toľkokrát za posledné roky vydáva za jestvovanie samé, neponúka svetlo, ale iba tmu, lebo od jestvovania mala asi tak ďaleko ako má človek ďaleko od „skutočného“ spasiteľa...

A tma potrebuje svetlo, aby bola cítiť v jeho zmysle, nie vo vlastnom ! A svetlo má tmu, aby mohlo šíriť svoje posolstvo v prenikaní cez tmu, ale jestvovalo by aj bez tmy, ibaže by bolo stálosťou a priestorom všetkých priestorov, čím by bolo večnosťou, ktorá „nemá prečo spieť“ k uvedomeniu o sebe samom. Tu sa stretáva náš život so stvorením v jeho „večnosti“.

Človek je dôkazom, že stvorenie si svoj zmysel riadi samo len do takej miery, aby časti toho stvorenia plynuli k tomu zmyslu sami najskôr slobodnou vôľou, nezávislou na stvorení, lebo aj to je časť zmyslu stvorenia. Len tak môže byť stvorenie zmyslom samo pre seba, čo je tým najväčším „dobrom“...

Ale :

Hoci človek má slobodu konania a myslenia, uvedomenie sa patrí k stvoreniu, ale len ak tomu človek dospeje, čo je osvietenie svetlom bytia. Ak k tomu nedospeje, čaká ho tma a zánik, lebo sloboda konania a myslenia môže spieť aj k zániku, kde viac človek nebude mať v sebe uvedomenie stvorenia.

Zdá sa... že ak človek dospeje k tomu, že má v sebe uvedomenie stvorenia a prijme ho konaním a myšlienkami, stane sa vôľou stvorenia, čo je jeho vyslobodenie a večnosť stvorenia.

Tma už nie je nutnosťou svetla v rovinách, kde už dobro ani zlo nejestvujú - tak ako dobro a zlo nejestvuje v uvedomení si človeka, že jestvuje !

(Druhá nadácia)

A človek sa čoraz viac podobal na vymietača diabla tam, kde mal pocit, že by sa mal na neho podobať.

Chcel, aby to o ňom vedeli všetci, aby tí, ktorých sa to týka, mali pred ním rešpekt...

„Odstrániť človeka, ktorý má v sebe svetlo bytia nie je ľahké. Odstránite ho a stvorenie sa za zlo odmení dobrom, nasadí ďalších troch namiesto jedného !“ – áno, presne toto človek chcel, aby si mysleli jeho nepriateľa v spení ľudstva.

Človek sa snažil o to, aby ľudia, ktorí žili tmu a spravovali hudobné spoločnosti ako otroci tmy, sa uvedomili v tej tme...

„Človek nemôže byť otrokom toho, čo je jeho definíciou, môže byť len otrokom toho, čo ho potiera... ako spochybňovanie stvorenia v jeho spení, čo je tma bez kontaktu so svetlom bytia.“

Tak veľmi túžil, aby si to uvedomili tí, ktorí doteraz spravovali spoločnosť bez myslenia na celé stvorenie...

Tak veľmi túžil, aby spoločnosti vládli tí, ktorí budú myslieť a cítiť v sebe celé stvorenie, potom by prišlo riešenie, pretože človek by sa viac nevzpieral stvoreniu ako posolstvu.

*

Človek mal sen. Sen o svetle ako spravuje a riadi smerovanie ľudstva.

Človek mal sen o riadení spoločnosti, keď cítil v sebe svetlo bytia ako „silnú“ navigáciu :

Raz budú riadiť ľudský svet v jeho zachovávaní muži v bielych sutanách s čistými dušami, spravovať pre to, aby sa ľudia mohli rozvíjať v ich cítení a postupnom uvedomovaní sa cez stvorenie. Niet inej cesty ako tejto, a čím rýchlejšie to pochopíme, tým zachránime viac a viac zbytočného prežitia pred tmou, ktorá nikam nesmeruje a zneužíva naše životy len pre to, aby bola tmou.

A teraz rozmýšľal, čo pre to urobiť, aké vnuknutia sa mu objavia v mysli (lebo tak to chcel).

Čakal dlho a počas čakania neustále myslel na stvorenie a svetlo bytia, „cítil to všetko“ a preto sa stával slobodnejším, pretože nemusel „veriť“ iba ľudskému napredovaniu.

„Lebo aj to je sloboda celého stvorenia, myslieť slobodne, nech už to myslenie speje kamkoľvek, lebo aj zánik musí byť slobodný, nech už je stvorenie čímkoľvek a speje kamkoľvek, slobodná vôľa je posledná a najťažšia prekážka na ceste za svetlom bytia.“

To, čo mal, bolo veľkým víťazstvom ľudstva, mal vieru a odhodlanie, presvedčenie a pocit, ktoré vychádzali z nutnosti dať vedomiu a citom človeka väčší zmysel, akému sa im dostáva v spoločnosti.

Čakal na príchod človeka, ktorého našiel so svetlom bytia, ktorého našiel žiť na hrane prežitia, lebo bol závislý na spoločnosti, keďže ju napriek tomu svetlu bytia v sebe

považoval za zhmotnenie jestvovania. Keď ho našiel, zachránil ho tým, že sa v ňom ten človek zhladol. Viac ten človek nepotreboval. Bolo to oddanie človeku pre človeka, tak ako pre celé stvorenie.

Človek čakal v miestnosti, kde býval, čakal na človeka. Čakanie si spríjemňoval uvoľneným hraním na klavír :

Vôľa stvorenia je večná na rozdiel od vôle človeka, ak v sebe necíti vôľu stvorenia...

Čas pre stvorenie nejestvuje, ak stvorenie obsahuje všetok svoj čas ? Aj napriek tomu, že človek má slobodnú vôľu a myslenie, stvorenie pozná jeho spenie, históriu a budúcnosť ako neustálu súčasnosť, pretože obsahuje všetok čas. Takže nám nezostáva nič iné, len sa pokúšať pochopiť posolstvá ?

Niekoľko zaklopal na dvere, človek prestal hrať a niekomu otvoril. Bola to žena, prvá žena, ktorú našiel so svetlom bytia v sebe.

Ako ?

(Vývoj človeka počas piatich rokov)

Po dlhom období vnútorného hľadania, aj keď cítil v sebe svetlo, ešte sa s tým musel vyrovnávať ako slobodná bytosť.

Po smrti ženy v byte sa po celé dni oddával „modlitbám v uzavretí sa pred skutočným spoločenským svetom“, aby sa dokázal otvoriť a splniť svoje predurčenie aspoň vo svojej hudbe, predurčenie, ktoré v sebe nosil, keďže to cítil.

*

Lekári povedali, že žena, dcéra učiteľa na klavír... dostala infarkt... Človek však vedel svoje, ale nikomu to nepovedal, lekári ani právnici by ho nepochopili.

*

A potom to v sebe pocítil samotným uvedomením, že musí hľadať ľudí, podobných jemu samému.

Keď chodil po svete a hral na klavíri, veľakrát sa pozeral počas hry ľuďom do tváre, aby vedel, či v niekom vzhladne ten záblesk nesmrteľnosti a večnosti stvorenia.

Dlho hľadal, dlho, až raz na jednom z mnohých koncertov prišla k nemu žena. Žena, na ktorú čakal. To, čo on hľadal v nej, ona povedala nahlas, akoby hľadala to isté ona v ňom :

- Vidím vo vás ten záblesk večnosti stvorenia a bytia ako takého, ktoré má svoje nemenné, ale predsa niekam spejúce uvedomenie si stvorenia...

A bolo to.

Nakoniec sa pochopili a milovali. Sú aj milovania, ktoré nepatria svetu ako takému, ale celému stvoreniu náplňou posolstva pre dvoch, ktorí sa milujú.

Splodili dieťa. Dieťa, ktoré patrilo stvoreniu, lebo bolo splodené „takým“ milovaním a „takými“ ľuďmi.

Ich láska bola večná, pretože nevychádzala len z prežívania v tomto svete !

A tak z jedného človeka boli dvaja, potom traja.

Treja ľudia, ktorí majú v sebe hĺbku a bytostnosť stvorenia v jeho posolstve.

A človek dostal základ, zhmotnenie svojej sily, teraz už mohol vyraziť do „svätého“ boja za pokračovanie stvorenia v ľuďoch.

Stratil strach z ľudí a dostalo sa mu úcty, ktorú k nim cítil v sebe, nech už boli tí ľudia kýmkoľvek.

Najskôr oslovoval ľudí svojimi piesňami bez slov, ale s pocitmi stvorenia, ktoré sa v ňom neustále zdokonaľovali :

Pieseň o napredovaní pre ľudí, ktorí len cítia, ale nerozumejú prečo cítia :

Tu sedí starý muž, ktorý našiel pokoj duše, pretože pochopil, že náš život nie je najväčším zmyslom, dokonca ani pre človeka, ktorý sa považuje za zhmotnenie života... Ak by bol tým zhmotnením, nesedel by tu tak spokojne a trápil by sa.

Vypil svoj čas, ktorý si uvaril a zjedol jedlo, ktorého sa mu dostalo. Mal rád vývoj stvorenia, hoci nemusel vedieť kam speje, on speje s ním, akoby to stvorenie spelo za neho a on si za tým stojí ako slobodný a neovplyvnený. Stvorenie bolo jeho náboženstvom, láska bola jedným z mnohých pocitov, ktoré ho naplňali.

Tento muž sa stal slobodným ! Oslobodeným od žitia, pre ktoré sme sa stali otrokmi. A preto v ňom mohol žiť a vlievať svojou charizmou či pokojom tú nádej aj do iných, pretože všetci sme si bratmi a sestrami v tomto stvorení, veď každý má nejakú cestu, ktorá speje za tým istým, len každý má iné poslanie na tej ceste.

Nie je ani menšej ani väčšej hodnosti medzi ľuďmi. Veď ľudia, ktorí sú vyvolení, sú tu pre tých, ktorí nie sú vyvolení.

Všetko by malo svoj zmysel, ak by aj starec svoj čas nepil.

To bola jedna z piesní umelca ako človeka.

Skladal pre ľudí, nie pre seba, nie pre upokojenie svojich pocitov, ktoré nikomu a ničomu nepatrili. Teraz patrilo svojim poslanstvom ľuďom.

Ctil si toho a miloval to.

Ctil si svojej novej manželky a hoci sa v živí niekedy nezhodli, v stvorení sa stávali vyvolenými jeden pre druhého zas a znova.

Dieťa človeka rástlo a človeku sa dostávalo ďalšieho osvietenia ako menič, ako sa pokúšať o presvietenie tmy :

Inteligentne a charakterne vychovať svoje dieťa, pokiaľ sa bude dať. Aj keď mu človek nemôže darovať svoje svetlo bytia v sebe, môže mu ukázať cestu za svetlom bytia.

Ale na druhej strane :

Človek tušil a vedel a cítil, že ak spustí to, čo v ňom volá po tom, aby „ukázal ľuďom cestu za osvietením nielen v hudbe“, bude zabitý.

... ale byť odstránený pre zmysel stvorenia, pre Boha, ak to tak nazveme, to je vyvolenosť a služba, ktorá má duševné väzby vo vyšších stupňoch pokračovania zmyslu stvorenia !

Človek dal do novín, ako slávny umelec, inzerát :

18 Nech nik neklame sám seba. Ak si niekto z vás myslí, že je v tomto veku múdry, nech sa stane bláznom, aby bol múdry. 19 Lebo múdrosť tohoto sveta je pred Bohom bláznovstvom. Veď je napísané: "On chytá múdrych v ich chytráctve"

20 a zasa: "

"Pán pozná myšlienky múdrych
a vie, aké sú márne."

21 A tak nech sa nik nevychvaľuje ľuďmi. Veď všetko je vaše: 22 či Pavol alebo Apollo, Kéfas svet život i smrť,
prítomnosť aj budúcnosť - všetko je vaše, 23 ale vy ste Kristovi a Kristus Boží. **(1Kor 3)**

Mnohí z nás... kresťanov... však málo, alebo vôbec... nevnímame pôsobenie Ducha Svätého v nás. Môže to mať viaceré príčiny.

Jednou z nich je, že hriech, ktorý je v nás... vytvára bariéru a blokuje pôsobenie Ducha Svätého v nás.

Duch totiž vždy žiada proti nášmu hriešnemu telu, proti našim hriešnym sebeckým žiadostiam. Chce, aby sme svoj život zo dňa na deň viac a viac podriaďovali Jeho vedeniu, Božej vôli. „Lebo telo žiada proti Duchu a Duch proti telu, ony si navzájom odporujú.“ **(G 5, 17)**. Od znovuzrodenia prebieha v každom veriacom človeku tento vnútorný boj. Ak dávame veľký priestor svojim telesným žiadostiam, tak pôsobenie Ducha vnímame málo a slabo, lebo je zatlačený. Sme stále ešte telesní kresťania, ktorí síce prijali znovuzrodenie, ale nechávajú sa viesť svojim telom a nie Duchom, lebo žiadosti a „hlas“ nášho tela prekričia tichý hlas a žiadosti Ducha Svätého v nás a my potom vykonávame skutky tela.

Medzi dokonalými hovoríme aj múdrosť - no nie múdrosť tohoto veku ani múdrosť kniežat tohoto veku, ktoré spejú k záhube, ale hovoríme tajomnú Božiu múdrosť, ktorá bola skrytá a ktorú Boh pred vekmi určil nám na slávu. 8 Nik z kniežat tohoto veku ju nepoznal. Veď keby ju boli poznali, nikdy by neboli ukrižovali Pána slávy. 9 Ale, ako je napísané: "Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevystúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú." **(Prvý list Korintanom)**

Láska vie všetko zniesť, všetko verí, všetko dúfa, všetko pretrpí. Láska nikdy nezanikne.

(1 Kor 13,7.8)

Lebo nieto rozdielu, lebo všetci zhrešili a postrádajú slávy Božej. **(Rímskym 3:23)**
A Ježiš mu povedal: Ja som cesta i pravda i život; nikto neprijde k Otcovi, len skrze mňa.
(Ján 14:6)

Tu sa ozval Peter: „Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou.“ Ježiš povedal: „Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom alebo bratov a sestry alebo matku a otca alebo deti alebo polia, aby nedostal stonásobne viac; teraz, v tomto čase, domy, bratov, sestry, matky, deti i polia, hoci s prenasledovaním, a v budúcom veku večný život. A mnohí prví budú poslednými a poslední prvými.“ **(Markovo evanjelium, 10. kapitola, verše 28 až 31)**

Preto ich Boh vydal nečistote podľa žiadostí ich srdca; a tak hanobili svoje vlastné telá tí, čo Božiu pravdu zamenili za lož, uctievali stvorenia a slúžili radšej im ako Stvoriteľovi, ktorý je zvelebený naveky. Amen.

Preto ich Boh vydal nehanebným naruživostiam. Ich ženy zamenili prirodzený styk za protiprirodzený. A podobne aj muži zanechali prirodzený styk so ženou a zahoreli žiadostivosťou jeden k druhému: muži s mužmi páchali nehanebnosť. Tak si sami na sebe odniesli zaslúženú odplatu za svoje poblúdenie. **(List Rímskym 1, 24-27)** „18 Veď hnev Boží z neba zjavuje sa proti každej bezbožnosti a neprávosti ľudí, ktorí neprávosťou prekážajú pravde, 19 lebo im je zjavné, čo môžu vedieť o Bohu; veď sám Boh im to zjavil. 20 Lebo čo je neviditeľné z Neho, Jeho večná moc a božskosť, to od stvorenia sveta rozjímaním môžu pozorovať z Jeho diel, takže nemajú ospravedlnenie, 21 že hoci poznali Boha, neoslavovali Ho ako Boha a neďakovali Mu, ale v mudrovaní upadli do prevrátenosti a ich nerozumné srdce sa zatemnilo.“ **(List Rímskym 1, 18 – 20)**.

Veď to, čo je v ňom neviditeľné – jeho večnú moc a božstvo -, možno od stvorenia sveta rozumom poznávať zo stvorených vecí.“ **(List Rímskym 1, 20)** Písmo nás varuje: "Nemýľte sa, Bohu sa nebude nikto posmievať. Lebo čokoľvek seje človek, to bude i žať“ **(Gal 6,7)**.

„Lebo spasení ste milosťou skrze vieru; a to nie je z vás, je to Boží dar: nie zo skutkov, aby sa nik nevystatoval.“ **(Efezským 2:8,9)**

„Lebo vôľa môjho Otca je, aby každý, kto vidí Syna a verí v neho, mal večný život; a ja ho vzkriesim v posledný deň.“ **(Ján 6:40)**

Je smutné, ak sa tí, ktorí riadia spoločnosť, vydávajú za vodcov jestvovania... Zbehli sme... zbehli... pretože tí, čo „riadia bez viery“ slúžiť človeku v jeho ceste za osvietením, pokojom duše v bytí. Kde je viera, blázni?

Vďaka... vďaka parazitizmu na dušiach zabúdame na hlas stvorenie v sebe, ak ešte vôbec máme dajaké slobodné uvedomenie a pocity, s ktorými môžeme pracovať.

Tí, ktorí majú v sebe vnútorný hlas, ktorý ich samých prekvapuje tým, čo sa vďaka nemu dozvedajú v duši a vedomí, ktorí im dáva nové a nové vety či melódie, úvahy, nech sa prihlásia na adrese...

Takmer žiadne noviny nechceli text uverejniť, a tak človek musel vyvinúť veľké úsilie, zaplatiť veľké peniaze, aby sa to podarilo. A to ešte k tomu v novinách, kde to vyšlo na svetlo Božie, pracoval človek, ktorý bol tiež svojim spôsobom na ceste k „precíteniu“ svetla bytia.

Keď článok vyšiel, dlho sa nič nedialo. Žiadna zmena, nakoniec „boli to len slová“. „Sú to len slová bez činov, nie je to ani tá hudba, ktorá by chytila aspoň za srdce“, - nikto sa neozval, takže človek sa začal spochybňovať, aj keď vedel, že spochybňovanie nemá veľký zmysel (pokiaľ nie je súčasťou či dokonca hnacou silou jeho tvorenia).

Asi päť dní po uverejnení článku však navštívili človeka v byte (predsa len ?) dvaja inteligentní mladí muži.

Človek ich pozval ďalej, aj keď podľa „pátosu“ v ich tvárach dobre vedel o čo ide. Slušne ho poprosili, aby poslal ženu na prechádzku aj s dieťaťom.

Človek ich prosbu splnil.

Svojim spôsobom ich chápal, lebo vedel, že nič iné ako vieru v spoločnosť nemajú. Povedal si, že ak by spravoval spoločnosť, konal by tak ako oni v takom prípade, ak by „necítil spätosť s plynutím stvorenia“. Dokonca im ponúkol kávu.

Svojim spôsobom aj oni chápali jeho v umeleckom precitovaní života (**vedeli o ňom až tak veľa ?**), preto nechceli a ani nemohli spochybňovať to, čo už dokázal, to, čo už zložil.

Človek sa nemohol ubrániť dojmu, že z týchto mužov vyžaruje „niečo viac“, niečo, čo len tak nestretnete na uliciach.

Po pochválení výbornej kávy sa konečne dostalo na slová, ktoré niečo znamenajú.

- Prišli sme Vám urobiť ponuku. Prestaňte s inzerátmi, ktoré nie sú v záujme riadenia spoločnosti a my Vám zabezpečíme, že dobjete aj sály, ktoré sú pre Vás zatiaľ nedobytné aj so všetkými pocitmi stvorenia, ktoré máte v sebe ako génus precítienia tohto sveta.

- Vy tomu, páni, nerozumiете.

- Prepáčte pán umelec, ale podľa nášho názoru tomu nerozumiете Vy.

- Povedzte, čo si myslíte, čomu asi tak slúžite ?

- O tomto sme sa sem s Vami neprišli rozprávať.

- Takže páni, máte ešte nejaké želanie ?

- Ste inteligentný človek, viete ako svet pracuje s ľuďmi, tak prečo to robíte ? Viete, že nič nezmôžete...

- Ešte mi povedzte tie ďalšie vety, ktoré mi musíte povedať, aby sme sa všetci nezdržovali.

- Sám dobre viete, že Vás môžeme kedykoľvek zdiskreditovať, pochovať Vašu morálnu osobnosť a potupiť ako človeka.

- Budete to musieť urobiť, páni, ja nemôžem ísť proti tomu, čo mám v sebe, na to som už príliš starý.

Muži sa pozreli jeden po druhom. Zachovali sa však spoločensky úctivo, keď človeku podali ruku a ten neodmietol ani jedného z nich.

Keď odišli, človek vedel, že nemá veľa času.

Objal dieťa a objal manželku ihneď potom ako sa vrátili z prechádzky. Žena videla v jeho očiach, čo jej druh v bytostnom boji musí urobiť, ale nebola z toho smutná, cítila len strach. Vedome s ním chcela mať dieťa, aj keď tušila, že to raz príde...

Tu však malo byť jej cítenie a tušenie prekonané, veď nie vždy to, čo človek cíti a tuší zo svojho sveta musí byť predurčením, najmä vtedy, keď vo svojom cítení necíti vždy celé to uvedomelosťou precítené stvorenie, ale cíti len seba ako ďalší nečinný kameň. Hoci táto žena bola duchom vyspelá, nie vždy dokázala cítiť stvorenie ako seba samú... A potom aj ona bola len tou „večnou žulou“, ktorá môže cítiť iba to, ako ju obteká rieka – bytie, ale sama nie je tým tokom rieky, ktorý niekam plynie. Ale to, že niečo sa odohrá v človeku pred ňou, aspoň to bolo správne tušenie...

*

Človek mal sen o príchode svetla bytia a jeho zhmotnení do človeka, ktorého v sne videl. Ten človek pôsobil tak duševne „vyzývavo“.

A zrazu v tom sne uvidel toľko tvárí ľudí, ktorí mali v sebe to, čo ten prvý... Každý z nich mal v sebe niečo zo svetla stvorenia, niečo, čo by obyčajný smrteľník nemohol uniesť.

Tí ľudia, tí poslovovia sa s človekom v sne rozprávali krásnymi hlasmi. Boli medzi nimi muži aj ženy.

Človek k nim cítil lásku, potrebu byť s nimi a ochraňovať ich.

Jeden z nich povedal :

- Nemusíte sa báť, človek, my sem budeme chodiť s našim poslaním dovtedy, pokiaľ sa neujme. Naše duše nepatria času a naše vedomie nepatrí tme, ani egu.

A druhý z nich povedal :

- My sme poslovovia z iných vekov a iných zákonov. Vaše ľudské vedomie nedokáže uplatniť svoje uvedomenie, lebo stále používa čas a osobnosť, intelekt ako základ. Ale milujeme Vás, lebo vy ste nami. Máte v sebe rovnaké posolstvo, len ešte s ním neviete narábať.

A tretí z nich povedal :

- Nemôžeme odsudzovať naše deti za to, že nechápu, môžeme ich súdiť iba za to, že nechcú chápať.

A štvrtý z nich povedal :

- Človeku ešte potrvá veľmi, veľmi dlho, ak použijeme vaše výrazy, pokiaľ bude môcť nosiť v sebe to, čo nosíme my.

A piaty z nich povedal :

- Ale ty si iný, ty si to už na krátky záblesk v sebe pocítil, aj keď ešte nevieš akú silu si to v tej chvíli nosil vo vlastnej bytosti. Bolo to však nevyhnutné... Všetko speje k nevyhnutnosti človeče, aj v tebe. Ale nevyhnutnosť nepatrí času, ani zákonom vášho sveta. Zákony vášho sveta sú len našimi starými poučkami o vývoji stvorenia k jeho naplneniu.

A šiesty z nich povedal :

- „Všetko“ je predurčené. Lenže mi to „všetko“ chápeme inak ako vy... Vy ešte máte, nazvime to, slobodnú vôľu, ale v nás už je vôľa stvorenia...

A siedmy z nich povedal :

- Tento svet môže mať len jedného spasiteľa, lebo aj zmysel a Boh sú len jeden. Lenže pre vás sú vysvetlením iba pocity, pretože vaše uvedomenie ešte nie je tak silné, aby obsiahlo pravdu stvorenia...

A ôsmy z nich povedal :

- Vstaň a choď do najbližšieho kostola, vstúp do najbližšej spovednice a spovedaj sa. Potom sa ti dostane odpovede.

A deviaty z nich povedal :

- Dozvieš sa, čo sa máš dozvedieť. Chod' !

*

Človek mal sen ako vstal, pobožkal ženu a objal dieťa. Plný presvedčenia a sily sa odhodlal, že vykoná svoje predurčenie.

Kráčal a stretával ľudí, ktorí ho zdravili. Poznal ich, všetkých ich poznal. A hoci snežilo, nebola mu zima, lebo očakával niečo, na čo čakal celý svoj život.

Uvidel krásny kostol, pred ktorými stáli dve ženy, ktoré boli veľmi vzhľadné a z očí sa im šírila taký závan pravdy, že človek hneď pocítil duševnú potrebu vstúpiť do toho svätostánku, nech by aj v sebe necítil predurčenie...

Vošiel a kostol bol prázdny, ale on cítil tú plnosť pocitov a emócií, ktoré sa v ňom šírili ako dobro. Tak to v sebe nazval, „dobrom“. Iné slovo sa mu v duši nezjavilo.

A uvidel pred sebou spovednicu. Bola otvorená a vnútri bolo prestreté biele rúcho. Začínal v sebe cítiť naplnenie – istotu, že jeho život mal zmysel pre tento okamih. Cítil ako v ňom jeho uvedomenie splýva s uvedomením stvorenia.

Keď si sadal do spovednice, dvere sa zavreli. Priestor bol tmavý, ale on necítil strach. Otvorilo sa malé okienko, cez ktoré preniklo svetlo. Bolo to rovnaké svetlo, ktoré cítil po celý čas. Tento raz ho prijímal s radosťou !

Ozvalo sa z priestoru, odkiaľ vychádzalo svetlo :

- Spovedaj sa, - ozvalo sa hlasom naplnenia človeka istotou, že patrí tomu hlasu, že cíti ako ho ten hlas zbavuje samoty v stvorení, strachu, toho najskrytejšieho strachu.

Človek sa roztriasol, ale nemal strach, bolo to triaška z neuveriteľnej radosti.

S úsmevom a krásnym pocitom oslobodenia povedal :

- Som človek... - ale ďalej nemohol nič povedať, akoby to svetlo bytia bolo týmito slovami potešené, a on v sebe necítil potrebu, duševnú potrebu niečo viac povedať.

- Tým si povedal všetko, je ti odpustené... človek.

A zrazu sa lúč svetla, ktorý vychádzal z okienka, dotkol ľudskej tváre a človek to všetko videl :

Ty si bol ten, kto mal zložiť skladby, v ktorých sú pocity stvorenia v ľudskom vývine vašej duše.

Ty si bol ten, koho hudbu bude počuť spasiteľ v poslednom štádiu jeho splynutia so svetskou úlohou, aby ľudí doviedol k uvedomeniu stvorenia a k láske stvorenia, k Otcovi a myšlienke.

Prešiel si preto vývinom ľudskej duše a jej pocitov a uvedomenia. Bud' za to milovaný svetlom bytia, tak ako sú svetlom bytia milovaní všetci živí a mŕtvi.

Si týmto osvietený !

Tvoja úloha sa už naplňa odo dňa tvojho narodenia, ale tvoj život ešte nie je naplnený. Chod' a splod' deti so svojou ženou. Vychovaj ich a ved' ich k láske k stvoreniu ako k láske k hudbe, ktorú sme spoločne stvorili.

A človek sa prebudil. Rozplakal sa od radosti.

Jeho žena ho objala. Cítila, že plače od radosti a hoci nevedela, prečo plače od radosti, cítila s ním tú radosť... Až sa spolu s ním rozplakala.

Dieťa sa nezobudilo.

A človek vstal, podišiel ku klavíru a pobožkal ho ako človek, ktorý má v sebe vôľu a uvedomenie stvorenia a stále môže žiť svoj život, lebo tak to cíti !

Človek sa pozrel na ženu :

- Dnes som sa dozvedel, kým som. Môžem sa s tebou milovať ako tvoja duša, aby som sa ti odovzdal v cite a v semene, ktoré splynie v tebe s našim predurčením ? Aby som ti odovzdal to, čo viem.

- Áno, tak to má byť, lebo ja cítim to isté !

A dieťa sa stále nezobudilo.

*

Človek dobyl svojim umením všetky svetské sály, ktoré odolávali. „Dobyl“ ich úprimnosťou pri prenášaní pocitov stvorenia, ktoré mal v sebe, ktoré nepominuli, skôr sa jeho snami ešte zvýraznili... Vložil tie pocity do klávesníc všetkých pamätných klavírov. Preto ho stvorenie miluje.

*

Dvaja „inteligentní a rozhl'adení“ muži už za ním viac neprišli, lebo tí, ktorí riadia spoločnosť „bez viery...“, bez svetla bytia, tí, ktorí ich poslali, si možno mysleli, že už „najlepších mužov spoločnosti“ nemajú prečo za ním poslať. „Že on pochopil... že proti veterným mlynom sociálnej evolúcie sa nedá bojovať ničím duchovným.“

...

Alebo iba pochopili, že to, čo už dokázal, nedokážu spochybníť a musia to prijať, lebo sa to nakoniec „páčilo a stále páči“ aj im !

... ale možno sú doteraz šťastní, lebo umelec pokračoval v tom, v čom mal a načo bol určený plynutím stvorenia v ceste za osvietením človeka, plynutím, ktorého súčasťou je aj taká či onaká spoločnosť...

*

Človek mal posledný sen o svetle.

Videl krajiny a krásu sveta, videl bolesť a márnosť, ničotu a ľudskú vášeň.

Chcel ešte niečo dosiahnuť, nikdy v sebe nestratil vnútorný nepokoj. Teraz, keď „pochopil cítením a vedomím zároveň“ stvorenie v jeho plynutí, lebo ho cítil v sebe ako svoju súčasť a istú nemennosť, zostávalo mu ešte, aby „pochopil...“ osud človeka aj po splnení „jeho úlohy“.

Zomieral a mal pred očami smrť svojho otca.

Zomieral a jeho žena ho držala za ruku.

„Toľko skutkov a ľudia si ani veľakrát nevedomia, že sú to skutky stvorenia, hoci sú slobodní... v nevedomosti. Ale iba čistá nevedomosť a čistá, nepoškvrnená vôľa človeka môže mať v sebe odkaz stvorenia.“

„Človek môže byť slobodný v spoločnosti len v duševnej nevedomosti, lebo ak patrí sloboda len človeku a jeho životu v spoločnosti, tak nepatrí nikomu.“

Potom k nemu podišlo jeho prvorodené dieťa a aj on sa cítil ako stvorenie, presne ako jeho otec pred rokmi... Dovolil si to nachvíľu ! Pozeral sa dieťaťu do očí a cítil, že ho to dieťa má rado : teraz to cítil, cítil ako ho malo rado po celý ten čas. Tie pocity sa zvečnili v okamihu, v ktorom čas prestával jestvovať, do jedného veľkého pocitu.

V tej chvíli bol naplnený citom k stvoreniu až tak, že sa v ňom „ten cit stal ním samým“.

Potom k nemu podišlo druhé dieťa.

Už cítil z neho „iba“ svetlo bytia, už bolo všetko naokolo „iba“ svetlo bytia...

Potom podišlo k nemu tretie dieťa :

Zatváral oči. Bola to vôľa stvorenia ako aj jeho vôľa : zomrieť s pocitom, že bol milovaný, že miloval a bude milovaný aj po ľudskej smrti.

Že tu niekto miloval jeho vedomie a jeho život, že tu niekto miloval jeho tvorenie a „zatracovanie tmy, ktorá strácala zmysel, keď v nej nebolo svetlo bytia“. Že tu niekto miloval jeho myšlienky a jeho vône a obrazy života.

Človek zavrel oči, keď pri ňom stáli všetky jeho deti. A ľudia v miestnosti cítili tú silu stvorenia, ktorá nepominie, či už človek zanikne alebo nezanikne. Týmto je stvorenie v človeku večné.

Cítil všetky tie geniálne pocity, ktoré dávali človeku stvorenie ako históriu každej duše!

Videl krásne stáda, ktoré sa pásli, aby spásali.

Dosiahol slobodu svojej mysle vo vôli stvorenia, keď precíťoval vôľu stvorenia, jej silu a nemennosť.

Cítil lásku, ktorú zhmotnilo vedomie s citmi ľudí v ich životoch, cítil však aj nenávisť, keď tá láska nebola uvedomená ľuďmi v nich samých, ale keďže prechádzal stvorením ako sám sebou, nemal z tej nenávisti strach, vedel sa na ňu povzniesť.

Cítil sa ako svetlo bytia, teraz ním bol, lebo všetko už vnímal len ako svetlo stvorenia, aj seba samého... A mal vnuknutie, že už tak vníma aj tú tmu. Cítil sa ako samotné stvorenie. Bol to okamih večnosti, lebo v takom uvedomení čas nejestvuje. Ľudský čas tam prestáva jestvovať, toto bolo jeho vedomie: „navždy“ (nech len v jednej sekunde... jeho „navždy“ mu dodalo aspoň raz vieru...), ale ľudia, ktorí „len prežívajú“ to nemôžu chápať, toto bolo jeho cítenie na veky vekov. Stal sa stvorením a zbavil sa „slobody človeka v chápaní stvorenia ako otroctva života...“

A človek našiel svoje šťastie, svoj zmysel, svoje uvedomenie, svoj cit, svojho Boha, našiel sen o vykúpení svojej samoty a nezmyselnosti, keď sa jeho slobodná vôľa stala konečne vôľou stvorenia !

„A všetky svetské dni sa stali jedným a jediným Božím dňom pre tohto človeka.“

*

Sen, ktorý nie je realitou človeka a predsa je skutočným v stvorení bytia : človek necíti „neustále“ stvorenie bytia tak ako dieťa necíti a ani si neuvedomuje svoje stvorenie ?

Ľudské posledné myšlienky pred smrťou ?

„To predurčenie stvorenia v človeku je sväté !“

Strany 1 až 68 napísané 24. 12. 2003 – 5.1. 2004 v Dubnici nad Váhom.

Strany 68 až 142 napísané 6.1. - 18.1. 2004 v Bratislave.